

KRIVICNI ZAKONIK

OPSTI DIO

GLAVA PRVA OSNOVNE ODREDBE

Osnov i granice krivicnopravne prinude

Clan 1

Zastita covjeka i drugih osnovnih drustvenih vrijednosti predstavlja osnov i granice za odredjivanje krivicnih djela, propisivanje krivicnih sankcija i njihovu primjenu, u mjeri u kojoj je to nuzno za suzbijanje tih djela.

Zakunitost u odredjivanju krivicnih djela i propisivanju krivicnih sankcija

Clan 2

Kazna ili druga krivicna sankcija moze se izreci samo za djelo koje je, prije nego sto je ucinjeno, bilo zakonom odredjeno kao krivicno djelo i za koje je bila zakonom propisana kazna .

Nema kazne bez krivice

Clan 3

Kazna i mjere upozorenja mogu se izreci samo uciniocu koji je kriv za ucinjeno krivicno djelo.

Krivicne sankcije i njihova opsta svrha

Clan 4

(1) Krivicne sankcije su: kazne, mjere upozorenja, mjere bezbjednosti i vaspitne mjere.

(2) Opsta svrha propisivanja i izricanja krivicnih sankcija je suzbijanje djela kojima se povredjuju ili ugrozavaju vrijednosti zasticene krivicnim zakonodavstvom.

GLAVA DRUGA KRIVICNO DJELO

1. Opste odredbe o krivicnom djelu

Krivicno djelo

Clan 5

Krivicno djelo je drustveno opasno djelo koje je zakonom odredjeno kao krivicno djelo, koje je protivpravno i koje je skrivljeno.

Nacin izvršenja krivicnog djela

Clan 6

(1) Krivicno djelo moze se uciniti cinjenjem ili necinjenjem.

(2) Krivicno djelo je ucinjeno necinjenjem kad je ucinilac propustio cinjenje koje je bio duzan da izvrši.

(3) Necinjenjem moze biti ucinjeno i krivicno djelo koje zakonom nije odredjeno kao necinjenje, ako je ucinilac propustanjem duznog cinjenja ostvario obiljezja krivicnog djela.

Vrijeme izvršenja krivicnog djela

Clan 7

(1) Krivicno djelo je ucinjeno u vrijeme kad je izvršilac radio ili bio duzan da radi, bez obzira kad je posljedica djela nastupila.

(2) Za saucesnika se smatra da je krivicno djelo ucinio u vrijeme kad je radio ili bio duzan da radi.

Mjesto izvršenja krivicnog djela

Clan 8

(1) Krivicno djelo je ucinjeno u mjestu gdje je izvršilac radio ili bio duzan da radi ili gdje je u cjelini ili djelimicno nastupila posljedica djela, a u slucaju pokusaja i tamo gdje je posljedica pokusanog djela po njegovom misljenju trebalo ili mogla da nastupi.

(2) Za saucesnika se smatra da je djelo ucinio i u mjestu u kojem je preduzeo radnju saucesnistva.

Djelo malog znacaja

Clan 9

(1) Nije krivicno djelo ono djelo koje, iako sadrzi obiljezja krivicnog djela, predstavlja djelo malog znacaja.

(2) Krivичno djelo je djelo malog značaja ako priroda i težina djela, okolnosti pod kojima je učinjeno, pobude iz kojih je učinjeno, stepen krivice učinioča, odsutnost ili neznatnost štetnih posljedica i druge okolnosti ukazuju na mali značaj djela.

(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne mogu se primijeniti na krivična djela za koja je pro-pisana kazna zatvora preko tri godine.

Nuzna odbrana

Član 10

(1) Nije krivično djelo ono djelo koje je učinjeno u nužnoj odbrani.

(2) Nužna je ona odbrana koja je neophodno potrebna da učinilac od svog dobra ili dobra drugoga odbije istovremen ili neposredno predstojećeg protivpravan napad.

(3) Učinilac koji je prekoracio granice nužne odbrane može se blaže kazniti, a ako je prekoracenje učinio usljed jake razdraženosti ili prepasti izazvane napadom, može se i osloboditi od kazne.

Krajnja nužda

Član 11

(1) Nije krivično djelo ono djelo koje je učinjeno u krajnjoj nuždi.

(2) Krajnja nužda postoji kad je djelo učinjeno radi toga da učinilac otkloni od svog dobra ili dobra drugoga istovremenu ili neposredno predstojećem neskrivljenu opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti, a pri tom učinjeno zlo nije veće do zla koje je prijetilo.

(3) Učinilac koji je sam izazvao opasnost, ali iz nehata ili je prekoracio granice krajnje nužde, može se blaže kazniti, a ako je prekoracenje učinjeno pod naročito olaksavajućim okolnostima, može se i osloboditi od kazne.

(4) Nema krajnje nužde ako je učinilac bio dužan da se izlaze opasnosti koja je prijetila.

Sila i prijetnja

Član 12

(1) Nije krivično djelo ono djelo koje je učinjeno pod dejstvom apsolutne sile.

(2) Ako je djelo učinjeno da bi učinilac od svog dobra ili dobra drugoga otklonio opasnost koja je nastala usljed sile koja nije apsolutna ili prijetnje, na učinioča će se primijeniti odredbe člana 11 ovog zakonika, uzimajući silu ili prijetnju kao neskrivljenu opasnost.

(3) Ako je krivično djelo učinjeno pod dejstvom sile ili prijetnje, a nijesu ispunjeni uslovi iz st. 1 ili 2 ovog člana, učinilac se može blaže kazniti, a ako je djelo učinjeno pod naročito olaksavajućim okolnostima, može se i osloboditi od kazne.

(4) U slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, ako se lice prema kojem je primijenjena sila ili prijetnja ne smatra izvršiocem krivičnog djela, kao izvršilac krivičnog djela smatra se lice koje je primijenilo silu ili prijetnju.

Krivca

Clan 13

- (1) Kriv je za krivično djelo učinilac koji je uracunljiv i koji je postupao sa umisljajem.
- (2) Za krivično djelo učinjeno iz nehata učinilac može biti kriv samo kad to zakon određuje.

Uracunljivost

Clan 14

(1) Nije uracunljiv učinilac koji u vrijeme izvršenja protivpravnog djela određenog u zakonu kao krivično djelo nije mogao da shvati značaj svog djela ili nije mogao da upravlja svojim postupcima usljed dusevne bolesti, privremene dusevne poremećenosti, zaostalog dusevnog razvoja ili druge teze dusevne poremećenosti (neuracunljivost).

(2) Učinilac krivičnog djela čija je sposobnost da shvati značaj svog djela ili sposobnost da upravlja svojim postupcima bila bitno smanjena usljed nekog stanja iz stava 1 ovog člana (bitno smanjena uracunljivost) može se blaže kazniti.

(3) Krivica učinioča krivičnog djela koji se upotrebom alkohola, droga ili na drugi način doveo u stanje u kojem nije mogao da shvati značaj svog djela ili da upravlja svojim postupcima utvrđuje se prema vremenu neposredno prije dovodjenja u takvo stanje.

(4) Učinioču koji je pod okolnostima iz stava 3 ovog člana učinio krivično djelo u stanju bitno smanjene uracunljivosti ne može se ublažiti kazna.

Umisljaj

Clan 15

Krivično djelo je učinjeno sa umisljajem kad je učinilac bio svjestan svog djela i htio njegovo izvršenje ili kad je učinilac bio svjestan da može učiniti djelo pa je na to pristao.

Nehat

Clan 16

Krivično djelo je učinjeno iz nehata kad je učinilac bio svjestan da svojom radnjom može učiniti djelo, ali je olako držao da do toga neće doći ili da će to moći spriječiti ili kad nije bio svjestan da svojom radnjom može učiniti djelo iako je prema okolnostima pod kojima je ono učinjeno i prema svojim ličnim svojstvima bio dužan i mogao biti svjestan te mogućnosti.

Odgovornost za tezu posljedicu

Clan 17

Kad je iz krivicnog djela proizasla teza posljedica zbog koje zakon za to djelo propisuje tezu kaznu, ta se kazna moze izreci ako je uciniac u odnosu na tu posljedicu postupao iz nehata, a i sa umisljajem ako time ne ostvaruje obiljezja nekog drugog krivicnog djela.

Stvarna zabluda

Clan 18

(1) Nije kriv uciniac koji u vrijeme izvršenog krivicnog djela nije bio svjestan nekog njegovog zakonom određenog obiljezja ili koji je pogresno smatrao da postoje okolnosti prema kojima bi, da su one stvarno postojale, to djelo bilo dozvoljeno.

(2) Ako je uciniac bio u zabludi usljed nehata, kriv je za krivicno djelo ucinjeno iz nehata kad to zakon odredjuje.

Pravna zabluda

Clan 19

Nije kriv uciniac koji nije mogao i nije bio duzan da zna da je djelo zabranjeno.

2. Pokusaj krivicnog djela i dobrovoljni odustanak

Pokusaj

Clan 20

(1) Ko sa umisljajem zapocne izvršenje krivicnog djela, ali ga ne dovrši, kaznice se za pokusaj krivicnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora od pet godina ili teza kazna, a za pokusaj drugog krivicnog djela samo kad zakon izricito propisuje kaznjavanje i za pokusaj.

(2) Kao zapocinjaje izvršenja krivicnog djela smatra se i upotreba određenog sredstva ili primjena određenog nacina izvršenja, ako su oni zakonom određeni kao obiljezja krivicnog djela.

(3) Ucinilac ce se za pokusaj kazniti kaznom propisanom za krivicno djelo, a moze se i blaze kazniti.

Nepodoban pokusaj

Clan 21

Ucinilac koji pokuša da izvrši krivicno djelo nepodobnim sredstvom ili prema nepodobnom predmetu moze se osloboditi od kazne.

Dobrovoljni odustanak

Clan 22

(1) Ucinilac koji je pokusao izvršenje krivicnog djela, ali je dobrovoljno odustao od njegovog izvršenja, moze se osloboditi od kazne.

(2) U slučaju dobrovoljnog odustanka, učinilac će se kazniti za one radnje koje čine neko drugo samostalno krivično djelo, koje nije obuhvaćeno krivičnim djelom od kojeg izvršenja je učinilac odustao.

3. Saucenistvo u krivičnom djelu

Saizvršilastvo

Clan 23

Ako više lica, učestvovanjem u radnji izvršenja ili na drugi način, zajednički izvrše krivično djelo, svako od njih kaznice se kaznom propisanom za to djelo.

Podstrekavanje

Clan 24

(1) Ko drugog sa umisljajem podstrekne da učini krivično djelo, kaznice se kao da ga je sam izvršio.

(2) Ko drugog sa umisljajem podstrekava na izvršenje krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, a djelo ne bude ni pokušano, kaznice se kao za pokušaj krivičnog djela.

Pomaganje

Clan 25

(1) Ko drugom sa umisljajem pomogne u izvršenju krivičnog djela, kaznice se kao da ga je sam izvršio, a može se i blaže kazniti.

(2) Kao pomaganje u izvršenju krivičnog djela smatra se naročito: davanje savjeta ili uputstava kako da se izvrši krivično djelo, stavljanje učiniocu na raspolaganje sredstava za izvršenje krivičnog djela, stvaranje uslova ili otklanjanje prepreka za izvršenje krivičnog djela, kao i unaprijed obećano prikrivanje krivičnog djela, učinioca, sredstava kojima je krivično djelo izvršeno, tragova krivičnog djela ili predmeta pribavljenih krivičnim djelom.

Granice odgovornosti i kaznjivosti saucenika

Clan 26

(1) Saizvršilac je krivično odgovoran u granicama svog umisljaja ili nehata, a podstrekac i pomagac u granicama svog umisljaja.

(2) Saizvršilac, podstrekac ili pomagac koji je dobrovoljno spriječio izvršenje krivičnog djela može se osloboditi od kazne.

(3) Licni odnosi, svojstva i okolnosti usljed kojih zakon isključuje krivicu ili dozvoljava oslobodjenje od kazne, od kojih zavisi postojanje lakseg ili tezeg oblika djela ili koje uticu na odmjeravanje kazne, mogu se uzeti u obzir samo onom izvrsiocu, saizvrsiocu, podstrekacu ili pomagacu kod kojeg takvi odnosi, svojstva i okolnosti postoje.

Kaznjavanje podstrekaca i pomagaca za pokusaj i lakse krivicno djelo

Clan 27

(1) Ako je krivicno djelo ostalo u pokusaju podstrekac i pomagac ce se kazniti za pokusaj.

(2) Ako je izvrsilac izvrsio lakse krivicno djelo od onog na koje se podstrekavanje ili pomaganje odnosi, a koje bi bilo njime obuhvaceno, podstrekac i pomagac ce se kazniti za krivicno djelo koje je ucinjeno.

(3) Odredba stava 2 ovog clana nece se primijeniti ako bi se podstrekac stroze kaznio primjenom clana 24 stav 2 ovog zakonika.

4. Posebne odredbe o krivicnoj odgovornosti za krivicna djela ucinjena putem medija

Odgovornost urednika

Clan 28

(1) Za krivicna djela ucinjena putem medija krivicno je odgovoran urednik, odnosno lice koje ga je zamjenjivalo u vrijeme objavljivanja informacije, ako:

- 1) je do zavrsetka glavnog pretresa pred prvostepenim sudom autor ostao nepo-znat;
- 2) je informacija objavljena bez saglasnosti autora;
- 3) su u vrijeme objavljivanja informacije postojale stvarne ili pravne smetnje za go-njenje autora, koje i dalje traju.

(2) Nije krivicno odgovoran urednik, odnosno lice koje ga zamjenjuje ako iz opravdanih razloga nije znao za neku od okolnosti navedenih u stavu 1 tac. 1 do 3 ovog clana.

Odgovornost izdavaca, stampara i proizvodjaca

Clan 29

(1) Kad postoje uslovi iz clana 28 ovog zakonika krivicno su odgovorni:

1) izdavac – za krivicno djelo ucinjeno putem nepovremene stampane publikacije, a ako nema izdavaca ili postoje stvarne ili pravne smetnje za njegovo gonjenje – stampar koji je za to znao;

2) proizvodjac – za krivicno djelo ucinjeno putem kompakt diska, gramofonske ploce, magnetofonske trake i drugih auditivnih sredstava, filma za javno i privatno prikazivanje, dijapozitiva, video-sredstava ili slicnih sredstava namijenjenih sirem krugu lica.

(2) Ako je izdavac, stampar ili proizvođač pravno lice ili državni organ, krivično je odgovorno lice koje odgovara za izdavanje, štampanje ili proizvodnju.

Primjenjivanje odredaba iz cl. 28 i 29

Clan 30

Odredbe o krivičnoj odgovornosti lica iz cl. 28 i 29 ovog zakonika primjenjuju se samo, ako se ta lica po opštim odredbama ovog zakonika ne mogu smatrati učinocem krivičnog djela.

5. Odgovornost pravnih lica za krivično djelo

Clan 31

(1) Odgovornost pravnih lica za krivična djela, kao i sankcije za njih bice zakonom predviđene.

(2) Krivična djela za koja može biti odgovorno pravno lice bice zakonom propisana.

GLAVA TREĆA KAZNE

1. Svrha kaznjavanja, vrste kazni i uslovi za njihovo izricanje

Svrha kaznjavanja

Clan 32

U okviru opšte svrhe krivičnih sankcija (clan 4 stav 2), svrha kaznjavanja je:

- 1) sprječavanje učinoca da čini krivična djela i uticanje na njega da ubuduće ne čini krivična djela;
- 2) uticanje na druge da ne čine krivična djela;
- 3) izražavanje društvene osude za krivično djelo i obaveze postovanja zakona;
- 4) jačanje morala i uticaj na razvijanje društvene odgovornosti.

Vrste kazni

Clan 33

Učinocu krivičnog djela mogu se izreći sljedeće kazne:

- 1) zatvor od trideset godina;
- 2) kazna zatvora;
- 3) novčana kazna;
- 4) rad u javnom interesu.

Glavne i sporedne kazne

Clan 34

(1) Zatvor od trideset godina, kazna zatvora i rad u javnom interesu mogu se izreci samo kao glavne kazne.

(2) Novcana kazna moze se izreci i kao glavna i kao sporedna.

(3) Ako je za jedno krivicno djelo propisano vise kazni, samo se jedna moze izreci kao glavna kazna.

Kazna zatvora od trideset godina

Clan 35

(1) Za najteze oblike teskih krivicnih djela moze se propisati kazna zatvora od trideset godina, s tim da se ne moze propisati kao jedina kazna za odredjeno krivicno djelo.

(2) Kazna zatvora od trideset godina ne moze se izreci:

1) licu koje u vrijeme izvršenja krivicnog djela nije navrsilo dvadeset jednu godinu zivota;

2) licu kojem je u vrijeme izvršenja krivicnog djela uracunljivost bila bitno smanjena (clan 14 stav 2);

3) za pokusaj krivicnog djela.

Kazna zatvora

Clan 36

(1) Kazna zatvora ne moze biti kraca od trideset dana niti duza od dvadeset godina.

(2) Kazna zatvora iz stava 1 ovog clana izrice se na pune godine i mjesece, a do sest mjeseci i na dane.

Uslovni otpust

Clan 37

(1) Osudjeni koji je izdrzao polovinu kazne zatvora ili kazne zatvora od trideset godina moze se uslovno otpustiti sa izdrzavanja kazne, ako se u toku izdrzavanja kazne tako popravio da se moze sa osnovom ocekivati da ce se na slobodi dobro vladati a narocito da do isteka vremena za koje je izrecena kazna ne ucini novo krivicno djelo. Pri ocjeni da li ce se osudjeni uslovno otpustiti uzece se u obzir njegovo vladanje za vrijeme izdrzavanja kazne, izvršavanje radnih obaveza, s obzirom na njegovu radnu sposobnost, kao i druge okolnosti koje pokazuju da je postignuta svrha kaznjavanja.

(2) U slucaju iz stava 1 ovog clana, ako uslovni otpust ne bude opozvan, smatra se da je osudjeni izdrzao kaznu.

Opozivanje uslovnog otpusta

Clan 38

(1) Sud ce opozvati uslovni otpust ako osudjeni, dok je na uslovnom otpustu, ucini jedno ili vise krivicnih djela za koja je izrecena kazna zatvora preko jedne godine.

(2) Sud moze opozvati uslovni otpust, ako uslovno otpusteni ucini jedno ili vise krivicnih djela za koja je izrecena kazna zatvora do jedne godine. Pri ocjeni da li ce opozvati uslovni

otpust sud ce narocito uzeti u obzir srodnost ucinjenih krivicnih djela, pobude iz kojih su ucinjena i druge okolnosti koje ukazuju na opravdanost opozivanja uslovnog otpusta.

(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog clana primjenjivace se i kad se uslovno otpustenom sudi za krivicno djelo koje je ucinio prije nego sto je uslovno otpusten.

(4) Kad sud opozove uslovni otpust izreci ce kaznu primjenom odredaba cl. 48 i 50 stav 2 ovog zakonika, uzimajuci ranije izrecenu kaznu kao vec utvrdjenu. Dio kazne koji je osudjeni izdrzao po ranijoj osudi uracunava se u novu kaznu, a vrijeme provedeno na uslovnom otpustu ne uracunava se.

(5) Ako uslovno otpusteni bude osudjen na kaznu zatvora do jedne godine, a sud ne opozove uslovni otpust, produzava se uslovni otpust za vrijeme koje je osudjeni proveo na izdrzavanju te kazne zatvora.

(6) U slucaju iz st. 1 do 3 ovog clana uslovni otpust se moze opozvati najkasnije u roku od dvije godine od dana kad je uslovni otpust istekao.

Novcana kazna

Clan 39

(1) Novcana kazna ne moze biti manja od dvije stotine eura. Novcana kazna ne moze biti veca od dvadeset hiljada eura, a za krivicna djela ucinjena iz koristoljublja veca od sto hiljada eura.

(2) Novcana kazna kao glavna kazna izrice se u sljedecim iznosima:

1) do dvije hiljade eura za krivicna djela za koja se moze izreci kazna zatvora do tri mjeseca;

2) od cetiri stotine do cetiri hiljade eura za krivicna djela za koja se moze izreci kazna zatvora do sest mjeseci;

3) od sest stotina do osam hiljada eura za krivicna djela za koja se moze izreci kazna zatvora do jedne godine;

4) od osam stotina do sesnaest hiljada eura za krivicna djela za koja se moze izreci kazna zatvora do dvije godine;

5) najmanje hiljadu i dvije stotine eura za krivicna djela za koja se moze izreci kazna zatvora do tri godine;

6) najmanje hiljadu i dvije stotine eura za krivicna djela za koja je kao jedina kazna propisana novcana kazna.

(3) Za krivicna djela ucinjena iz koristoljublja novcana kazna kao sporedna kazna moze se izreci i kad nije propisana zakonom ili kad je zakonom propisano da ce se ucinilac kazniti kaznom zatvora ili novcanom kaznom, a sud kao glavnu kaznu izrekne kaznu zatvora.

(4) Ako sud utvrdi novcanu kaznu kao glavnu kaznu, a utvrdi i novcanu kaznu kao sporednu kaznu, izreci ce jednu novcanu kaznu po pravilima iz clana 48 ovog zakonika.

(5) U presudi se odredjuje rok placanja novcane kazne koji ne moze biti kraci od petnaest dana niti duzi od tri mjeseca. U opravdanim slucajevima sud moze dozvoliti da osudjeni plati novcanu kaznu u ratama, s tim da rok isplate ne moze biti duzi od jedne godine.

(6) Ako osudjeni ne plati novcanu kaznu u odredenom roku, sud ce novcanu kaznu zamijeniti kaznom zatvora, tako sto ce za svakih zapocetih cetrdeset eura novcane kazne odre-

diti jedan dan kazne zatvora, s tim da kazna zatvora ne moze biti duza od sest mjeseci, a ako je izrecena novcana kazna u iznosu vecem od cetrnaest hiljada eura, kazna zatvora ne moze biti duza od jedne godine.

(7) Ako osudjeni plati samo dio novcane kazne, sud ce ostatak kazne srazmjerno zamijeniti kaznom zatvora, a ako osudjeni isplati ostatak novcane kazne, izvršenje kazne zatvora ce obustaviti.

(8) Poslije smrti osudjenog novcana kazna nece se izvršiti.

Novcana kazna u dnevnim iznosima

Clan 40

(1) U slucajevima kada je moguće utvrditi prihode i rashode ucinioca krivicnog djela sud moze izreci novcanu kaznu u dnevnim iznosima.

(2) Dnevni iznos novcane kazne utvrdjuje se na osnovu prihoda i rashoda ucinioca krivicnog djela, s tim sto jedan dan novcane kazne ne moze biti manji od deset eura, niti veci od hiljadu eura.

(3) Broj dnevnih iznosa ne moze biti manji od deset, niti veci od tristasesdeset dana. Broj dnevnih iznosa za ucinjeno krivicno djelo odmjerava se na osnovu opstih pravila za odmjeravanje kazne (clan 42).

(4) Do iznosa novcane kazne sud ce doci mnozenjem odmjerelog broja dnevnih iznosa sa utvrdjenom vrijednoscu jednog dnevnog iznosa.

(5) U cilju utvrdjivanja vrijednosti novcanog iznosa sud moze da zahtijeva podatke od banaka ili drugih finansijskih ustanova, drzavnih organa i pravnih lica koji su duzni da dostave trazene podatke i ne mogu se pozivati na zastitu poslovne ili druge tajne.

(6) Odredbe clana 39 st. 3 do 8 ovog zakonika primjenjuju se i u slucaju kada se novcana kazna izrice u skladu sa odredbama ovog clana.

Rad u javnom interesu

Clan 41

(1) Rad u javnom interesu moze se izreci za krivicna djela za koja je propisana novcana kazna ili zatvor do tri godine.

(2) Rad u javnom interesu ne moze biti kraci od cetrdeset casova niti duzi od dvjesta cetrdeset casova i odredjuje se za vrijeme koje ne moze biti krace od trideset dana, niti duze od sest mjeseci.

(3) Ova kazna se izrice uz pristanak ucinioca krivicnog djela i ne moze biti duza od cetrdeset casova u toku jednog mjeseca.

(4) Rad u javnom interesu je svaki onaj drustveno koristan rad kojim se ne vrijedja ljudsko dostojanstvo i ne vrsi se u cilju sticanja dobiti.

(5) Prilikom izricanja ove kazne sud ce voditi racuna o vrsti ucinjenog krivicnog djela, kao i o licnosti ucinioca.

(6) Ukoliko ucinilac ne vrsi rad u javnom interesu, ova kazna ce se zamijeniti kaznom zatvora, tako sto ce svakih zapocetih cetrdeset casova rada u javnom interesu zamijeniti kaznom zatvora u trajanju od jednog mjeseca.

2. Odmjeravanje kazne

Opsta pravila o odmjeravanju kazne

Clan 42

(1) Sud ce uciniocu krivicnog djela odmjeriti kaznu u granicama koje su zakonom propisane za to djelo, imajući u vidu svrhu kaznjavanja i uzimajući u obzir sve okolnosti koje uticu da kazna bude manja ili veca (olaksavajuće i otežavajuće okolnosti), a narocito: stepen krivice, pobude iz kojih je djelo ucinjeno, jacinu ugrozavanja ili povrede zasticenog dobra, okolnosti pod kojima je djelo ucinjeno, raniji zivot ucinioca, njegove licne prilike, njegovo drzanje poslije ucinjenog krivicnog djela, a narocito njegov odnos prema zrtvi krivicnog djela kao i druge okolnosti koje se odnose na licnost ucinioca.

(2) Pri odmjeravanju novcane kazne sud ce posebno uzeti u obzir i imovno stanje ucinioca.

(3) Okolnost koja je obiljezje krivicnog djela ne moze se uzeti u obzir i kao otežavajuća, odnosno olaksavajuća okolnost, izuzev ako prelazi mjeru koja je potrebna za postojanje krivicnog djela ili odredjenog oblika krivicnog djela ili ako postoje dvije ili vise ovakvih okolnosti, pa je samo jedna dovoljna za postojanje tezeg, odnosno lakseg oblika krivicnog djela.

Povrat

Clan 43

Kad sud odmjerava kaznu uciniocu za krivicno djelo koje je ucinio poslije izdrzane, oprostene ili zastarjele kazne ili oslobodjenja od kazne, po proteku roka za opozivanje uslovne osude ili poslije izrecene sudske opomene, moze tu okolnost uzeti kao otežavajuću, cijenedi pri tom posebno tezinu ranije ucinjenog krivicnog djela, da li je ranije djelo iste vrste kao i novo djelo, da li su oba djela ucinjena iz istih pobuda, okolnosti pod kojima su djela ucinjena i koliko je vremena proteklo od ranije osude, odnosno od izrecene, oprostene ili zastarjele kazne, oslobodjenja od kazne, od proteka roka za opozivanje ranije uslovne osude ili od izrecene sudske opomene.

Visestruki povrat

Clan 44

(1) Za krivično djelo učinjeno sa umisljajem za koje je propisana kazna zatvora sud može izreći strožu kaznu od propisane, pod sljedećim uslovima:

1) ako je učinilac ranije bio dva ili više puta osuđivan za krivična djela sa umisljajem na kaznu zatvora od najmanje jednu godinu i pokazuje sklonost za vršenje krivičnih djela;

2) ako od dana otpuštanja učinioca sa izdržavanja ranije izrečene kazne do izvršenja novog krivičnog djela nije proteklo pet godina.

(2) Stroža kazna ne smije biti dvostruko mjeru propisane kazne ni dvadeset godina zatvora.

(3) Pri ocjeni da li će izreći kaznu strožu od propisane sud će naročito uzeti u obzir broj ranijih osuda, srodnost učinjenih krivičnih djela, pobude iz kojih su učinjena, okolnosti pod kojim su učinjena, kao i potrebu da se radi ostvarivanja svrhe kaznjavanja izrekne takva kazna.

Ublazavanje kazne

Član 45

Sud može učiniocu krivičnog djela izreći kaznu ispod granice propisane zakonom ili blažu vrstu kazne, kad:

1) zakon predviđa da se učinilac može blaže kazniti;

2) zakon predviđa da se učinilac može osloboditi od kazne, a sud ga ne oslobodi od kazne;

3) utvrdi da postoje naročito olaksavajuće okolnosti i ocijeni da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kaznjavanja.

Granice ublazavanja kazne

Član 46

(1) Kad postoje uslovi za ublazavanje kazne iz člana 45 ovog zakonika, sud će ublažiti kaznu u ovim granicama:

1) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od pet ili više godina, kazna se može ublažiti do dvije godine zatvora;

2) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od tri ili više godina, kazna se može ublažiti do jedne godine zatvora;

3) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor od dvije godine, kazna se može ublažiti do šest mjeseci zatvora;

4) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor od jedne godine, kazna se može ublažiti do tri mjeseca zatvora;

5) ako je za krivično djelo kao najmanja kazna propisan zatvor ispod jedne godine, kazna se može ublažiti do trideset dana zatvora;

6) ako je za krivično djelo propisana kazna zatvora bez naznacenja najmanje mjere, umjesto zatvora može se izreći novčana kazna;

7) ako je za krivično djelo propisana novčana kazna sa naznacenjem najmanje mjere, kazna se može ublažiti do šest stotina eura.

(2) Kad je sud ovlašten da učinioa krivičnog djela oslobodi od kazne može mu kaznu ublažiti, bez ograničenja propisanih za ublažavanje kazne.

Oslobodjenje od kazne

Član 47

(1) Sud može osloboditi od kazne učinioa krivičnog djela samo kad to zakon izričito predviđa.

(2) Sud može osloboditi od kazne i učinioa krivičnog djela učinjenog iz nehata kad posljedice djela tako teško pogadjaju učinioa da izricanje kazne u takvom slučaju očigledno ne bi odgovaralo svrsi kaznjavanja.

(3) Sud može osloboditi od kazne i učinioa krivičnog djela za koje je propisana kazna zatvora do pet godina, ako poslije izvršenog krivičnog djela, a prije nego što je saznao da je otkriven, otkloni posljedice djela ili nadoknadi štetu prouzrokovanu krivičnim djelom.

Sticaj krivičnih djela

Član 48

(1) Ako je učinilac jednom radnjom ili sa više radnji učinio više krivičnih djela za koja mu se istovremeno sudi, sud će prethodno utvrditi kazne za svako od tih djela, pa će za sva ta djela izreći jedinstvenu kaznu.

(2) Jedinstvenu kaznu sud će izreći po sljedećim pravilima:

1) ako je za neko od krivičnih djela u sticaju utvrdio kaznu zatvora od trideset godina izreći će samo tu kaznu;

2) ako je za krivična djela u sticaju utvrdio kazne zatvora, povisiće najtežu izrečenu kaznu, s tim da jedinstvena kazna ne smije dostići zbir utvrđenih kazni, niti precij dvadeset godina zatvora;

3) ako su za sva krivična djela u sticaju propisane kazne zatvora do tri godine, jedinstvena kazna ne može biti veća od deset godina zatvora;

4) ako je za krivična djela u sticaju utvrdio samo novčane kazne, izreći će jednu novčanu kaznu u visini zbira utvrđenih kazni, s tim da ona ne smije precij dvadeset hiljada eura, odnosno sto hiljada eura kad su jedno ili više krivičnih djela izvršeni iz koristoljublja;

5) ako je za neka krivična djela u sticaju utvrdio kazne zatvora, a za druga djela novčane kazne, izreći će jednu kaznu zatvora i jednu novčanu kaznu po odredbama tac. 2 do 4 ovog stava.

(3) Novčanu kaznu kao sporednu kaznu sud će izreći ako je utvrđena makar i za jedno krivično djelo u sticaju, a ako je utvrdio više novčanih kazni, izreći će jednu novčanu kaznu po odredbi stava 2 tacka 4 ovog člana.

(4) Ako je sud za krivična djela u sticaju utvrdio kazne zatvora i maloljetničkog zatvora, izreći će kaznu zatvora kao jedinstvenu kaznu primjenom pravila predviđenih u stavu 2 tacka 2 ovog člana.

Produzeno krivicno djelo

Clan 49

(1) Produzeno krivicno djelo cini vise istih ili istovrsnih krivicnih djela ucinjenih u vremenskoj povezanosti od strane istog ucinioca i koja predstavljaju cjelinu zbog postojanja najmanje dvije od sledecih okolnosti: istovjetnosti ostecenog, istovrsnosti predmeta djela, koriscenja iste situacije ili istog trajnog odnosa, jedinstva mjesta ili prostora izvršenja djela ili jedinstvenog umisljaja ucinioca.

(2) Krivicna djela upravljena protiv licnosti mogu ciniti produzeno krivicno djelo samo ako su ucinjena prema istom licu.

(3) Ne mogu ciniti produzeno krivicno djelo ona djela koja po svojoj prirodi ne dopustaju spajanje u jedno djelo.

(4) Ako produzeno krivicno djelo obuhvata lakse i teze oblike istog djela smatra se da je produzenim krivicnim djelom ucinjen najtezi oblik od ucinjenih djela.

Odmjeravanje kazne osudjenom licu

Clan 50

(1) Ako se osudjenom licu sudi za krivicno djelo ucinjeno prije nego sto je zapocelo izdrzavanje kazne po ranijoj osudi ili za krivicno djelo ucinjeno za vrijeme izdrzavanja kazne zatvora ili maloljetnickog zatvora, sud ce izreci jedinstvenu kaznu za sva krivicna djela primjenom odredaba clana 48 ovog zakonika, uzimajuci ranije izrecenu kaznu kao vec utvrdjenu. Kazna ili dio kazne koju je osudjeni izdrzao uracunace se u izrecenu kaznu zatvora.

(2) Za krivicno djelo ucinjeno u toku izdrzavanja kazne zatvora ili maloljetnickog zatvora sud ce uciniocu izreci kaznu, nezavisno od ranije izrecene kazne, ako se primjenom odredaba clana 48 ovog zakonika, s obzirom na tezinu krivicnog djela i neizdrzani dio ranije izrecene kazne, ne bi mogla ostvariti svrha kaznjavanja.

(3) Osudjeni koji za vrijeme izdrzavanja kazne zatvora ili maloljetnickog zatvora ucini krivicno djelo za koje zakon propisuje novcanu kaznu ili kaznu zatvora do jedne godine, kaznice se disciplinski.

Uracunavanje pritvora i ranije kazne

Clan 51

(1) Vrijeme provedeno u pritvoru, kao i svako drugo lisenje slobode u vezi sa krivicnim djelom uracunavaju se u izrecenu kaznu zatvora, maloljetnickog zatvora i novcanu kaznu.

(2) Ako je krivicni postupak vodjen za vise krivicnih djela u sticaju, a pritvor nije odredjen za svako od njih, vrijeme provedeno u pritvoru uracunava se u izrecenu kaznu zatvora, maloljetnickog zatvora i novcanu kaznu za krivicno djelo za koje je okrivljeni osudjen.

(3) Zatvor ili novčana kazna koju je osudjeni izdržao, odnosno platio za prekršaj ili privredni prestup, kao i kazna ili disciplinska mjera lisenja slobode koju je izdržao zbog povrede vojne discipline uracunava se u kaznu izrecenu za krivično djelo čija obilježja obuhvataju i obilježja prekršaja, privrednog prestupa, odnosno povrede vojne discipline.

(4) Pri svakom uracunavanju izjednačava se dan pritvora, dan lisenja slobode, dan maloljetničkog zatvora, dan zatvora i četrdeset eura.

GLAVA CETVRTA MJERE UPOZORENJA

1. Uslovna osuda i sudska opomena

Svrha uslovne osude i sudske opomene

Član 52

(1) Mjere upozorenja su: uslovna osuda i sudska opomena.

(2) U okviru opšte svrhe krivičnih sankcija (član 4 stav 2), svrha uslovne osude i sudske opomene je da se prema učinocu koji je kriv ne primijeni kazna za lakša krivična djela, kad to nije nužno radi krivičnopravne zaštite i kad se može očekivati da će upozorenje uz prijetnju kazne (uslovna osuda) ili samo upozorenje (sudska opomena) dovoljno uticati na učinoca da više ne vrši krivična djela.

Uslovna osuda

Član 53

(1) Uslovnom osudom sud učinocu krivičnog djela utvrđuje kaznu i istovremeno određuje da se ona neće izvršiti, ako osudjeni za vrijeme koje odredi sud, a koje ne može biti kraće od jedne niti duže od pet godina (vrijeme provjeravanja) ne učini novo krivično djelo.

(2) Sud može u uslovnoj osudi odrediti da će se kazna izvršiti i ako osudjeni u određenom roku ne vrati imovinsku korist pribavljenu izvršenjem krivičnog djela, ne naknadi štetu koju je prouzrokovao krivičnim djelom ili ne ispuni druge obaveze predviđene u krivičnopravnim odredbama. Rok za ispunjenje tih obaveza utvrđuje sud u okviru određenog vremena provjeravanja.

(3) Mjere bezbjednosti, izrecene uz uslovnu osudu, izvršavaju se.

Uslovi za izricanje uslovne osude

Član 54

(1) Uslovna osuda se moze izreci kad je uciniocu utvrdjena kazna zatvora u trajanju do dvije godine.

(2) Za krivicna djela za koja se moze izreci kazna zatvora u trajanju od deset godina ili teza kazna ne moze se izreci uslovna osuda.

(3) Uslovna osuda se ne moze izreci ako nije proteklo vise od pet godina od pravo-snaznosti osude kojom je uciniocu izrecena kazna za umisljajno krivicno djelo.

(4) Pri odlucivanju da li ce izreci uslovnu osudu sud ce, vodeci racuna o svrsi uslovne osude, posebno uzeti u obzir licnost ucinioca, njegov raniji zivot, njegovo ponasanje poslije izvršenog krivicnog djela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je djelo ucinjeno.

(5) Ako je uciniocu utvrdjena i kazna zatvora i novcana kazna, uslovna osuda moze se izreci samo za kaznu zatvora.

Opozivanje uslovne osude zbog novog krivicnog djela

Clan 55

(1) Sud ce opozvati uslovnu osudu, ako osudjeni u vrijeme provjeravanja ucini jedno ili vise krivicnih djela za koja je izrecena kazna zatvora od dvije godine ili u duzem trajanju.

(2) Ako osudjeni u vrijeme provjeravanja ucini jedno ili vise krivicnih djela za koja je izrecena kazna zatvora manja od dvije godine ili novcana kazna, sud ce, posto ocijeni sve okolnosti koje se odnose na ucinjena krivicna djela i ucinioca, a posebno srodnost ucinjenih krivicnih djela, njihov znacaj i pobude iz kojih su ucinjena, odluciti da li ce opozvati uslovnu osudu. Pri tome sud je vezan zabranom izricanja uslovne osude, ako uciniocu za krivicna djela utvrdjena u uslovnoj osudi i za nova krivicna djela treba izreci kaznu preko dvije godine zatvora (clan 54 stav 1).

(3) Ako opozove uslovnu osudu, sud ce, primjenom odredaba clana 48 ovog zakonika, izreci jedinstvenu kaznu zatvora i za ranije ucinjeno i za novo krivicno djelo, uzimajuci kaznu iz opozvane uslovne osude kao utvrdjenu.

(4) Ako ne opozove uslovnu osudu, sud moze za novo ucinjeno krivicno djelo izreci uslovnu osudu ili kaznu. Osudjenom, kome za novo krivicno djelo bude izrecen zatvor, vrijeme provedeno na izdrzavanju ove kazne ne racuna se u vrijeme provjeravanja utvrdjeno uslovnom osudom za ranije djelo.

(5) Ako sud nadje da i za novo krivicno djelo treba izreci uslovnu osudu, primjenom odredaba clana 48 ovog zakonika, utvrdice jedinstvenu kaznu i za ranije ucinjeno i za novo krivicno djelo i odredice novo vrijeme provjeravanja koje ne moze biti krace od jedne ni duze od pet godina, racunajuci od dana pravosnaznosti nove presude. Ukoliko osudjeni u toku novog vremena provjeravanja ponovo ucini krivicno djelo, sud ce opozvati uslovnu osudu i izreci kaznu zatvora, primjenom odredbe stava 3 ovog clana.

Opozivanje uslovne osude zbog ranije ucinjenog krivicnog djela

Clan 56

(1) Sud će opozvati uslovnu osudu, ako poslije njenog izricanja utvrdi da je osudjeni izvršio krivično djelo prije nego što je uslovno osuđen i ako ocijeni da ne bi bilo osnova za izricanje uslovne osude da se znalo za to djelo. U tom slučaju primijenice odredbu člana 55 stav 3 ovog zakonika.

(2) Ako sud ne opozove uslovnu osudu, primijenice odredbu člana 55 stav 4 ovog zakonika.

Opozivanje uslovne osude zbog neispunjenja određenih obaveza

Član 57

Ako je uslovnom osudom osuđenom određeno ispunjenje neke obaveze iz člana 53 stav 2 ovog zakonika, a on ne ispuni tu obavezu u roku određenom u presudi, sud može, u okviru

vremena provjeravanja, produžiti rok za ispunjenje obaveze ili može opozvati uslovnu osudu i izreći kaznu koja je utvrđena u uslovnoj osudi. Ako utvrdi da osudjeni, iz opravdanih razloga, ne može da ispuni postavljenu obavezu, sud će ga osloboditi od ispunjenja te obaveze ili je zamijeniti drugom odgovarajućom obavezom predviđenom zakonom.

Rokovi za opozivanje uslovne osude

Član 58

(1) Uslovna osuda može se opozvati u toku vremena provjeravanja. Ako osudjeni u tom vremenu učini krivično djelo koje povlači opozivanje uslovne osude, a to je presudom utvrđeno tek poslije isteka vremena provjeravanja, uslovna osuda može se opozvati najkasnije u roku od jedne godine od dana kad je proteklo vrijeme provjeravanja.

(2) Ako osudjeni u određenom roku ne ispuni neku obavezu iz člana 53 stav 2 ovog zakonika, sud može, najdavnije u roku od jedne godine od dana kad je proteklo vrijeme provjeravanja, odrediti da se izvrši utvrđena kazna u uslovnoj osudi.

Uslovna osuda sa zaštitnim nadzorom

Član 59

(1) Sud može odrediti da se učinilac kome je izrečena uslovna osuda stavi pod zaštitni nadzor za određeno vrijeme u toku vremena provjeravanja.

(2) Zaštitni nadzor obuhvata zakonom predviđene mjere pomoći, staranja, nadzora i zaštite.

(3) Ako u toku trajanja zaštitnog nadzora sud utvrdi da je ispunjena svrha ove mjere, može zaštitni nadzor ukinuti prije isteka određenog vremena.

(4) Ako osudjeni kome je izrečen zaštitni nadzor ne ispunjava obaveze koje mu je sud odredio, sud ga može opomenuti ili može ranije obaveze zamijeniti drugim ili produžiti trajanje zaštitnog nadzora u okviru vremena provjeravanja ili opozvati uslovnu osudu.

Uslovi za određivanje zaštitnog nadzora

Član 60

(1) Kad izrekne uslovnu osudu, sud može odrediti da se ucinilac stavi pod zaštitni nadzor, ako se, s obzirom na njegovu licnost, raniji zivot, drzanje poslije izvršenog krivichnog djela, a narocito njegov odnos prema zrtvi krivichnog djela i okolnosti izvršenja djela, može očekivati da će se zaštitnim nadzorom potpunije ostvariti svrha uslovne osude.

(2) Zaštitni nadzor određuje sud u presudi kojom izriče uslovnu osudu i određuje mjere zaštitnog nadzora, njihovo trajanje i način njihovog ispunjavanja.

Sadržina zaštitnog nadzora

Član 61

Zaštitni nadzor može obuhvatiti jednu ili više od sljedećih obaveza:

- 1) javljanje organu nadležnom za izvršenje zaštitnog nadzora u rokovima koje taj organ odredi;
- 2) osposobljavanje ucinioca za određeno zanimanje;
- 3) prihvatanje zaposlenja koje odgovara sposobnostima i sklonostima ucinioca;
- 4) ispunjavanje obaveza izdržavanja porodice, cuvanja i vaspitanja djece i drugih porodicnih obaveza;
- 5) uzdržavanje od posjecivanja određenih mjesta, lokala ili priredbi, ako to može biti prilika ili podsticaj za ponovno vršenje krivichnih djela;
- 6) blagovremeno obavještavanje o promjeni mjesta boravka, adrese ili radnog mjesta;
- 7) uzdržavanje od upotrebe droge ili alkoholnih pica;
- 8) liječenje u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi;
- 9) posjecivanje određenih profesionalnih i drugih savjetovalista ili ustanova i postupanje po njihovim uputstvima;
- 10) otklanjanje ili ublažavanje stete pricinjene krivichnim djelom, a narocito izmirenje sa zrtvom ucinjenog krivichnog djela.

Izbor mjera zaštitnog nadzora

Član 62

Pri izboru obaveza iz člana 61 ovog zakonika i određivanja njihovog trajanja, sud će narocito uzeti u obzir godine zivota ucinioca, njegovo zdravstveno stanje, sklonosti i navike, pobude iz kojih je izvršio krivichno djelo, drzanje poslije izvršenog krivichnog djela, raniji zivot, licne i porodicne prilike, uslove za ispunjenje naloženih obaveza, kao i druge okolnosti koje se odnose na licnost ucinioca, a od znacaja su za izbor mjera zaštitnog nadzora i njihovo trajanje.

Trajanje zaštitnog nadzora

Član 63

(1) Vrijeme trajanja mjera zaštitnog nadzora određuje se u okviru roka provjeravanja utvrđenog u uslovnoj osudi.

(2) Zaštitni nadzor prestaje opozivanjem uslovne osude.

(3) U toku trajanja zastitnog nadzora sud moze, s obzirom na ostvarene rezultate, pojedine obaveze ukinuti ili zamijeniti drugim.

(4) Ako u toku trajanja zastitnog nadzora sud utvrdi da je ispunjena svrha ove mjere, moze zastitni nadzor ukinuti prije isteka odredjenog vremena.

Posljedice neispunjavanja obaveze zastitnog nadzora

Clan 64

Ako osudjeni kome je izrecen zastitni nadzor ne ispunjava obaveze koje mu je sud odredio, sud ga moze opomenuti ili moze ranije obaveze zamijeniti drugim ili produziti trajanje zastitnog nadzora u okviru vremena provjeravanja ili opozvati uslovnu osudu.

Sudska opomena

Clan 65

(1) Sudska opomena moze se izreci za krivicna djela za koja je propisan zatvor do jedne godine ili novcana kazna, a ucinjena su pod takvim olaksavajucim okolnostima koje ih cine narocito lakim.

(2) Za odredjena krivicna djela i pod uslovima predvidjenim zakonom sudska opomena moze se izreci i kad je propisan zatvor do tri godine.

(3) Sudsku opomenu sud moze izreci za vise krivicnih djela ucinjenih u sticaju, ako za svako od tih djela postoje uslovi iz st. 1 i 2 ovog clana.

(4) Pri odlucivanju da li ce izreci sudsku opomenu sud ce, vodeci racuna o svrsi sudske opomene, posebno uzeti u obzir licnost ucinioca, njegov raniji zivot, njegovo ponasanje poslije izvršenja krivicnog djela, a narocito njegov odnos prema zrtvi krivicnog djela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je djelo ucinjeno.

(5) Sudska opomena ne moze se izreci vojnim licima za krivicna djela protiv Vojske Srbije i Crne Gore.

GLAVA PETA MJERE BEZBJEDNOSTI

Svrha mjera bezbjednosti

Clan 66

U okviru opste svrhe krivicnih sankcija (clan 4 stav 2), svrha mjera bezbjednosti je da se otklone stanja ili uslovi koji mogu biti od uticaja da uciniac ubuduće vrši krivicna djela.

Vrste mjera bezbjednosti

Clan 67

Ucinioocu krivicnog djela mogu se izreci ove mjere bezbjednosti:

- 1) obavezno psihijatrijsko liječenje i cuvanje u zdravstvenoj ustanovi;
- 2) obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi;
- 3) obavezno liječenje narkomana;
- 4) obavezno liječenje alkoholicara;
- 5) zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti;
- 6) zabrana upravljanja motornim vozilom;
- 7) oduzimanje predmeta;
- 8) protjerivanje stranca iz zemlje;
- 9) javno objavljivanje presude.

Izricanje mjera bezbjednosti

Clan 68

(1) Sud može uciniocu krivicnog djela izreci jednu ili više mjera bezbjednosti kad postoje uslovi za njihovo izricanje predvidjeni ovim zakonikom.

(2) Obavezno psihijatrijsko liječenje i cuvanje u zdravstvenoj ustanovi i obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi neuracunljivom uciniocu izricu se samostalno. Uz ove mjere mogu se izreci zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom i oduzimanje predmeta.

(3) Mjere iz stava 2 ovog clana mogu se izreci uciniocu krivicnog djela cija je uracunljivost bitno smanjena, ako mu je izrecena kazna ili uslovna osuda.

(4) Obavezno liječenje narkomana, obavezno liječenje alkoholicara, zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom, oduzimanje predmeta i javno objavljivanje presude mogu se izreci ako je uciniocu izrecena kazna, uslovna osuda, sudska opomena ili je ucinilac oslobodjen od kazne.

(5) Protjerivanje stranca iz zemlje može se izreci ako je uciniocu izrecena kazna ili uslovna osuda.

(6) Za krivicna djela u sticaju mjera bezbjednosti će se izreci ako je utvrdjena za jedno od krivicnih djela u sticaju.

Obavezno psihijatrijsko liječenje i cuvanje u zdravstvenoj ustanovi

Clan 69

(1) Ucinioocu koji je krivicno djelo ucinio u stanju bitno smanjene uracunljivosti sud će izreci obavezno psihijatrijsko liječenje i cuvanje u odgovarajucoj zdravstvenoj ustanovi, ako, s obzirom na ucinjeno krivicno djelo i stanje dusevne poremećenosti, utvrdi da postoji ozbiljna opasnost da ucinilac ucini teze krivicno djelo i da je radi otklanjanja ove opasnosti potrebno njegovo liječenje u takvoj ustanovi.

(2) Ako su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog clana, sud ce izreci obavezno liječenje i cuvanje u zdravstvenoj ustanovi uciniocu koji je u stanju neuracunjivosti ucinio protivpravno djelo predvidjeno u zakonu kao krivicno djelo.

(3) Mjeru iz st. 1 i 2 ovog clana sud ce obustaviti kad utvrdi da je prestala potreba za liječenjem i cuvanjem ucinioca u zdravstvenoj ustanovi.

(4) Mjera iz stava 1 ovog clana izrecena uz kaznu zatvora moze trajati i duze od izre-cene kazne.

(5) Ucinioocu koji je krivicno djelo izvrsio u stanju bitno smanjene uracunjivosti i koji je osudjen na kaznu zatvora, vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi uracunava se u vrijeme trajanja izrecene kazne. Ako je vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi krace od trajanja izrecene kazne, sud ce, po prestanku mjere bezbjednosti, odrediti da se osudjeni uputi na izdrzavanje ostatka kazne ili da se pusti na uslovni otpust. Pri odlucivanju o pustanju na uslovni otpust sud ce, pored uslova iz clana 37 ovog zakonika, narocito uzeti u obzir uspjeh liječenja osudjenog, njegovo zdravstveno stanje, vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi i ostatak kazne koju osudjeni nije izdrzao.

Obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi

Clan 70

(1) Ucinioocu koji je u stanju neuracunjivosti ucinio protivpravno djelo odredjeno u zakonu kao krivicno djelo, sud ce izreci obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi, ako utvrdi da postoji ozbiljna opasnost da ucinilac ucini protivpravno djelo koje je u zakonu predvidjeno kao krivicno djelo i da je radi otklanjanja ove opasnosti dovoljno njegovo liječenje na slobodi.

(2) Mjera iz stava 1 ovog clana moze se izreci i neuracunjivom uciniocu prema kojem je odredjeno obavezno psihijatrijsko liječenje i cuvanje u odgovarajucoj zdravstvenoj ustanovi kad sud, na osnovu rezultata liječenja, utvrdi da vise nije potrebno njegovo cuvanje i liječenje u takvoj ustanovi, nego samo njegovo liječenje na slobodi.

(3) Pod uslovima iz stava 1 ovog clana sud moze izreci obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi i uciniocu cija je uracunjivost bitno smanjena, ako mu je izrecena uslovna osuda ili je na osnovu clana 69 stav 5 ovog zakonika pusten na uslovni otpust.

(4) Obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi moze se povremeno sprovoditi i u odgovarajucoj zdravstvenoj ustanovi, ako je to potrebno radi uspjesnijeg liječenja, s tim da povremeno liječenje u ustanovi ne moze neprekidno trajati duze od petnaest dana, niti ukupno duze od dva mjeseca.

(5) Obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi traje dok postoji potreba liječenja, ali ne duze od tri godine.

(6) Ako se u slucaju iz st. 1 do 3 ovog clana ucinilac ne podvrgne liječenju na slobodi ili ga samovoljno napusti ili i pored liječenja nastupi opasnost da ponovo ucini protivpravno djelo predvidjeno u zakonu kao krivicno djelo, tako da je potrebno njegovo liječenje i cuvanje u odgovarajucoj zdravstvenoj ustanovi, sud moze izreci obavezno psihijatrijsko liječenje i cuvanje u takvoj ustanovi.

Obavezno liječenje narkomana

Clan 71

(1) Ucinioocu koji je ucinio krivicno djelo usljed zavisnosti od upotrebe opojnih droga i kod kojeg postoji ozbiljna opasnost da ce usljed ove zavisnosti i dalje da vrsi krivicna djela, sud ce izreci obavezno lijecenje.

(2) Mjera iz stava 1 ovog clana izvrsava se u ustanovi za izvršenje kazne ili u odgovarajucoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi i traje dok postoji potreba za lijecenjem, ali ne duze od tri godine.

(3) Kad je mjera iz stava 1 ovog clana izrecena uz kaznu zatvora, ona moze trajati duze od vremena izrecene kazne, ali njeno ukupno trajanje ne moze biti duze od tri godine.

(4) Vrijeme provedeno u ustanovi za lijecenje uracunava se u kaznu zatvora.

(5) Kad je mjera iz stava 1 ovog clana izrecena uz novcanu kaznu, uslovnu osudu, sudsku opomenu ili oslobodjenje od kazne izvrsava se na slobodi i ne moze trajati duze od tri godine.

(6) Ako se ucinilac, bez opravdanih razloga, ne podvrgne lijecenju na slobodi ili lijecenje samovoljno napusti, sud ce odrediti da se mjera prinudno izvrši u odgovarajucoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi.

Obavezno lijecenje alkoholicara

Clan 72

(1) Ucinioocu koji je ucinio krivicno djelo usljed zavisnosti od upotrebe alkohola i kod kojeg postoji ozbiljna opasnost da ce usljed ove zavisnosti i dalje da vrsi krivicna djela, sud ce izreci obavezno lijecenje.

(2) Mjera iz stava 1 ovog clana izvrsava se u ustanovi za izvršenje kazne zatvora ili u odgovarajucoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi i traje dok postoji potreba za lijecenjem, ali ne duze od izrecene kazne zatvora.

(3) Vrijeme provedeno u ustanovi za lijecenje uracunava se u kaznu zatvora.

(4) Kad je mjera iz stava 1 ovog clana izrecena uz novcanu kaznu, uslovnu osudu, sudsku opomenu ili oslobodjenje od kazne izvrsava se na slobodi i ne moze trajati duze od dvije godine.

(5) Ako se ucinilac, bez opravdanih razloga, ne podvrgne lijecenju na slobodi ili lijecenje samovoljno napusti, sud ce odrediti da se mjera prinudno izvrši u odgovarajucoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi.

Zabrana vrsenja poziva, djelatnosti i duznosti

Clan 73

(1) Sud moze uciniocu krivicnog djela zabraniti vrsenje odredjenog poziva, odredjene djelatnosti ili svih ili nekih duznosti vezanih za raspolaganje, koriscenje, upravljanje ili rukovanje tudjom imovinom ili za cuvanje te imovine, ako se opravdano moze smatrati da bi njegovo dalje vrsenje takve djelatnosti bilo opasno.

(2) Sud odredjuje trajanje mjere iz stava 1 ovog clana, koje ne moze biti krace od jedne niti duze od deset godina, racunajuci od dana pravosnaznosti odluke, s tim da se vrijeme provedeno u zatvoru, odnosno u zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršena mjera bezbjednosti ne uracunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(3) Ako izrekne uslovnu osudu, sud može odrediti da će se ta osuda opozvati, ako učinilac prekrši zabranu vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.

Zabrana upravljanja motornim vozilom

Član 74

(1) Učinioču krivičnog djela kojim se ugrožava javni saobraćaj sud može izreći zabranu upravljanja motornim vozilom.

(2) Pri izricanju mjere iz stava 1 ovog člana sud određuje na koje se vrste i kategorije vozila zabrana odnosi.

(3) Mjeru iz stava 1 ovog člana sud može izreći, ako nađe da težina učinjenog djela, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno ili ranije kršenje saobraćajnih propisa od strane učinioča pokazuju da je opasno da on upravlja motornim vozilom određene vrste ili kategorije.

(4) Sud određuje trajanje mjere iz stava 1 ovog člana, koje ne može biti kraće od tri mjeseca niti duže od pet godina, računajući od dana pravosnažnosti odluke, s tim da se vrijeme

provedeno u zatvoru, odnosno u ustanovi u kojoj se izvršava mjera bezbjednosti ili vaspitna mjera ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(5) Ako je mjera iz stava 1 ovog člana izrečena licu koje ima stranu dozvolu za upravljanje motornim vozilom, zabrana se odnosi na upravljanje motornim vozilom na teritoriji Crne Gore.

(6) Ako izrekne uslovnu osudu, sud može odrediti da će se ta osuda opozvati, ako učinilac prekrši zabranu upravljanja motornim vozilom.

(7) Zakonom se može odrediti obavezna zabrana upravljanja motornim vozilom.

Oduzimanje predmeta

Član 75

(1) Predmeti koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela ili koji su nastali izvršenjem krivičnog djela mogu se oduzeti, ako su svojina učinioča.

(2) Predmeti iz stava 1 ovog člana mogu se oduzeti i kad nijesu svojina učinioča, ako to zahtijevaju interesi opšte bezbjednosti ili razlozi morala, ali time se ne dira u pravo trećih lica na naknadu štete od učinioča.

(3) Zakonom se može odrediti obavezno oduzimanje predmeta. Zakonom se mogu odrediti i uslovi za oduzimanje određenih predmeta u pojedinim slučajevima.

Protjerivanje stranca iz zemlje

Član 76

(1) Sud može stranca koji je učinio krivično djelo protjerati sa teritorije Crne Gore za vrijeme od jedne do deset godina ili zauvijek, ako je krivično djelo učinio u povratu (član 43).

(2) Pri ocjeni da li će izreći mjeru iz stava 1 ovog člana sud će uzeti u obzir period i težinu učinjenog krivičnog djela, pobude zbog kojih je krivično djelo učinjeno, način izvršenja krivičnog djela i druge okolnosti koje ukazuju na nepoželjnost daljeg boravka stranca u Crnoj Gori.

(3) Vrijeme trajanja protjerivanja racuna se od dana pravosnaznosti odluke, s tim da se vrijeme provedeno u zatvoru ne uracunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(4) Mjera iz stava 1 ovog clana ne moze se izreci uciniocu koji uziva zastitu u skladu sa ratifikovanim medjunarodnim ugovorima.

Javno objavljivanje presude

Clan 77

(1) Pri osudi za krivicno djelo ucinjeno putem medija sud moze odluciti da se o trosku osudjenog istim putem ili na drugi odgovarajuci nacin objavi sudska presuda u cjelini ili u izvodu.

(2) Zakonom se moze odrediti obavezno objavljivanje presude. U tom slucaju sud ce odluciti putem kojeg medija ce se presuda objaviti i da li ce se objaviti u cjelini ili u izvodu.

(3) Javno objavljivanje presude moze se izvršiti najkasnije u roku od trideset dana od dana pravosnaznosti presude.

Prestanak mjere bezbjednosti na osnovu sudske odluke

Clan 78

(1) Sud moze odluciti da prestanu mjere bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili duznosti i zabrane upravljanja motornim vozilom, ako su protekle tri godine od dana njihovog primjenjivanja.

(2) Pri ocjeni da li ce odrediti prestanak mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog clana sud ce uzeti u obzir ponasanje osudjenog poslije osude, da li je naknadio stetu prouzrokovanu krivicnim djelom, da li je vratio imovinsku korist stecenu izvršenjem krivicnog djela i druge okolnosti koje ukazuju na opravdanost prestanka tih mjera.

GLAVA SESTA ODREDBE O MALOLJETNICIMA

1. Osnovne odredbe

Vazenje posebnih krivicnopravnih odredaba za maloljetnike

Clan 79

(1) Prema maloljetnim uciniocima krivicnih djela primjenjuju se odredbe ove glave, a ostale odredbe ovog zakonika ukoliko u ovoj glavi nije drukcije propisano.

(2) Posebne odredbe koje vaze za maloljetne ucinioce krivicnih djela primjenjuju se pod uslovima predvidjenim odredbama ove glave i na punoljetna lica kad im se sudi za krivicna djela koja su ucinila kao maloljenici, a izuzetno i na lica koja su ucinila krivicno djelo kao mladja punoljetna lica.

Iskljucenje krivicnih sankcija prema djeci

Clan 80

Prema licu koje u vrijeme izvršenja protivpravnog djela određenog u zakonu kao krivično djelo nije navršilo četrnaest godina (dijete) ne mogu se primijeniti krivične sankcije.

Krivične sankcije prema maloljetnicima

Clan 81

(1) Maloljetniku koji je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršio četrnaest, a nije navršio sesnaest godina (mladji maloljetnik) mogu se izreći samo vaspitne mjere.

(2) Maloljetniku koji je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršio sesnaest, a nije navršio osamnaest godina (stariji maloljetnik) mogu se izreći vaspitne mjere, a izuzetno mu se može izreći kazna maloljetničkog zatvora.

(3) Maloljetniku se mogu izreći i mjere bezbjednosti, pod uslovima propisanim u članu 109 ovog zakonika.

(4) Maloljetniku se ne mogu izreći uslovna osuda i sudska opomena.

Svrha vaspitnih mjera i maloljetničkog zatvora

Clan 82

U okviru opšte svrhe krivičnih sankcija (član 4 stav 2), svrha vaspitnih mjera i maloljetničkog zatvora je da se, pružanjem zaštite i pomoći maloljetnim učiniocima krivičnih djela, vršenjem nadzora nad njima, stručnim osposobljavanjem i razvijanjem lične odgovornosti, obezbijedi njihovo vaspitanje, prevaspitanje i pravilan razvoj. Svrha maloljetničkog zatvora je i vršenje pojačanog uticaja na maloljetne učinioce da ubuduće ne vrše krivična djela, kao i na druge maloljetnike da ne vrše krivična djela.

2. Vaspitne mjere

Vrste vaspitnih mjera

Clan 83

Maloljetnom učiniocu krivičnih djela mogu se izreći ove vaspitne mjere:

- 1) disciplinske mjere: ukor i upucivanje u vaspitni centar za maloljetnike;
- 2) mjere pojačanog nadzora: pojačan nadzor od strane roditelja, usvojioca ili staraoca; pojačan nadzor od strane organa starateljstva i pojačan nadzor uz dnevni boravak u odgo-varajućoj ustanovi za vaspitavanje maloljetnika;
- 3) zavodske mjere: upucivanje u vaspitnu ustanovu; upucivanje u vaspitno-popravni dom i upucivanje u posebnu ustanovu za liječenje i osposobljavanje.

Izbor vaspitne mjere

Clan 84

Pri izboru vaspitne mjere sud će uzeti u obzir uzrast, stepen dusevne razvijenosti, psihicka svojstva, sklonosti i stepen vaspitne zapustenosti maloljetnika, pobude iz kojih je djelo ucinio, dotadasnje vaspitanje, sredinu i prilike u kojima je zivio, tezinu djela, da li je prema maloljetniku ranije bila izrecena vaspitna mjera ili kazna i sve druge okolnosti koje mogu biti od uticaja za izricanje one mjere kojom će se najbolje postici svrha vaspitnih mjera.

Izricanje vaspitnih mjera

Clan 85

(1) Disciplinske mjere izricu se prema maloljetniku prema kojem nije potrebno preduzeti trajnije mjere vaspitanja, a narocito ako je ucinio krivicno djelo iz nepromisljenosti ili lakomislenosti.

(2) Mjere pojacanog nadzora izricu se prema maloljetniku prema kojem treba preduzeti trajnije mjere vaspitanja, prevaspitanja ili lijecenja uz odgovarajuci nadzor, a nije potrebno njegovo potpuno odvajanje iz dotadasnje sredine.

(3) Zavodske mjere izricu se prema maloljetniku prema kojem treba preduzeti trajnije mjere vaspitanja, prevaspitanja ili lijecenja i njegovo odvajanje iz dotadasnje sredine, a sud oci-

jeni da se svrha vaspitnih mjera ne može ostvariti primjenom mjera iz st. 1 i 2 ovog clana. Zavodske vaspitne mjere traju, u granicama predvidjenim ovim zakonikom, samo dok se ne postigne svrha predvidjena u clanu 82 ovog zakonika.

U k o r

Clan 86

(1) Ukor se izrice ako je dovoljno da se maloljetnik zbog ucinenog krivicnog djela samo prekori.

(2) Pri izricanju ukora sud će ukazati maloljetniku na stetnost njegovog postupka i predocice mu mogucnost izricanja teze sankcije ako ponovo ucini krivicno djelo.

Upucivanje u vaspitni centar za maloljetnike

Clan 87

(1) Sud će maloljetniku izreci mjeru upucivanja u vaspitni centar za maloljetnike kad je potrebno da se odgovarajucim kratkotrajnim mjerama izvrši uticaj na njegovu licnost i vladanje.

(2) Maloljetnika kojem je izrecena mjera iz stava 1 ovog clana sud upucuje u vaspitni centar na dva puta po dva sata nedjeljno u toku osam do dvanaest nedjelja.

(3) Pri izricanju ove mjere vodice se racuna da usljed njenog izvršenja maloljetnik ne izostaje sa redovne nastave ili sa posla.

(4) Kad izrekne upucivanje u vaspitni centar za maloljetnike sud može odrediti da se po izvršenju ove mjere maloljetnik stavi pod pojacan nadzor organa starateljstva.

Pojacan nadzor od strane roditelja, usvojioca ili staraoca

Clan 88

(1) Mjeru pojačanog nadzora od strane roditelja, usvojioca ili staraoca sud će izreći, ako su roditelji, usvojlac, odnosno staralac u mogućnosti da ovakav nadzor vrše i to se od njih može s osnovom očekivati.

(2) Ova mjera traje od šest mjeseci do dvije godine, s tim da sud naknadno odlučuje o njenom prestanku.

(3) Kad sud izrekne mjeru iz stava 1 ovog člana daje roditeljima, usvojiocu ili staraocu potrebna uputstva i naložiti im određene dužnosti koje treba da preduzmu za vaspitanje maloljetnika, za njegovo liječenje i za otklanjanje štetnih uticaja na njega.

(4) Pri izricanju mjere iz stava 1 ovog člana sud će odrediti da organ starateljstva provjerava njeno izvršenje i ukazuje pomoć roditeljima, usvojiocu ili staraocu.

Pojačan nadzor od strane organa starateljstva

Clan 89

(1) Ako roditelj, usvojlac, odnosno staralac nijesu u mogućnosti da vrše pojačan nadzor, maloljetnik će se staviti pod pojačan nadzor od strane organa starateljstva.

(2) Ova mjera traje od šest mjeseci do dvije godine, s tim da sud naknadno odlučuje o njenom prestanku.

(3) Za vrijeme trajanja ove mjere maloljetnik i dalje ostaje da živi kod svojih roditelja ili drugih lica koja ga izdržavaju, odnosno koja se o njemu staraju, a pojačan nadzor nad njim vrši određeno službeno lice organa starateljstva ili drugo stručno lice koje odredi organ starateljstva.

(4) Organ starateljstva brine se o školovanju maloljetnika, njegovom zaposlenju, odvajanju iz sredine koja na njega štetno utiče, potrebnom liječenju i sredjivanju prilika u kojima živi.

Pojačan nadzor uz dnevni boravak u ustanovi za vaspitavanje maloljetnika

Clan 90

(1) Vaspitnu mjeru pojačanog nadzora uz dnevni boravak u ustanovi za vaspitavanje maloljetnika sud će izreći ako je, uz pojačan nadzor od strane roditelja, usvojioca ili staraoca ili uz pojačan nadzor organa starateljstva, potrebno i angazovanje stručnih lica u ustanovi koja se bavi vaspitavanjem maloljetnika.

(2) Ova mjera, pored pojačanog nadzora od strane roditelja, usvojioca ili staraoca ili pojačanog nadzora organa starateljstva, sadrži i obavezu dnevnog boravka maloljetnika u odgovarajućoj ustanovi koja se bavi vaspitavanjem maloljetnika.

(3) Ova mjera traje od šest mjeseci do dvije godine, s tim da sud naknadno odlučuje o njenom prestanku.

(4) Za vrijeme trajanja ove mjere maloljetnik i dalje ostaje da živi kod svojih roditelja ili drugih lica koja ga izdržavaju, odnosno koja se o njemu staraju, s tim da pojačan nadzor prema odluci suda vrše roditelji, usvojlac ili staralac ili organ starateljstva.

(5) O načinu sprovođenja ove mjere stara se organ starateljstva.

Posebne obaveze uz pojačan nadzor

Clan 91

(1) Prilikom izricanja neke od vaspitnih mjera pojačanog nadzora sud može maloljetniku, ako je to potrebno za uspješnije postizanje svrhe izrecene vaspitne mjere, odrediti jednu ili više od obaveza, i to:

- 1) da se lično izvini ostecenom licu;
- 2) da, u okviru sopstvenih mogućnosti, otkloni štetu prouzrokovanu krivičnim djelom;
- 3) da redovno pohađa školu, odnosno da ne izostaje sa posla;
- 4) da se osposobljava za zanimanje koje odgovara njegovim sposobnostima i sklonostima;
- 5) da se uzdržava od uzivanja alkoholnih pica i opojnih droga ili da se podvrgne odgovarajućem liječenju;
- 6) da posjećuje odgovarajuću zdravstvenu ustanovu ili savjetovaliste i da postupi po uputstvima ovih ustanova;

7) da boravi u drugoj porodici koja je voljna da ga primi i koja ima mogućnost da nad njim vrši nadzor.

(2) Roditelj, usvojlac ili staralac maloljetnika kojem je određena jedna ili više obaveza iz stava 1 ovog člana dužan je da u slučaju promjene ili dužeg napuštanja boravista ili prebivalista o tome blagovremeno obavijesti organ strateljstva.

(3) Obaveze iz st. 1 i 2 ovog člana traju najduže dok traje izrečena vaspitna mjera, s tim da sud može zamijeniti ili ukinuti obaveze koje je odredio.

(4) Pri određivanju obaveza iz stava 1 ovog člana sud će posebno ukazati maloljetniku i njegovim roditeljima, usvojiocu, odnosno staraocu da se, u slučaju neispunjenja ovih obaveza, izrečena mjera pojačanog nadzora može zamijeniti drugom vaspitnom mjerom.

Upucivanje u vaspitnu ustanovu

Clan 92

(1) Sud će izreći mjeru upucivanja u vaspitnu ustanovu kad nad maloljetnikom treba obezbijediti stalan nadzor od strane stručnih lica.

(2) U vaspitnoj ustanovi maloljetnik ostaje najmanje šest mjeseci, a najviše dvije godine, s tim da sud u toku trajanja mjere odlučuje o njenom prestanku.

Upucivanje u vaspitno-popravni dom

Clan 93

(1) Maloljetniku prema kojem treba primijeniti pojačane mjere prevaspitanja, sud će izreći mjeru upucivanja u vaspitno-popravni dom za maloljetne učinioce krivičnih djela.

(2) Pri odlucivanju da li ce izreci mjeru iz stava 1 ovog clana sud ce posebno uzeti u obzir stepen vaspitne zapustenosti maloljetnika, tezinu i prirodu ucinjenog krivicnog djela i okolnost da li je prema maloljetniku ranije bila izrecena vaspitna mjera ili maloljetnicki zatvor.

(3) U vaspitno-popravnom domu maloljetnik ostaje najmanje jednu, a najvise cetiri godine, s tim da sud u toku trajanja mjere odlucuje o njenom prestanku.

Uslovni otpust iz vaspitno-popravnog doma

Clan 94

(1) Maloljetnika koji je u vaspitno-popravnom domu proveo najmanje jednu godinu sud moze uslovno otpustiti iz vaspitno-popravnog doma, ako se, na osnovu uspjeha postignutog u vaspitavanju i prevaspitavanju, moze osnovano ocekivati da on ubuduce neće vrsiti krivicna djela i da ce se u sredini u kojoj bude zivio dobro vladati.

(2) Sud moze odluciti da se prema maloljetniku za vrijeme uslovnog otpusta primijeni neka od mjera pojacanog nadzora.

(3) Uslovni otpust traje najduze do isteka zakonskog roka trajanja upucivanja u vaspitno-popravni dom, ako prije toga sud nije ovu mjeru obustavio od izvršenja ili je zamijenio drugom mjerom.

(4) Ako za vrijeme trajanja uslovnog otpusta maloljetnik ucini krivicno djelo ili ne ispunjava obaveze koje su mu odredjene uz mjeru pojacanog nadzora, sud moze opozvati uslovni otpust. Vrijeme provedeno na uslovnom otpustu ne uracunava se u trajanje izrecene vaspitne mjere.

Upucivanje u posebnu ustanovu za lijecene i osposobljavanje

Clan 95

(1) Maloljetniku koji je zaostao u psiho-fizickom razvoju ili je dusevno bolestan sud moze, umjesto upucivanja u vaspitnu ustanovu ili vaspitno-popravni dom, izreci mjeru upucivanja u posebnu ustanovu za lijecenje i osposobljavanje.

(2) Mjera iz stava 1 ovog clana izreci ce se umjesto mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog lijecenja i cuvanja u zdravstvenoj ustanovi, ako se u posebnoj ustanovi za lijecenje i osposobljavanje moze obezbijediti lijecenje i cuvanje i time postici svrha te mjere bezbjednosti.

(3) Ako je mjera iz stava 1 ovog clana izrecena umjesto upucivanja u vaspitnu ustanovu ili upucivanje u vaspitno-popravni dom, maloljetnik ostaje u posebnoj ustanovi za lijecenje i osposobljavanje najduze tri godine. Ako je ova mjera izrecena umjesto mjere bezbjednosti maloljetnik ostaje u posebnoj ustanovi dok je to potrebno, a kad navrsi dvadeset tri godine izvršenje mjere se nastavlja u ustanovi u kojoj se izvrsava mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog lijecenja i cuvanja u psihijatrijskoj ustanovi.

(4) Kad maloljetnik navrsi osamnaest godina sud obavezno ispituje potrebu njegovog daljeg zadrzavanja u ovoj ustanovi.

Obustava izvršenja i zamjena izrecene vaspitne mjere drugom vaspitnom mjerom

Clan 96

(1) Ako se poslije donosenja odluke kojom je izrecena mjera pojacanog nadzora ili zavodska mjera pojave okolnosti kojih nije bilo u vrijeme njenog donosenja ili se za njih nije znalo ili ako se odluka ne moze izvršiti usljed odbijanja maloljetnika ili njegovih roditelja, usvojioca ili staraoca da postupe po nalogu onoga ko mjeru izvrsava ili ako nastupe druge okolnosti predvidjene zakonom, a one bi bile od uticaja na donosenje odluke, izvršenje izrecene mjere moze se obustaviti ili se izrecena mjera moze zamijeniti drugom mjerom pojacanog nadzora ili zavodskom mjerom.

(2) Osim slucajeva iz stava 1 ovog clana, ukoliko za pojedine mjere nije sto drugo predvidjeno, mjera pojacanog nadzora ili zavodska mjera moze se, s obzirom na postignuti uspjeh prevaspitavanja, obustaviti od izvršenja, a moze se zamijeniti drugom mjerom kojom ce se bolje postici svrha vaspitnih mjera. Obustavljanje od izvršenja ili zamjenjivanje drugom mjerom u okviru zavodskih mjera vrsice se uz sljedeca ogranicenja:

1) mjera upucivanja u vaspitnu ustanovu ne moze se obustaviti od izvršenja prije isteka roka od sest mjeseci, a do isteka ovog roka moze se zamijeniti upucivanjem maloljetnika u vaspitno-popravni dom ili u posebnu ustanovu za lijecenje i osposobljavanje;

2) mjera upucivanja u vaspitno-popravni dom ne moze se obustaviti od izvršenja prije isteka roka od jedne godine, a do isteka ovog roka moze se zamijeniti upucivanjem maloljetnika u vaspitnu ustanovu ili u posebnu ustanovu za lijecenje i osposobljavanje.

Ponovno odlucivanje o vaspitnim mjerama

Clan 97

(1) Ako je od pravosnaznosti odluke kojom je izrecena mjera pojacanog nadzora ili zavodska mjera proteklo vise od dvije godine, a izvršenje nije zapoceto, sud ce ponovo odluciti o potrebi izvršenja izrecene mjere. Pri tom, sud moze odluciti da se ranije izrecena mjera izvrsi, ne izvrsi ili da se zamijeni nekom drugom mjerom.

(2) Mjera upucivanja u vaspitni centar za maloljetnike nece se izvršiti ako je proteklo vise od sest mjeseci od pravosnaznosti odluke kojom je ova mjera izrecena, a njeno izvršenje nije zapoceto.

Izricanje vaspitne mjere za krivicna djela u sticaju

Clan 98

(1) Ako je maloljetnik ucinio vise krivicnih djela u sticaju, sud ce cijeneci sva ta djela izreci jednu od vaspitnih mjera.

(2) Sud ce postupiti na nacin iz stava 1 ovog clana i u slucaju ako se poslije izrecene vaspitne mjere utvrdi da je maloljetnik, prije ili poslije njenog izricanja, ucinio jos neko krivicno djelo.

Davanje podataka o izrecenim vaspitnim mjerama

Clan 99

(1) Podaci o izrecenim vaspitnim mjerama mogu se dati samo sudu, državnom tužiocu, organu starateljstva i ustanovi koja se bavi zaštitom maloljetnika, i to samo ako učinilac nije navrsio dvadeset jednu godinu.

(2) Podaci o izrecenim vaspitnim mjerama dace se organima iz stava 1 ovog clana i posle navrsene dvadeset prve godine ucinioca, ako se odnose na krivicna djela za koja je predvidjena kazna preko pet godina zatvora.

3. Maloljetnicki zatvor

Kaznjavanje starijih maloljetnika

Clan 100

Kazniti se moze samo stariji maloljetnik koji je ucinio krivicno djelo za koje je zakonom propisana kazna zatvora preko pet godina, ako zbog visokog stepena krivice ucinioca i tezine krivicnog djela ne bi bilo opravdano izreci vaspitnu mjeru.

Maloljetnicki zatvor

Clan 101

(1) Maloljetnicki zatvor ne moze biti kraci od sest mjeseci niti duzi od osam godina. Izuzetno, za krivicna djela za koja je kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od deset godina moze se izreci maloljetnicki zatvor u trajanju do deset godina.

(2) Maloljetnicki zatvor se izrice na pune godine i mjesece.

(3) Maloljetnicki zatvor stariji maloljetnici izdrzavaju u posebnim kazneno-popravnim domovima u kojima mogu ostati do navrsene dvadeset trece godine. Ako do tada ne budu izdrzali kaznu, uputice se u kazneno-popravnu ustanovu u kojoj punoljetna lica izdrzavaju kaznu zatvora. Izuzetno, u kazneno-popravnom domu za maloljetnike moze ostati lice koje je navrsilo dvadeset tri godine, ako je to potrebno radi zavrsetka njegovog skolovanja ili stucnog osposobljavanja, ali ne duze od navrsenih dvadeset pet godina.

Uslovni otpust sa izdrzavanja kazne maloljetnickog zatvora

Clan 102

(1) Lice kome je izrecena kazna maloljetnickog zatvora sud moze uslovno otpustiti sa izdrzavanja kazne maloljetnickog zatvora, ako je izdrzao trecinu izrecene kazne, ali ne manje od jedne godine i ako se na osnovu postignutog uspjeha u prevaspitavanju moze opravdano ocekivati da ce se na slobodi dobro vladati i da nece ubuduce vrsiti krivicna djela. Uz uslovni otpust sud moze odrediti mjeru pojacanog nadzora.

(2) Za opozivanje uslovnog otpusta shodno se primjenjuju odredbe clana 38 ovog zakonika.

Odmjeravanje kazne maloljetnickog zatvora

Clan 103

(1) Sud ce odmjeriti kaznu maloljetnickog zatvora u granicama koje su zakonom za nju propisane, imajući u vidu svrhu maloljetnickog zatvora i uzimajući u obzir sve okolnosti koje uticu da kazna bude veca ili manja, a posebno stepen dusevne razvijenosti maloljetnika i vrijeme koje je potrebno za njegovo vaspitavanje, prevaspitavanje i strucno osposobljavanje.

(2) Sud ne moze izreci maloljetnicki zatvor za odredjeno krivicno djelo u trajanju duzem od propisane kazne zatvora za to djelo, ali sud nije vezan za najmanju propisanu mjeru te kazne.

Odmjeravanje kazne maloljetnickog zatvora za krivicna djela u sticaju

Clan 104

(1) Ako stariji maloljetnik ucini vise krivicnih djela u sticaju, a sud nadje da za jedno krivicno djelo treba izreci kaznu maloljetnickog zatvora, odmjerice za sva djela jednu kaznu u granicama odredjenim u clanu 100 ovog zakonika.

(2) Ako sud nadje da bi za neko krivicno djelo u sticaju trebalo starijeg maloljetnika kazniti, a da bi za druga krivicna djela trebalo izreci vaspitne mjere, za sva djela u sticaju izreci ce samo kaznu maloljetnickog zatvora.

(3) Sud ce na nacin iz st. 1 ili 2 ovog clana postupiti i u slucaju ako se posle izrecene kazne utvrdi da je osudjeni, prije ili poslije njenog izricanja, ucinio jos neko krivicno djelo.

Zastarjelost izvršenja kazne maloljetnickog zatvora

Clan 105

Kazna maloljetnickog zatvora ne moze se izvrstiti, ako je proteklo:

- 1) deset godina od osude na maloljetnicki zatvor preko pet godina;
- 2) pet godina od osude na maloljetnicki zatvor preko tri godine;
- 3) tri godine od osude na maloljetnicki zatvor do tri godine.

Prestanak vaspitne mjere usljed izricanja kazne maloljetnickog zatvora

Clan 106

Ako za vrijeme trajanja vaspitne mjere sud izrekne starijem maloljetniku kaznu maloljetnickog zatvora, vaspitna mjera prestaje kad osudjeni zapocne izdrzavanje ove kazne.

Dejstvo kazne na vaspitne mjere

Clan 107

Ako za vrijeme trajanja vaspitne mjere sud izrekne punoljetnom licu kaznu maloljetnickog zatvora (clan 110 stav 3) ili kaznu zatvora (clan 110 stav 4) najmanje godinu dana, vaspitna mjera prestaje kad ovo lice zapocne izdrzavanje kazne, a ako je izrecena kazna zatvora u kracem trajanju,

sud će u presudi odluciti da li će se po izdrzanoj kazni nastaviti izvršenje vaspitne mjere ili će se ta mjera ukinuti.

Dejstvo vaspitnih mjera i kazne maloljetnickog zatvora

Clan 108

(1) Vaspitne mjere i kazna maloljetnickog zatvora ne povlace pravne posljedice koje se sastoje u zabrani sticanja odredjenih prava.

(2) Lica prema kojima se izvrsava mjera upucivanja u vaspitno-popravni dom ili kazna maloljetnickog zatvora ne mogu za vrijeme trajanja vaspitne mjere, odnosno kazne malo-ljetnickog zatvora vrsiti odredjene poslove ili funkcije u drzavnim organima, organima lokalne samouprave, privrednim drustvima ili drugim subjektima koji posluju drzavnom imovinom, odnosno organizacijama kojima je zakonom povjereno vrsenje odredjenih javnih ovlasčenja.

Izricanje mjera bezbjednosti maloljetnicima

Clan 109

(1) Mjere bezbjednosti, osim zabrane vrsenja poziva, djelatnosti i duznosti, mogu se izreci maloljetnicima, ako im je izrecena vaspitna mjera ili maloljetnicki zatvor.

(2) Mjere bezbjednosti obaveznog liječenja narkomana i obaveznog liječenja alkoholicara ne mogu se izreci uz disciplinske vaspitne mjere.

(3) Mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i cuvanja u zdravstvenoj ustanovi i obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi izricu se samostalno.

4. Primjena odredaba o maloljetnicima prema punoljetnim licima

Izricanje krivicnih sankcija punoljetnim licima za djela koja su ucinila kao maloljetnici

Clan 110

(1) Punoljetnom licu koje je navrsilo dvadeset jednu godinu ne moze se suditi za krivicno djelo koje je ucinilo kao mladji maloljetnik.

(2) Punoljetnom licu koje u vremenu sudjenja nije navrsilo dvadeset jednu godinu moze se suditi za krivicna djela koja je ucinilo kao mladji maloljetnik samo ako je za krivicno djelo propisana kazna zatvora teza od pet godina. Ovakvom licu sud moze izreci samo mjeru pojacanog nadzora od strane organa starateljstva ili odgovarajucu zavodsku vaspitnu mjeru. Pri ocjeni koju ce od ovih mjera izreci sud ce uzeti u obzir sve okolnosti slucaja, a narocito tezinu ucinenog djela, vrijeme koje je proteklo od njegovog izvršenja, vladanje ucinioca, kao i svrhu ove vaspitne mjere.

(3) Punoljetnom licu za krivicno djelo koje je izvrsilo kao stariji maloljetnik moze se izreci samo mjera pojacanog nadzora od strane organa starateljstva ili odgovarajuca zavodska vaspitna

mjera, a pod uslovima iz clana 100 ovog zakonika. Pri ocjeni koju ce od ovih sankcija izreci sud ce uzeti u obzir sve okolnosti slucaja, a narocito tezinu ucinjenog djela, vrijeme koje je proteklo od njegovog izvršenja, vladanje ucinioca, kao i svrhu koju treba postici ovim sankcijama.

(4) Izuzetno od odredbe stava 3 ovog clana, punoljetom licu koje je u vrijeme sudjenja navrsilo dvadeset jednu godinu sud moze, umjesto maloljetnickog zatvora, izreci zatvor cije se trajanje odredjuje u granicama kako je to predvidjeno cl. 101 i 104 ovog zakonika. Kazna zatvora izrecana u ovom slucaju ima, u pogledu rehabilitacije i pravnih posljedica osude, isto pravno dejstvo kao i kazna maloljetnickog zatvora.

Izricanje vaspitnih mjera mladjim punoljetnim licima

Clan 111

(1) Ucinocu koji je kao punoljetan izvršio krivicno djelo, a u vrijeme sudjenja nije navrsio dvadeset jednu godinu sud moze izreci mjeru pojacanog nadzora organa starateljstva ili mjeru upucivanja u vaspitno-popravni dom ako se, s obzirom na njegovu licnost i okolnosti pod kojima

je djelo ucinio, moze ocekivati da ce se ovim vaspitnim mjerama postici svrha koja bi se ostvarila primjenom kazne.

(2) Mladjem punoljetnom licu kojem je izrecena vaspitna mjera sud moze, pod uslovom predvidjenim ovim zakonikom, izreci sve mjere bezbjednosti, osim zabrane vršenja poziva, djelatnosti i duznosti.

GLAVA SEDMA ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI

Osnov oduzimanja imovinske koristi

Clan 112

(1) Niko ne moze zadržati imovinsku korist pribavljenu krivicnim djelom.

(2) Korist iz stava 1 ovog clana oduzece se, pod uslovima predvidjenim ovim zakonikom i sudskom odlukom kojom je utvrdjeno izvršenje krivicnog djela.

Uslovi i nacin oduzimanja imovinske koristi

Clan 113

(1) Od ucinioca ce se oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koji su pribavljeni krivicnim djelom, a ako oduzimanje nije moguće ucinioc ce se obavezati da plati novcani iznos koji odgovara pribavljenoj imovinskoj koristi.

(2) Imovinska korist pribavljena krivicnim djelom oduzece se i od lica na koja je prenesena bez naknade ili uz naknadu koja ocigledno ne odgovara stvarnoj vrijednosti.

(3) Ako je krivicnim djelom pribavljena imovinska korist za drugog ta korist ce se oduzeti.

Zastita ostecenog

Clan 114

(1) Ako je u krivicnom postupku usvojen imovinskopravni zahtjev ostecenog, sud ce izreci oduzimanje imovinske koristi samo ukoliko ona prelazi dosudjeni imovinskopravni zahtjev ostecenog u tom iznosu.

(2) Osteceni koji je u krivicnom postupku u pogledu svakog imovinskopravnog zahtjeva upucen na parnicu moze traziti da se namiri iz oduzete imovinske koristi, ako pokrene parnicu u roku od sest mjeseci od dana pravosnaznosti odluke kojom je upucen na parnicu i ako u roku od tri meseca od dana pravosnaznosti odluke kojom je usvojen njegov imovinskopravni zahtjev zatrazi namirenje iz oduzete imovinske koristi.

(3) Osteceni koji u krivicnom postupku nije podnio imovinskopravni zahtjev moze zahtijevati namirenje iz oduzete imovinske koristi, ako je radi utvrdivanja svog zahtjeva pokrenuo parnicu u roku od tri mjeseca od dana saznanja za presudu kojom je izreceno oduzimanje imovinske koristi, a najdalje u roku od tri godine od dana pravosnaznosti odluke o

oduzimanju imovinske koristi i ako u roku od tri mjeseca od dana pravosnaznosti odluke kojom je usvojen njegov imovinskopravni zahtjev zatrazi namirenje iz oduzete imovinske koristi.

GLAVA OSMA PRAVNE POSLJEDICE OSUDE

Nastupanje pravnih posljedica osude

Clan 115

(1) Osude za odredjena krivicna djela ili na odredjene kazne mogu imati za pravnu posljedicu prestanak, odnosno gubitak odredjenih prava ili zabranu sticanja odredjenih prava.

(2) Pravne posljedice osude ne mogu nastupiti kad je za krivicno djelo uciniocu izrecena novcana kazna, uslovna osuda, ako ne bude opozvana, sudska opomena ili kad je uciniilac oslobodjen od kazne.

(3) Pravne posljedice osude mogu se predvidjeti samo zakonom i nastupaju po sili zakona kojim su predvidjene.

Vrste pravnih posljedica osude

Clan 116

(1) Pravne posljedice osude koje se odnose na prestanak ili gubitak odredjenih prava su:

- 1) prestanak vršenja javnih funkcija;
- 2) prestanak radnog odnosa ili prestanak vršenja odredjenog poziva ili zanimanja;
- 3) gubitak odredjenih dozvola ili odobrenja koja se daju odlukom drzavnog organa ili organa lokalne samouprave.

(2) Pravne posljedice osude koje se sastoje u zabrani sticanja određenih prava su:

- 1) zabrana sticanja određenih javnih funkcija;
- 2) zabrana sticanja određenog zvanja, poziva ili zanimanja ili unapredjenja u službi;
- 3) zabrana sticanja čina vojnog starješine;
- 4) zabrana dobijanja određenih dozvola ili odobrenja koja se daju odlukom državnih organa ili organa lokalne samouprave.

Pocetak i trajanje pravnih posljedica osude

Clan 117

(1) Pravne posljedice osude nastupaju danom pravosnaznosti presude.

(2) U slučaju da posle pravosnaznosti presude, na osnovu koje su nastupile pravne posljedice osude, ta presuda bude izmijenjena po vanrednom pravnom lijeku, nastupanje ili dalje trajanje pravnih posljedica osude uskladjuje se sa novom odlukom.

(3) Pravne posljedice osude koje se sastoje u zabrani sticanja određenih prava mogu se propisati u trajanju najduže do deset godina.

(4) Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne ne uracunava se u vrijeme trajanja pravne posljedice osude.

(5) Rehabilitacijom prestaju pravne posljedice osude predviđene u članu 116 stav 2 ovog zakonika.

GLAVA DEVETA REHABILITACIJA, PRESTANAK PRAVNIH POSLJEDICA OSUDE I DAVANJE PODATAKA IZ KAZNE EVIDENCIJE

Opsti pojam rehabilitacije

Clan 118

(1) Rehabilitacijom se brise osuda i prestaju sve njene pravne posljedice, a osudjeni se smatra neosudjivanim.

(2) Rehabilitacija nastaje ili na osnovu samog zakona (zakonska rehabilitacija) ili po molbi osudjenog lica na osnovu sudske odluke (sudska rehabilitacija).

(3) Rehabilitacijom se ne dira u prava trećih lica koja se zasnivaju na osudi.

Zakonska rehabilitacija

Clan 119

(1) Zakonska rehabilitacija se daje samo licima koja prije osude na koju se odnosi rehabilitacija nijesu bila osudjivana ili koja su se po zakonu smatrala neosudjivanim.

(2) Zakonska rehabilitacija nastaje, ako:

1) lice koje je oglaseno krivim, a oslobođeno od kazne ili kojem je izrečena sudska opomena, u roku od godinu dana od pravosnaznosti presude, ne učini novo krivično djelo;

2) lice kojem je izrečena uslovna osuda, u vrijeme provjeravanja i u roku od godinu dana po isteku roka provjeravanja, ne učini novo krivično djelo;

3) lice koje je osuđeno na novčanu kaznu, kaznu rada u javnom interesu ili kaznu zatvora do šest mjeseci, u roku od tri godine od dana kad je ta kazna izvršena, zastarjela ili oprostena, ne učini novo krivično djelo;

4) lice koje je osuđeno na kaznu zatvora preko šest mjeseci do jedne godine, u roku od pet godina od dana kad je ta kazna izvršena, zastarjela ili oprostena, ne učini novo krivično djelo.

(3) Zakonska rehabilitacija ne nastaje ako sporedna kazna još nije izvršena ili ako još traju mjere bezbjednosti.

Sudska rehabilitacija

Clan 120

(1) Sudska rehabilitacija može se dati licu koje je osuđeno na kaznu zatvora preko jedne do dvije godine, ako u roku od pet godina od dana kad je ta kazna izdržana, zastarjela ili oprostena ne učini novo krivično djelo.

(2) Licu koje je osuđeno na kaznu zatvora preko dvije do tri godine sudska rehabilitacija može se dati ako u roku od osam godina od dana kad je ta kazna izdržana, zastarjela ili oprostena ne učini novo krivično djelo.

(3) U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana sud će dati rehabilitaciju ako nadje da je osuđeno lice svojim vladanjem zaslužio rehabilitaciju i ako je, prema svojim mogućnostima, naknadilo štetu prouzrokovanu krivičnim djelom, pri čemu je sud dužan da uzme u obzir i sve druge okolnosti od značaja za davanje rehabilitacije, a posebno prirodu i značaj djela.

(4) Sudska rehabilitacija ne može se dati ako sporedna kazna još nije izvršena ili ako još traju mjere bezbjednosti.

Sudska rehabilitacija lica koje je više puta osudjivano

Clan 121

Licu koje je više puta osudjivano sud može dati rehabilitaciju samo ako su ispunjeni uslovi iz čl. 119 i 120 ovog zakonika u pogledu svakog krivičnog djela za koje je osuđeno. Pri ocjeni da li će u ovakvom slučaju dati rehabilitaciju sud će uzeti u obzir okolnosti iz člana 120 stav 3 ovog zakonika.

Prestanak pravnih posljedica osude

Clan 122

(1) Kad proteknu tri godine od dana izdržane, zastarjele ili oprostene kazne, sud može odlučiti da prestane pravna posljedica osude koja se odnosi na zabranu sticanja određenog prava, ukoliko već nije prestala usljed rehabilitacije.

(2) Pri odlučivanju o prestanku pravne posljedice osude sud će uzeti u obzir ponašanje osuđenog poslije osude, da li je naknadio štetu prouzrokovanu krivičnim djelom i vratio imovinsku korist stečenu izvršenjem krivičnog djela, kao i druge okolnosti koje ukazuju na opravdanost prestanka pravne posljedice osude.

Davanje podataka iz kaznene evidencije

Clan 123

(1) Kaznena evidencija sadrži sljedeće podatke: lične podatke o učiniocu krivičnog djela; podatke o kaznama, uslovnoj osudi i sudskoj opomeni; oprostene kazne koje se odnose na učinioca za koga se kaznena evidencija vodi, kao i podatke o pravnim posljedicama osude; kasnije izmjene podataka sadržanih u kaznenoj evidenciji; podatke o izdržavanju kazne i ponistenju evidencije o pogresnoj osudi.

(2) Evidencija o vaspitnim mjerama sadrži sljedeće podatke: lične podatke o maloljetnim učiniocima, podatke o vaspitnim mjerama koje su primijenjene i izvršene, kao i ostale podatke koji se odnose na primjenu vaspitnih mjera.

(3) Podaci iz kaznene evidencije mogu se dati samo sudu, državnom tužiocu i organu unutrašnjih poslova u vezi sa krivičnim postupkom koji se vodi protiv lica koje je ranije bilo osuđeno, organu za izvršenje krivičnih sankcija i organu koji učestuje u postupku davanja amnestije, pomilovanja, rehabilitacije ili odlučivanja o prestanku pravnih posljedica osude, kao i organima starateljstva, kad je to potrebno za vršenje poslova iz njihove nadležnosti.

(4) Podaci iz kaznene evidencije mogu se, na obrazložen zahtjev, dati i državnom organu, privrednom društvu, drugoj organizaciji ili preduzetniku, ako još traju pravne posljedice osude ili mjere bezbjednosti i ako za to postoji opravdani interes zasnovan na zakonu.

(5) Niko nema prava da traži od građanina da podnosi dokaz o svojoj osudjivanosti ili neosudjivanosti.

(6) Građanima se, na njihov zahtjev, mogu davati podaci o njihovoj osudjivanosti ili neosudjivanosti samo ako su im potrebni radi ostvarivanja njihovih prava u inostranstvu.

GLAVA DESETA ZASTARJELOST

Zastarjelost krivičnog gonjenja

Clan 124

Ako u ovom zakoniku nije drukcije odredjeno, krivichno gonjenje ne moze se preduzeti kad protekne:

- 1) dvadeset pet godina od izvršenja krivichnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora od trideset godina;
- 2) dvadeset godina od izvršenja krivichnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora preko petnaest godina;
- 3) petnaest godina od izvršenja krivichnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora preko deset godina;
- 4) deset godina od izvršenja krivichnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora preko pet godina;
- 5) pet godina od izvršenja krivichnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora preko tri godine;
- 6) tri godine od izvršenja krivichnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora preko jedne godine;
- 7) dvije godine od izvršenja krivichnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora do jedne godine ili novcana kazna.

Tok i prekid zastarijevanja krivichnog gonjenja

Clan 125

- (1) Zastarijevanje krivichnog gonjenja pocinje od dana kad je krivichno djelo ucinjeno.
- (2) Zastarijevanje ne tece za vrijeme za koje se po zakonu gonjenje ne moze otpoceti ili nastaviti.
- (3) Zastarijevanje se prekida svakom procesnom radnjom koja se preduzima radi otkrivanja krivichnog djela ili radi otkrivanja i gonjenja ucinioca zbog ucinjenog krivichnog djela.
- (4) Zastarijevanje se prekida i kad ucinilac u vrijeme dok tece rok zastarjelosti ucini isto tako tesko ili teze krivichnog djelo.
- (5) Svakim prekidom zastarijevanje pocinje ponovo da tece.
- (6) Zastarjelost krivichnog gonjenja nastaje u svakom slucaju kad protekne dvosturko vrijeme koje se po zakonu trazi za zastarjelost krivichnog gonjenja.

Zastarjelost izvršenja kazne

Clan 126

- (1) Ako u ovom zakoniku nije drukcije odredjeno, izrecena kazna ne moze se izvršiti kad protekne:
- 1) dvadeset godina od osude na kaznu zatvora preko petnaest godina;
 - 2) petnaest godina od osude na kaznu zatvora preko deset godina;
 - 3) deset godina od osude na kaznu zatvora preko pet godina;

- 4) pet godina od osude na kaznu zatvora preko tri godine;
 - 5) tri godine od osude na kaznu zatvora preko jedne godine ili kaznu rada u javnom interesu;
 - 6) dvije godine od osude na kaznu zatvora do jedne godine ili na novcanu kaznu.
- (2) Izvršenje kazne zatvora od trideset godina ne zastarijeva.

Zastarijelost izvršenja sporedne kazne i mjere bezbjednosti

Clan 127

(1) Zastarijelost izvršenja novcane kazne kao sporedne kazne nastaje kad protekne dvije godine od dana pravosnaznosti presude kojom je ta kazna izrecena.

(2) Zastarijelost izvršenja mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi, obaveznog liječenja narkomana, obaveznog liječenja alkoholicara i oduzimanja predmeta nastaje kad protekne pet godina od dana pravosnaznosti odluke kojom su te mjere izrecene.

(3) Zastarijelost izvršenja mjera bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrane upravljanja motornim vozilom i protjerivanja stranca iz zemlje nastaje kad protekne vrijeme za koje su te mjere izrecene.

(4) Izvršenje mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i cuvanja u zdravstvenoj ustanovi ne zastarijeva, ali ako je od pravosnaznosti presude kojom je mjera bezbjed-

nosti izrecena proteklo više od pet godina, a izvršenje nije započeto, sud će ispitati da li je izvršenje ove mjere još uvijek potrebno.

Tok i prekid zastarijevanja izvršenja kazne i mjere bezbjednosti

Clan 128

(1) Zastarijevanje izvršenja kazne počinje od dana kad je presuda kojom je kazna izrecena postala pravosnazna, a ako je uslovna osuda opozvana – od dana kad je odluka o opozivanju postala pravosnazna.

(2) Ako je aktom amnestije ili pomilovanja ili odlukom suda po vanrednom pravnom lijeku izrecena kazna smanjena, vrijeme potrebno za nastupanje zastarijelosti određuje se prema novoj kazni, ali se tok zastarijelosti računa od ranije pravosnazne presude.

(3) Zastarijevanje ne teče za vrijeme za koje se po zakonu izvršenje kazne ne može preduzeti.

(4) Zastarijevanje se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi izvršenja kazne.

(5) Svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo da teče.

(6) Zastarijelost izvršenja kazne nastaje u svakom slučaju kad protekne dvostruko vrijeme koje se po zakonu traži za zastarijelost izvršenja kazne.

(7) U slučaju nastupanja zastarijelosti iz stava 6 ovog člana započeto izvršenje kazne obustavlja se.

(8) Odredbe st. 2 do 5 ovog člana shodno se primjenjuju i na zastarjelost izvršenja mjere bezbjednosti.

Nezastarivost krivičnog gonjenja i izvršenja kazne

Član 129

Krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarijevaju za krivična djela predviđena u čl. 426 do 431 ovog zakonika, kao ni za krivična djela za koja po ratifikovanim međunarodnim ugovorima zastarjelost ne može da nastupi.

GLAVA JEDANAESTA AMNESTIJA I POMILOVANJE

Amnestija

Član 130

(1) Licima koja su obuhvaćena aktom amnestije daje se oslobodjenje od krivičnog gonjenja ili potpuno ili djelimično oslobodjenje od izvršenja kazne, zamjenjuje se izrečena kazna blazom kaznom, daje se rehabilitacija ili se ukidaju pojedine ili sve pravne posljedice osude.

(2) Amnestijom se mogu ukinuti sljedeće mjere bezbjednosti: zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom i protjerivanje stranaca iz zemlje.

Pomilovanje

Član 131

(1) Pomilovanjem se poimenično određenom licu daje oslobodjenje od krivičnog gonjenja ili potpuno ili djelimično oslobodjenje od izvršenja kazne, zamjenjuje se izrečena kazna blazom kaznom ili uslovnom osudom, daje se rehabilitacija, određuje kraće trajanje određene pravne posljedice osude ili se ukidaju pojedine ili sve pravne posljedice osude.

(2) Pomilovanjem se može ukinuti ili odrediti kraće trajanje mjere bezbjednosti zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom i protjerivanje stranca iz zemlje.

Dejstvo amnestije i pomilovanja na prava trećih lica

Član 132

Davanjem amnestije ili pomilovanja ne dira se u prava trećih lica koja se zasnivaju na osudi.

**GLAVA DVANAESTA
VAZENJE KRIVICNOG ZAKONODAVSTVA
REPUBLIKE CRNE GORE**

Vremensko vazenje krivicnog zakonodavstva

Clan 133

(1) Na ucinioca krivicnog djela primjenjuje se zakon koji je vazio u vrijeme izvršenja krivicnog djela.

(2) Ako se u toku izvršenja krivicnog djela izmijeni zakon, primjenjivace se zakon koji je vazio u vrijeme dovršenja djela.

(3) Ako je poslije izvršenja krivicnog djela izmijenjen zakon, jednom ili vise puta, primijenice se zakon koji je najblazi za ucinioca.

(4) Na ucinioca krivicnog djela koje je odredjeno zakonom sa odredjenim vremenskim trajanjem primjenjuje se taj zakon, bez obzira na to kad mu se sudi, ako tim zakonom nije drukcije odredjeno.

(5) Mjere bezbjednosti i vaspitne mjere propisane novim zakonom mogu se primijeniti na ucinioca, ako nijesu za njega nepovoljnije od onih koje su se mogle primijeniti prema zakonu koji je vazio u vrijeme izvršenja djela.

Vazenje krivicnog zakonodavstva na teritoriji Crne Gore

Clan 134

(1) Krivicno zakonodavstvo Crne Gore vazi za svakog ko na njoj teritoriji ucini krivicno djelo.

(2) Krivicno zakonodavstvo Crne Gore vazi i za svakog ko ucini krivicno djelo na domacem brodu, bez obzira gdje se brod nalazi u vrijeme izvršenja djela.

(3) Krivicno zakonodavstvo Crne Gore vazi i za svakog ko ucini krivicno djelo u domacem civilnom vazduhoplovu dok je u letu ili u domacem vojnom vazduhoplovu, bez obzira gdje se vazduhoplov nalazio u vrijeme izvršenja krivicnog djela, ako je ucinilac krivicnog djela drzavljanin Crne Gore.

**Vazenje krivicnog zakonodavstva Crne Gore za ucinioce
odredjenih krivicnih djela izvršenih u inostranstvu**

Clan 135

Krivicno zakonodavstvo Crne Gore vazi za svakog ko u inostranstvu ucini krivicno djelo iz cl. 357 do 369 i cl. 371 do 374 ovog zakonika ili iz clana 258 ovog zakonika, ako se falsifikovanje odnosi na novac koji je u vrijeme izvršenja krivicnog djela bio zakonsko sredstvo placanja u Crnoj Gori.

Vazenje krivichnog zakonodavstva Crne Gore za drzavljanina Crne Gore koji ucini krivichno djelo u inostranstvu

Clan 136

Krivichno zakonodavstvo Crne Gore vazi za drzavljanina Crne Gore i kad u inostranstvu ucini koje drugo krivichno djelo, osim krivichnih djela navedenih u clanu 135 ovog zakonika, ako se zatekne na teritoriji Crne Gore ili Srbije ili bude ekstradiran drzavnoj zajednici Srbija i Crna Gora (u daljem tekstu: SCG).

Vazenje krivichnog zakonodavstva Crne Gore za stranca koji ucini krivichno djelo u inostranstvu

Clan 137

(1) Krivichno zakonodavstvo Crne Gore vazi i za stranca koji van teritorije Crne Gore ucini prema njoj ili njenom drzavljaninu krivichno djelo i kad nijesu u pitanju krivichna djela navedena u clanu 135 ovog zakonika, ako se zatekne na teritoriji Crne Gore ili Srbije ili bude ekstradiran SCG.

(2) Krivichno zakonodavstvo Crne Gore vazi i za stranca koji prema stranoj drzavi ili prema strancu ucini u inostranstvu krivichno djelo za koje se po zakonu zemlje u kojoj je ucinjeno moze izreci kazna zatvora od pet godina ili teza kazna, ako se zatekne na teritoriji Crne Gore, a ne bude ekstradiran stranoj drzavi. Ako ovim zakonikom nije drukcije odredjeno, sud u takvom slucaju ne moze izreci tezu kaznu od one koja je propisana zakonom zemlje u kojoj je krivichno djelo ucinjeno.

Posebni uslovi za krivichno gonjenje

Clan 138

(1) Ako je u slucaju iz clana 134 ovog zakonika pokrenut ili dovršen krivichni postupak u stranoj drzavi, krivichno gonjenje u Crnoj Gori preduzeće se samo po odobrenju Vrhovnog drzavnog tuzioca Crne Gore.

(2) U slucaju iz clana 134 ovog zakonika krivichno gonjenje stranca moze se, pod uslovom uzajamnosti, ustupiti stranoj drzavi.

(3) U slucaju iz cl. 136 i 137 ovog zakonika krivichno gonjenje se neće preduzeti, ako:

- 1) je ucinilac potpuno izdrzao kaznu na koju je u inostranstvu osudjen;
- 2) je ucinilac u inostranstvu pravosnaznom presudom oslobodjen ili mu je kazna zastarjela ili oprostena;
- 3) je prema neuracunljivom uciniocu u inostranstvu izvršena odgovarajuća mjera bezbjednosti;
- 4) se za krivichno djelo po stranom zakonu krivichno goni po zahtjevu ostecenog, a takav zahtjev nije podnesen.

(4) U slucaju iz cl. 136 i 137 ovog zakonika krivichno gonjenje će se preduzeti samo kad se za krivichno djelo kaznjava i po zakonu zemlje u kojoj je djelo ucinjeno. Kad se u slucaju iz cl. 136 i 137

stav 1 ovog zakonika, po zakonu zemlje u kojoj je djelo ucinjeno za to krivicno djelo ne kaznjava, krivicno gonjenje se moze preduzeti samo po odobrenju Vrhovnog drzavnog tuzioca.

(5) U slucaju iz clana 137 stav 2 ovog zakonika, ako je u pitanju djelo koje je u vrijeme kad je izvršeno smatrano krivicnim djelom prema opstim pravnim nacelima priznatim u medjunarodnom pravu, gonjenje se moze preduzeti u Crnoj Gori po odobrenju Vrhovnog drzavnog tuzioca, bez obzira na zakon zemlje u kojoj je krivicno djelo ucinjeno.

Uracunavanje pritvora i kazne izdrzane u inostranstvu

Clan 139

Pritvor, svako drugo lisenje slobode u vezi sa krivicnim djelom, lisenje slobode u toku ekstradicionog postupka, kao i kazna koju je ucinilac izdrzao po presudi inostranog suda uracunace se u kaznu koju izrekne domaci sud za isto krivicno djelo, a ako kazne nijesu iste vrste, uracunavanje ce se izvršiti po ocjeni suda.

Vazenje zakona drzave clanice kojim je predvidjeno krivicno djelo

Clan 140

(1) Krivicno zakonodavstvo drzave clanice kojim je predvidjeno krivicno djelo vazi za svakog ko na teritoriji te drzave clanice ucini krivicno djelo predvidjeno njenim krivicnim zakonodavstvom, bez obzira na to gdje mu se za to djelo sudi.

(2) Ako je krivicno djelo predvidjeno krivicnim zakonodavstvom drzave clanice izvršeno na teritoriji obje drzave clanice, primijenice se zakon drzave clanice u kojoj se uciniocu sudi.

(3) Za krivicna djela predvidjena zakonom drzave clanice kad su ta djela izvršena van teritorije SCG ili na domacem brodu ili u domacem vazduhoplovu dok su van teritorije SCG, primjenjuje se zakon drzave clanice u kojoj se uciniocu sudi.

Vazenje opsteg dijela ovog zakonika

Clan 141

Odredbe opsteg dijela ovog zakonika vaze za sva krivicna djela odredjena ovim zakonikom ili drugim zakonom.

GLAVA TRINAESTA ZNACENJE IZRAZA

Znacenje izraza u ovom zakoniku

Clan 142

(1) Pod teritorijom Crne Gore podrazumijevaju se suvozemna teritorija, obalno more i vodene površine unutar njenih granica, kao i vazdusni prostor nad njima.

(2) Pod krivicnim zakonodavstvom Crne Gore podrazumijevaju se ovaj zakonik kao i sve krivicnopravne odredbe sadržane u drugim zakonima Crne Gore.

(3) Sluzbenim licem smatra se:

1) lice koje u drzavnom organu vrsi sluzbene duznosti;

2) izabrano, imenovano ili postavljeno lice u drzavnom organu, organu lokalne samouprave ili lice koje stalno ili povremeno vrsi sluzbene duznosti ili sluzbene funkcije u tim organima;

3) lice u ustanovi, privrednom drustvu ili drugom subjektu, kojem je povjereno vršenje javnih ovlasćenja, koje odlucuje o pravima, obavezama ili interesima fizickih ili pravnih lica ili o javnom interesu;

4) sluzbenim licem smatra se i lice kojem je fakticki povjereno vršenje pojedinih sluzbenih duznosti ili poslova;

5) vojno lice izuzev kad su u pitanju odredbe Glave trideset cetvrte (Krivicna djela protiv sluzbene duznosti) ovog zakonika.

(4) Stranim sluzbenim licem smatra se lice koje je clan zakonodavnog, izvrsnog ili sudskog organa strane drzave, javni funkcioner ili sluzbenik medjunarodne organizacije i njenih organa, sudija i drugi funkcioner medjunarodnog suda.

(5) Odgovornim licem smatra se vlasnik privrednog drustva ili drugog subjekta ili lice u privrednom drustvu, ustanovi ili drugom subjektu kojem je, s obzirom na njegovu funkciju, ulo-zena sredstva ili na osnovu ovlasćenja, povjeren odredjeni krug poslova u upravljanju imo-vinom, proizvodnji ili drugoj djelatnosti ili u vršenju nadzora nad njima ili mu je fakticki povjereno obavljanje pojedinih poslova. Odgovornim licem smatra se i sluzbeno lice kad su u pitanju krivicna djela kod kojih je kao izvrsilac oznaceno odgovorno lice, a u ovom zakoniku nijesu pre-

dvidjena u glavi o krivicnim djelima protiv sluzbene duznosti, odnosno kao krivicna djela sluz-benog lica.

(6) Vojnim licem smatra se: profesionalni vojnik (profesionalni oficir, profesionalni pod-oficir, oficir po ugovoru, podoficir po ugovoru i vojnik po ugovoru), vojnik na odsluzenju vojnog roka, student vojne akademije, ucenik vojne skole, lice iz rezervnog sastava dok se kao vojni obveznik nalazi na vojnoj duznosti i civilno lice koje vrsi odredjenu vojnu duznost.

(7) Kad je kao izvrsilac odredjenih krivicnih djela oznaceno sluzbeno lice, odgovorno lice ili vojno lice, lica navedena u st. 3, 5 i 6 ovog clana mogu biti izvrsioci tih djela, ako iz obiljezja pojedinog djela ili iz pojedinog propisa ne proizilazi da izvrsilac moze biti samo neko od tih lica.

(8) Djetetom se smatra lice koje nije navrsilo cetрнаest godina.

(9) Maloljetnikom se smatra lice koje je navrsilo cetрнаest godina, a nije navrsilo osam-naest godina.

(10) Maloljetnim licem smatra se lice koje nije navrsilo osamnaest godina.

(11) Uciniozem se smatraju izvrsilac, saizvrsilac, podstrekac i pomagac.

(12) Silom se smatra i primjena hipnoze ili omamljujucih sredstava, s ciljem da se neko protiv svoje volje dovede u nesvjesno stanje ili onesposobi za otpor.

(13) Izborima se smatraju izbori za Skupstinu SCG, predsjednika SCG, Skupstinu Republike Crne Gore, predsjednika Republike Crne Gore, organe lokalne samouprave i drugi izbori koji se raspisuju i vrse na osnovu Ustava i zakona.

(14) Referendumom se smatra izjasnjavanje gradjana na kojem se odlucuje o pitanjima za koja je to utvrdjeno Ustavom ili zakonom.

(15) Opojnim drogama smatraju se supstance i preparati koji su propisima zasnovanim na zakonu proglašeni za opojne droge.

(16) Pokretnom stvari se smatra i svaka proizvedena ili sakupljena energija za davanje svjetlosti, toplote ili kretanja, telefonski impuls, kao i racunarski podatak i racunarski program.

(17) Racunarskim podatkom se smatra predstavljena informacija, znanje, cinjenica, koncept ili naredba koji se unosi, obradjuje ili pamti ili je unijet, obradjen ili zapamcen u racunaru ili racunarskoj mrezi.

(18) Racunarskom mrežom smatra se skup medjusobno povezanih racunara koji komuniciraju razmjenjujuci podatke.

(19) Racunarskim programom smatra se uredjeni skup naredbi koji sluze za upravljanje radom racunara, kao i za rjesavanje odredjenog zadatka pomocu racunara.

(20) Racunarski virus je racunarski program ili neki drugi skup naredbi unijet u racunar ili racunarsku mrežu koji je napravljen da sam sebe umnozava i djeluje na druge programe ili podatke u racunaru ili racunarskoj mrezi dodavanjem tog programa ili skupa naredbi jednom ili vise racunarskih programa ili podataka.

(21) Subjekom privrednog poslovanja smatra se privredno drustvo, drugo pravno lice koje obavlja privrednu djelatnost i preduzetnik. Pravno lice koje pored svoje osnovne djelatnosti obavlja i privrednu djelatnost smatra se subjekom privrednog poslovanja samo kada vrsi tu djelatnost.

(22) Zasticenim prirodnim dobrom smatra se i dobro koje po propisima o zastiti prirodnih dobara uziva prethodnu zastitu.

(23) Kulturnim dobrom smatra se i dobro koje po propisima o zastiti kulturnog dobra uziva prethodnu zastitu, dio kulturnog dobra i zasticena okolina nepokretnog kulturnog dobra.

(24) Novac je metalni i papirni novac ili novac izradjen od nekog drugog materijala koji je na osnovu zakona u opticaju u drzavama clanicama SCG ili u stranoj drzavi.

(25) Znacima za vrijednost smatraju se i strani znaci za vrijednost.

(26) Motornim vozilom smatra se svako saobračajno sredstvo na motorni pogon u suvozemnom, vodenom i vazdusnom saobračaju.

(27) Ispravom se smatra svaki predmet koji je podoban ili odredjen da služi kao dokaz kakve cinjenice koja ima znacaj za pravne odnose, kao i racunarski podatak.

(28) Spis, pismo, posiljka i dokument mogu biti i u elektronskom obliku.

(29) Porodicom ili porodicnom zajednicom smatraju se i bivsi supruznici i njihova djeca, kao i roditelji bivsih supruznika.

(30) Izraz "nece se kazniti" znaci da u tom slucaju nema krivicnog djela.

(31) Kad je radnja krivicnog djela odredjena trajnim glagolom smatra se da je djelo ucinjeno, ako je radnja izvršena jednom ili vise puta.

POSEBNI DIO

GLAVA CETRNAESTA KRIVICNA DJELA PROTIV ZIVOTA I TIJELA

Ubistvo

Clan 143

Ko drugog lisi zivota,
kaznice se zatvorom od pet do petnaest godina.

Tesko ubistvo

Clan 144

Zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina kaznice se:

- 1) ko drugog lisi zivota na svirep ili podmukao nacin;
- 2) ko drugog lisi zivota pri bezobzirnom nasilnickom ponasanju;
- 3) ko drugog lisi zivota i pri tom sa umisljajem dovede u opasnost zivot jos nekog lica;
- 4) ko drugog lisi zivota iz koristoljublja, radi izvršenja ili prikrivanja drugog krivicnog djela, iz bezobzirne osvete ili iz drugih niskih pobuda;
- 5) ko lisi zivota sluzbeno ili vojno lice pri vršenju ili u vezi sa vršenjem sluzbene duznosti;
- 6) ko lisi zivota dijete ili bremenitu zenu;
- 7) ko lisi zivota clana svoje porodice ili porodicne zajednice kojeg je prethodno zlostavljao;
- 8) ko sa umisljajem lisi zivota vise lica, a ne radi se o ubistvu na mah, ubistvu djeteta pri porodjaju ili ubistvu iz samilosti.

Ubistvo na mah

Clan 145

Ko drugog lisi zivota na mah doveden bez svoje krivice u jaku razdrazenost napadom, zlostavljanjem ili teskim vrijedjanjem od strane ubijenog, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

Ubistvo djeteta pri porodjaju

Clan 146

Majka koja lisi zivota svoje dijete za vrijeme porodjaja ili neposredno poslije porodjaja, dok kod nje traje poremećaj izazvan porodjajem, kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Lisenje zivota iz samilosti

Clan 147

Ko lisi zivota punoljetno lice iz samilosti zbog teskog zdravstvenog stanja u kojem se ovo nalazi, a na njegov ozbiljan i izritic zahtjev,
kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Nehatno lisenje zivota

Clan 148

Ko drugog lisi zivota iz nehata,
kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Navodjenje na samoubistvo i pomaganje u samoubistvu

Clan 149

(1) Ko navede drugog na samoubistvo ili mu pomogne u izvršenju samoubistva, pa ovo bude izvršeno ili pokušano,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko drugom pomogne u izvršenju samoubistva pod uslovima iz clana 147 ovog zakonika, pa ovo bude izvršeno ili pokušano,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ko djelo iz stava 1 ovog clana ucini prema maloljetniku ili prema licu koje se nalazi u stanju bitno smanjene uracunljivosti,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno prema djetetu ili prema neuracunljivom licu, ucinicac ce se kazniti po clanu 144 ovog zakonika.

(5) Ko surovo ili necovjечно postupaa sa licem koje se prema njemu nalazi u odnosu kakve podredjenosti ili zavisnosti, pa ono usljed takvog postupanja izvrši ili pokuša samoubistvo koje se može pripisati nehata ucinioca,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Nedozvoljen prekid trudnoce

Clan 150

(1) Ko protivno propisima o vršenju prekida trudnoce bremenitoj zeni sa njenim pristankom izvrši pobacaj, zapocne da vrši pobacaj ili joj pomogne da izvrši pobacaj,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko bremenitoj zeni bez njenog pristanka, a ako je mladja od sesnaest godina bez njenog pristanka i bez pisane saglasnosti njenog roditelja, usvojioca ili staraoca, izvrši ili zapocne da vrši pobacaj,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila smrt, tesko narusavanje zdravlja ili druga teska tjelesna povreda zene nad kojom je vrsen prekid trudnoce, uciniac ce se kazniti za djelo iz stava 1 ovog clana zatvorom od sest mjeseci do sest godina, a za djelo iz stava 2 ovog clana zatvorom od dvije do dvanaest godina.

Teska tjelesna povreda

Clan 151

- (1) Ko drugog tesko tjelesno povrijedi ili mu zdravlje tesko narusi, kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.
- (2) Ko drugog tesko tjelesno povrijedi ili mu zdravlje narusi tako tesko da je usljed toga doveden u opasnost zivot povrijedjenog ili je unisten ili trajno i u znatnoj mjeri ostecen ili oslabljen neki vazan dio njegovog tijela ili vazan organ ili je prouzrokovana trajna nespo-sobnost za rad povrijedjenog ili trajno i tesko narusenje njegovog zdravlja ili unakazenost, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.
- (3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila smrt povrijedjenog lica, uciniac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.
- (4) Ko djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucini iz nehata, kaznice se zatvorom do tri godine.
- (5) Ko djelo iz st. 1 do 3 ovog clana ucini na mah, doveden bez svoje krivice u jaku razdrazenost napadom, zlostavljanjem ili teskim vrijedjanjem od strane povrijedjenog, kaznice se za djelo iz stava 1 zatvorom do tri godine, za djelo iz stava 2 zatvorom od tri mjeseca do cetiri godine, a za djelo iz stava 3 zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Laka tjelesna povreda

Clan 152

- (1) Ko drugog lako tjelesno povrijedi ili mu zdravlje lako narusi, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je takva povreda nanesena oruzjem, opasnim orudjem ili drugim sredstvom podobnim da tijelo tesko povrijedi ili zdravlje tesko narusi, uciniac ce se kazniti zatvorom do tri godine.
- (3) Sud moze uciniocu djela iz stava 2 ovog clana izreci sudsku opomenu, ako je uciniac bio izazvan nepristojnim ili grubim ponasanjem ostecenog.
- (4) Gonjenje za djelo iz stava 1 ovog clana preuzima se po privatnoj tuzbi.

Ucestvovanje u tuci

Clan 153

Ko ucestvuje u tuci u kojoj je neko lisen zivota ili je drugom nanesena teska tjelesna povreda, kaznice se za samo ucestvovanje zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Ugrozavanje opasnim orudjem pri tuci i svadji

Clan 154

Ko se pri tuci ili svadji masi oruzja, opasnog orudja ili drugog sredstva podobnog da tijelo tesko povrijedi ili zdravlje tesko narusi,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

Izlaganje opasnosti

Clan 155

(1) Ko drugo lice ostavi bez pomoci u stanju ili prilikama opasnim za zivot ili zdravlje koje je sam pouzrokovao,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupilo tesko narusenje zdravlja ili druga teska tjelesna povreda ostavljenog lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt ostavljenog lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Napustanje nemoznog lica

Clan 156

(1) Ko nemozno lice koje mu je povjereno ili o kojem je inace duzan da se stara ostavi bez pomoci u stanju ili prilikama opasnim za zivot ili zdravlje,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupilo tesko narusenje zdravlja ili druga teska tjelesna povreda ostavljenog lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt ostavljenog lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Nepruzanje pomoci

Clan 157

(1) Ko ne pruzi pomoc licu koje se nalazi u neposrednoj opasnosti za zivot iako je to mogao uciniti bez opasnosti za sebe ili drugog,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je usljed nepruzanja pomoci nastupilo tesko narusenje zdravlja ili druga teska tjelesna povreda lica koje se nalazilo u neposrednoj opasnosti za zivot,

ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(3) Ako je usljed nepruzanja pomoci nastupila smrt lica koje se nalazilo u neposrednoj opasnosti za zivot,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

GLAVA PETNAESTA KRIVICNA DJELA PROTIV SLOBODA I PRAVA COVJEKA I GRADJANINA

Povreda prava upotrebe jezika i pisma

Clan 158

Ko suprotno propisima o upotrebi jezika i pisma naroda ili pripadnika manjinskih nacionalnih i etnickih zajednica koji zive u SCG uskrati ili organici gradjaninu da pri ostvarivanju svojih prava ili pri obracanju organima ili organizacijama upotrijebi jezik ili pismo kojim se sluzi,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Povreda ravnopravnosti

Clan 159

(1) Ko zbog nacionalne ili etnicke pripadnosti, rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti ili zbog razlika u pogledu politickog ili drugog ubjedjenja, pola, jezika, obrazovanja, drustvenog položaja, socijalnog porijekla, imovnog stanja ili nekog drugog licnog svojstva, drugome uskrati ili ogranici prava covjeka i gradjanina utvrdjena Ustavom, zakonima ili drugim propisima ili opstim aktima ili potvrđenim medjunarodnim ugovorima ili mu na osnovu ove razlike daje povlastice ili pogodnosti,

kaznice se zatvorom do tri godina.

(2) Ako djelo iz stava 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vršenju sluzbe,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Povreda slobode izrazavanja nacionalne ili etnicke pripadnosti

Clan 160

Ko sprjecava drugog da izrazava svoju nacionalnu ili etnicku pripadnost ili kulturu,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko prinudjava drugog da se izjasnjava o svojoj nacionalnoj ili etnickoj pripadnosti.

(3) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucini sluzbeno lice u vršenju sluzbe,

kaznice se zatvorom do tri godine.

Povreda slobode ispovijedanja vjere i vršenja vjerskih obreda

Clan 161

- (1) Ko sprečava ili ograničava slobodu vjerovanja ili ispovijedanja vjere, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se i ko sprečava ili ometa vršenje vjerskih obreda.
- (3) Ko prinudjava drugog da se izjasnjava o svom vjerskom uvjerenju, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (4) Službeno lice koje učini djelo iz st. 1 do 3 ovog člana, kaznice se zatvorom do tri godine.

Protivpravno lisenje slobode

Clan 162

- (1) Ko drugog protivpravno zatvori, drži zatvorenog ili mu na drugi način protivpravno oduzme ili ograniči slobodu kretanja, kaznice se zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana učini službeno lice zloupotrebom svog položaja ili ovlaštenja, kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je protivpravno lisenje slobode trajalo duže od trideset dana ili je vršeno na svirep način ili je licu koje je protivpravno lišeno slobode usljed toga teško narušeno zdravlje ili su nastupile druge teške posljedice, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog člana nastupila smrt lica koje je protivpravno lišeno slobode, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.
- (5) Za pokušaj djela iz stava 1 ovog člana kaznice se.

Povreda slobode kretanja i nastanjanja

Clan 163

- (1) Ko protivpravno uskrati ili ograniči građaninu Crne Gore slobodu kretanja ili nastanjanja na teritoriji SCG, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana učini službeno lice u vršenju službe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Otmica

Clan 164

(1) Ko silom, prijetnjom, obmanom ili na drugi način odvede ili zadrži neko lice u namjeri da od njega ili drugog lica iznudi novac ili kakvu drugu imovinsku korist ili da njega ili koga drugog prinudi da nešto učini, ne učini ili trpi,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko radi ostavarenja cilja otmice prijeti ubistvom ili teskom tjelesnom povredom ote-tom licu,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako je oteto lice zadržano duže od deset dana ili je prema njemu postupano na svirep način ili mu je teško narušeno zdravlje ili su nastupile druge teške posljedice ili ko djelo iz stava 1 ovog člana učini prema maloljetnom licu,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana nastupila smrt ote-tog lica ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan način,

učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Prinuda

Član 165

(1) Ko drugog silom ili prijetnjom prinudi da nešto učini ili ne učini ili trpi,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini na svirep način ili prijetnjom ubistvom ili teskom tjelesnom povredom ili otmicom,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili druge teške posljedice,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupila smrt prinudjenog lica ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan način,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

Iznudjivanje iskaza

Član 166

(1) Službeno lice koje u vršenju službe upotrijebi silu ili prijetnju ili drugo nedopusteno sredstvo ili nedopusten način u namjeri da iznudi iskaz ili neku drugu izjavu od okrivljenog, svjedoka, vjestaka ili drugog lica,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je iznudjivanje iskaza ili izjave pracoeno teskim nasiljem ili ako su usljed iznudjenog iskaza nastupile naročito teške posljedice za okrivljenog u krivicnom postupku,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Zlostavljanje i mucenje

Clan 167

(1) Ko zlostavlja drugog ili prema njemu postupa na nacin kojim se vrijedja ljudsko dostojanstvo,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ko drugome nanese velike patnje s ciljem da se od njega ili od treceg lica dobije obavjestenje ili priznanje ili da se on ili neko trece lice zastrasi ili da se na njih izvrsi pritisak ili to ucini iz druge pobude zasnovane na bilo kakvom obliku diskriminacije,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(3) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucini sluzbeno lice u vršenju sluzbe,

kaznice se za djelo iz stava 1 zatvorom do tri godine, a za djelo iz stava 2 zatvorom od jedne do pet godina.

Ugrozavanje sigurnosti

Clan 168

(1) Ko ugrozi sigurnost nekog lica prijetnjom da ce napasti na zivot ili tijelo tog lica ili njemu bliskog lica,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ko djelo iz stava 1 ovog clana ucini prema vise lica ili ako je djelo izazvalo uzne-mirenost gradjana ili druge teske posljedice,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Narusavanje nepovredivosti stana

Clan 169

(1) Ko neovlasceno prodre u tudj stan ili tudje zatvorene prostorije ili se na zahtjev ovlas-cenog lica iz tog stana ili prostorije ne udalji,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinilo sluzbeno lice u vršenju sluzbe,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(3) Za pokusaj djela iz st. 1 i 2 ovog clana kaznice se.

Protivzakonito pretresanje

Clan 170

Sluzbeno lice koje u vršenju sluzbe protivzakonito vrsi pretresanje stana, prostorija ili lica, kaznice se zatvorom do tri godine.

Neovlasceno otkrivanje tajne

Clan 171

(1) Advokat, ljekar ili drugo lice koje neovlasceno otkrije tajnu koju je saznalo u vršenju svog poziva,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Nece se kazniti za djelo iz stava 1 ovog clana ko otkrije tajnu u opstem interesu ili interesu drugog lica, koji je pretezniji od interesa cuvanja tajne.

Povreda tajnosti pisma i drugih posiljki

Clan 172

(1) Ko neovlasceno otvori tudje pismo, telegram ili kakvo drugo zatvoreno pismeno ili posiljku ili na drugi nacin povrijedi njihovu tajnost ili ko neovlasceno zadrzi, prikrije, unisti ili drugom preda tudje pismo, telegram ili drugu posiljku ili ko povrijedi tajnost elektronske poste,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko saopsti drugom sadrzinu koju je saznao povredom tajnosti tudjeg pisma ili kakvo drugo pismeno ili posiljku, telegrama ili kakvog drugog zatvorenog pismena ili posiljke ili se tom sadrzinom posluzi.

(3) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucini sluzbeno lice u vršenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Neovlasceno prisluskiivanje i snimanje

Clan 173

(1) Ko posebnim uređajima neovlasceno prisluskuje ili snima razgovor, izjavu ili kakvo saopštenje koji mu nijesu namijenjeni,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko omoguci nepoznatom licu da se upoznaje sa razgovorom, izjavom ili saopštenjem koji su neovlasceno prisluskiivani, odnosno tonski snimani.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinilo sluzbeno lice u vršenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Neovlasceno fotografisanje

Clan 174

(1) Ko neovlasceno nacini fotografski, filmski, video ili drugi snimak nekog lica i time osjetno zadre u njegov licni zivot ili ko takav snimak preda ili pokazuje trecem licu ili mu na drugi nacin omoguci da se sa njim upozna,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako djelo iz stav 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vršenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Neovlasceno objavljivanje i prikazivanje tuđeg spisa, portreta i snimka

Clan 175

- (1) Ko objavi ili prikaze spis, portret, fotografiju, film ili fonogram licnog karaktera bez pristanka lica koje je spis sastavilo ili na koga se spis odnosi, odnosno bez pristanka lica koje je prikazano na portretu, fotografiji ili filmu ili ciji je glas snimljen na fonogramu ili bez pristanka drugog lica ciji se pristanak po zakonu trazi i time osjetno zadre u licni zivot tog lica, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako djelo iz stav 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vrsenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Neovlasceno prikupljanje licnih podataka

Clan 176

- (1) Ko podatke o licnosti koji se prikupljaju, obradjuju i koriste na osnovu zakona neovlasceno pribavi, saopsti drugom ili upotrijebi u svrhu za koju nijesu namijenjeni, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko protivno zakonu prikuplja podatke o licnosti gradjana ili tako prikupljene podatke koristi.
- (3) Ako djelo iz stava 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vrsenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Povreda prava na podnosenje pravnog sredstva

Clan 177

- (1) Ko sprijeci drugog da koristi pravo na podnosenje molbe, prijave, tuzbe, zalbe, prigovora, drugog pravnog sredstva, kao i drugog podneska, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako djelo iz stava 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vrsenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Povreda slobode govora i javnog istupanja

Clan 178

- (1) Ko drugom na protivpravan nacin uskrati ili ogranici slobodu govora ili javnog istupanja, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako djelo iz stav 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vrsenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Sprjecavanje stampanja i rasturanja stampanih stvari i emitovanje programa

Clan 179

- (1) Ko neovlasceno sprijeci ili ometa stampanje, snimanje, prodaju ili rasturanje knjiga, casopisa, novina, audio i video kasete ili drugih slicnih stampanih ili snimljenih stvari, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko neovlasceno sprijeci ili ometa emi-tovanje radio i televizijskog programa.
- (3) Ako djelo iz stava 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vrsenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Sprjecavanje objavljivanja odgovora i ispravke

Clan 180

Ko suprotno pravosnaznoj odluci suda odbije ili sprijeci objavljivanje odgovora ili ispravke objavljenog netacnog podatka ili obavjestenja kojim se povredjuje necije pravo ili interes, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Sprjecavanje javnog skupa

Clan 181

- (1) Ko silom, prijetnjom, obmanom ili na drugi nacin sprijeci ili ometa javni skup koji je organizovan u skladu sa zakonom, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako djelo iz stava 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vrsenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

Sprjecavanje politickog, sindikalnog i drugog organizovanja i djelovanja

Clan 182

Ko svjesnim krsenjem zakona ili na drugi protivpravan nacin sprijeci ili ometa politicko, sindikalno ili drugo organizovanje ili djelovanje gradjana ili djelovanje njihovih politickih, sindikalnih ili drugih organizacija, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Gonjenje za krivicna djela protiv sloboda i prava covjeka i gradjanina

Clan 183

Gonjenje za djelo iz cl. 168 stav 1, 169 stav 1, 172 st. 1 i 2, 173 st. 1 i 2, 174 stav 1, 175 stav 1, 176 st 1 i 2 i 177 stav 1 ovog zakonika preduzima se po privatnoj tuzbi.

GLAVA SESNAESTA KRIVICNA DJELA PROTIV IZBORNIH PRAVA

Povreda prava kandidovanja

Clan 184

Ko kršenjem zakona ili na drugi protivpravan način spriječi ili ometa kandidovanje na izborima,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Povreda prava glasanja

Clan 185

- (1) Ko drugog u namjeri da mu onemogući vršenje prava glasanja, protivzakonito ne upiše u spisak glasaca, izbrise iz tog spiska ili ga na drugi protivpravan način spriječi ili ometa da glasa, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se i ko drugog, u namjeri da mu omogući glasanje, protivpravno upiše u spisak glasaca ili mu na drugi protivpravan način omogući da glasa iako na to nema pravo.

Povreda slobode opredjeljenja pri glasanju

Clan 186

- (1) Ko silom, prijetnjom ili na drugi protivpravan način prinudi drugog ili na njega utiče da na izborima ili na referendumu vrši ili ne vrši pravo glasanja ili da glasa za ili protiv određenog kandidata, izborne liste odnosno predloga,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se ko zahtijeva ili prihvati poklon ili drugu korist za sebe ili drugog da glasa ili ne glasa ili da glasa u korist ili protiv određenog lica.
- (3) Prihvaceni poklon ili druga korist oduzete se.
- (4) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učini član birackog odbora ili drugo lice u vršenju dužnosti u vezi sa glasanjem,
kaznice se zatvorom do tri godine.
- (5) Ko poslije obavljenih izbora ili na referendumu, pozove glasaca na odgovornost u vezi sa glasanjem ili zahtijeva od njega da kaže kako je glasao ili zasto je glasao ili nije glasao,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Zloupotreba prava glasanja

Clan 187

- (1) Ko na izborima ili na referendumu glasa umjesto drugog lica pod njegovim imenom ili na istom glasanju glasa više od jedanput ili koristi više od jednog glasackog listica,

- kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Clan birackog odbora koji omoguci drugome da izvrši djelo iz stava 1 ovog clana, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Sastavljanje netacnih birackih spiskova

Clan 188

Ko u namjeri uticanja na rezultate izbora ili na referendumu, sacini netacan biracki spisak, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Sprjecavanje odrzavanja glasanja

Clan 189

- (1) Ko silom, prijetnjom ili na drugi protivpravan nacin sprijeci ili ometa odrzavanje glasanja na birackom mjestu,
kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Ko ometa glasanje izazivanjem nereda na birackom mjestu usljed cega glasanje bude prekinuto,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Sprjecavanje pracenja glasanja

Clan 190

Clan organa za sprovedjenje izbora koji sprijeci ili ometa pracenje toka glasanja ili utvrdivanja rezultata glasanja licu koje na to ima pravo po zakonu ili na osnovu odluke nadleznog drzavnog organa,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Povreda tajnosti glasanja

Clan 191

- (1) Ko na izborima ili referendumu povrijedi tajnost glasanja,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.
- (2) Ako djelo iz stava 1 ovog clana ucini clan birackog odbora ili drugo lice u vrsenju duznosti u vezi sa glasanjem,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Falsifikovanje rezultata glasanja

Clan 192

Član organa za sprovođenje izbora ili referenduma ili drugo lice koje vrši dužnosti u vezi sa glasanjem, koji dodavanjem ili oduzimanjem glasackih listica ili glasova pri prebrojavanju ili na drugi način izmijeni broj glasackih listica ili glasova ili objavi neistinit rezultat glasanja, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Unistavanje dokumenata o glasanju

Član 193

(1) Ko unisti, osteti, oduzme ili prikrije glasacki listić ili neki drugi dokument o glasanju na izborima ili na referendumu,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana učini član birackog odbora ili drugo lice u vršenju dužnosti u vezi sa glasanjem,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Teska djela protiv izbornih prava

Član 194

(1) Ako je usljed djela iz čl. 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192 i 193 ovog zakonika doslo do narušavanja javnog reda i mira i ugrožavanja imovine većeg obima ili je doveden u opasnost život više lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je usljed djela iz čl. 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192 i 193 ovog zakonika nastupila teska tjelesna povreda nekog lica ili imovinska šteta velikih razmjera,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(3) Ako je usljed djela iz čl. 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192 i 193 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili više lica,

učinilac će se kazniti zatvorom najmanje tri godine.

GLAVA SEDAMNAESTA KRIVICNA DJELA PROTIV CASTI I UGLEDA

Uvreda

Član 195

- (1) Ko uvrijedi drugog,
kaznice se novcanom kaznom od hiljadu i dvije stotine do cetiri hiljade eura.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno putem medija ili slicnih sredstava ili na javnom skupu,
ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom od tri hiljade do deset hiljada eura.
- (3) Ako je uvrijedjeni uvredu uzvratio, sud moze obje ili jednu stranu kazniti ili osloboditi od kazne.
- (4) Nece se kazniti za djelo iz st. 1 do 3 ovog clana ucinilac, ako je izlaganje dato u okviru ozbiljne kritike u naucnom, knjizevnom ili umjetnickom djelu, u vrsenju sluzbene duznosti, novinarskog poziva, politicke djelatnosti, u odbrani nekog prava ili zastiti opravdanih interesa, ako se iz nacina izrazavanja ili iz drugih okolnosti vidi da to nije ucinio u namjeri omalovazavanja.

Kleveta

Clan 196

- (1) Ko za drugog iznosi ili pronosi stogod neistinito sto moze skoditi njegovoj casti ili ugledu,
kaznice se novcanom kaznom od tri hiljade do deset hiljada eura.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno putem medija ili slicnih sredstava ili na javnom skupu,
ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom od pet hiljada do cetnaest hiljada eura.
- (3) Ako je ono sto se neistinito iznosi ili pronosi dovelo ili moglo dovesti do teskih posljedica za ostecenog,
ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom najmanje osam hiljada eura.
- (4) Ako okrivljeni dokaze da je imao osnovanog razloga da povjeruje u istinitost onoga sto je iznosio ili pronosio nece se kazniti za klevetu, ali se moze kazniti za uvredu (clan 195), ako su ostvareni uslovi za postojanje tog djela.

Iznosenje licnih i porodicnih prilika

Clan 197

- (1) Ko iznosi ili pronosi stogod iz licnog ili porodicnog zivota nekog lica sto moze skoditi njegovoj casti ili ugledu,
kaznice se novcanom kaznom od tri hiljade do deset hiljada eura.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno putem medija ili slicnih sredstava ili na javnom skupu,
ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom od pet hiljada do cetnaest hiljada eura.
- (3) Ako je ono sto se iznosi ili pronosi dovelo ili moglo dovesti do teskih posljedica za ostecenog,
ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom najmanje osam hiljada eura.

(4) Za iznosenje ili pronosenje licnih ili porodичnih prilika koje je učinjeno u vršenju službene dužnosti, novinarskog poziva, odbrani nekog prava ili pri zaštiti opravdanih interesa, učinilac se neće kazniti, ako dokaze istinitost svog tvrdjenja ili ako dokaze da je imao osnovanog razloga da povjeruje u istinitost onog što je iznosio ili pronosio.

(5) Istinitost ili neistinitost onog što se iznosi ili pronosi iz licnog ili porodičnog života nekog lica ne može se dokazati, osim u slučajevima iz stava 4 ovog člana.

Povreda ugleda SCG i države članice

Član 198

Ko javno izloži poruzi SCG ili njenu državu članicu, njihovu zastavu, grb ili himnu, kaznice se novčanom kaznom od tri hiljade do deset hiljada eura.

Povreda ugleda naroda, nacionalnih i etničkih grupa SCG

Član 199

Ko javno izloži poruzi narod, nacionalnu ili etničku grupu koji žive u SCG, kaznice se novčanom kaznom od tri hiljade do deset hiljada eura.

Povreda ugleda strane države ili međunarodne organizacije

Član 200

(1) Ko javno izloži poruzi stranu državu sa kojom SCG ima diplomatske odnose, njenu zastavu, grb ili himnu,

kaznice se novčanom kaznom od tri hiljade do deset hiljada eura.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se i ko javno izloži poruzi Organizaciju ujedinjenih nacija, Međunarodni crveni krst ili drugu međunarodnu organizaciju čija je SCG ili Crna Gora član.

Nekaznjavanje za krivična djela iz čl. 198 do 200

Član 201

Neće se kazniti za djelo iz čl. 198 do 200 ovog zakonika učinilac ako je izlaganje dato u okviru ozbiljne kritike u naučnom, književnom ili umjetničkom djelu, u izvršavanju službene dužnosti, novinarskog poziva, političke djelatnosti, u odbrani nekog prava ili zaštite opravdanih interesa, ako se iz načina izražavanja ili iz drugih okolnosti vidi da to nije učinio u namjeri omal-

ovazavanja ili ako dokaze istinitost svog tvrdjenja ili da je imao osnovanog razloga da povjeruje u istinitost onoga što je iznosio ili pronosio.

Gonjenje za krivična djela protiv časti i ugleda

Član 202

(1) Gonjenje za djelo iz cl. 195 do 197 ovog zakonika preduzima se po privatnoj tuzbi.

(2) Ako su djela iz cl. 195 do 197 ovog zakonika ucinjena prema umrlom licu, gonjenje se preduzima po privatnoj tuzbi bracnog druga ili lica koje je sa umrlim zivjelo u trajnoj vanbracnoj zajednici, srodnika u pravoj liniji, usvojioca, usvojenika, brata ili sestre umrlog lica.

(3) Gonjenje za krivicno djelo iz clana 200 ovog zakonika preduzima se po odobrenju Vrhovnog drzavnog tuzioca Crne Gore.

Javno objavljivanje presude za krivicna djela protiv casti i ugleda

Clan 203

Pri osudi za djela iz cl. 195 do 197 ovog zakonika ucinjena putem medija ili slicnih sredstava ili na javnom skupu, sud na zahtjev tuzioca moze odluciti da se o trosku osudjenog istim putem objavi sudska presuda u cjelini ili u izvodu.

GLAVA OSAMNAESTA KRIVICNA DJELA PROTIV POLNE SLOBODE

Silovanje

Clan 204

(1) Ko prinudi drugog na obljudu ili sa njom izjednaceni upotrebom sile ili prijetnjom da ce neposredno napasti na zivot ili tijelo tog ili drugog lica,
kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno prijetnjom da ce se za to ili drugo lice otkriti nesto sto bi skodilo njegovoj casti ili ugledu ili prijetnjom drugim teskim zlom,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda lica prema kojem je djelo izvrsono ili ako je djelo izvrsono od strane vise lica ili na narocito svirep ili narocito ponizavajući nacin ili prema maloljetniku ili je djelo imalo za posljedicu trudnocu,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvrsono ili je djelo ucinjeno prema djetetu,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do osamnaest godina.

Obljuba nad nemocnim licem

Clan 205

(1) Ko nad drugim izvrši obljubu ili sa njom izjednacen cin iskoristivsi dusevno oboljenje, zaostali dusevni razvoj, drugu dusevnu poremećenost, nemoc ili kakvo drugo stanje tog lica usljed kojeg ono nije sposobno za otpor,

kaznice se zatvorom od jedne do deset godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda nemocnog lica ili ako je djelo izvršeno od strane vise lica ili na narocito svirep ili narocito ponizavajući nacin ili je ucinjeno prema maloljetniku ili je djelo imalo za posljedicu trudnocu,

ucinilac ce se kazniti zatvornom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno ili ako je djelo ucinjeno prema djetetu,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do osamnaest godina.

Obljuba sa djetetom

Clan 206

(1) Ko izvrši obljubu ili sa njom izjednacen cin sa djetetom,

kaznice se zatvorom od jedne do deset godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda djeteta prema kojem je djelo izvršeno ili je djelo izvršeno od strane vise lica ili je djelo imalo za posljedicu trudnocu,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila smrt djeteta,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do osamnaest godina.

(4) Nece se kazniti za djelo iz stava 1 ovog clana ucinilac, ako izmedju njega i djeteta ne postoji znacajni razlika u njihovoj dusevnoj i tjelesnoj zrelosti.

Obljuba zloupotrebom položaja

Clan 207

(1) Ko zloupotrebom svog položaja navede na obljubu ili sa njom izjednacen cin lice koje se prema njemu nalazi u odnosu kakve podredjenosti ili zavisnosti,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Nastavnik, vaspitac, staralac, usvojilac, roditelj, ocuh, maceha ili drugo lice koje zloupotrebom svog položaja ili ovlasćenja izvrši obljubu ili sa njom izjednacen cin sa maloljetnikom koji mu je povjeren radi ucenja, vaspitavanja, staranja ili njege,

kaznice se zatvorom od jedne do deset godina.

(3) Ako je djelo iz stava 2 ovog clana ucinjeno prema djetetu,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog clana imalo za posljedicu trudnocu,

ucinilac ce se kazniti za djelo iz stava 1 zatvorom od sest mjeseci do pet godina, za

djelo iz stava 2 zatvorom od dvije do dvanaest godina, a za djelo iz stava 3 zatvorom od tri do petnaest godina.

(5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog clana nastupila smrt djeteta,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do osamnaest godina.

Nedozvoljene polne radnje

Clan 208

(1) Ko pod uslovima iz clana 204 st. 1 i 2, clana 205 stav 1, clana 206 stav 1 i clana 207 st. 1 do 3 ovog zakonika izvrši neku drugu polnu radnju,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda lica prema kojem je djelo izvršeno ili ako je djelo izvršeno od strane vise lica ili na narocito svirep ili narocito ponizavajući način ili prema djetetu,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

Podvodjenje i omogucavanje vrsenja polnog odnosa

Clan 209

(1) Ko podvede maloljetno lice radi vrsenja obljuje, sa njom izjednacenoj cina ili druge polne radnje,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ko omogucava vrsenje obljuje, sa njom izjednacenoj cina ili druge polne radnje sa maloljetnim licem,

kaznice se zatvorom do tri godine.

Posredovanje u vrsenju prostitucije

Clan 210

(1) Ko navodi ili podstice drugog na prostituciju ili ucestvuje u predaji nekog lica drugome radi vrsenja prostitucije ili ko putem sredstava javnog informisanja i drugih slicnih sredstava propagira ili reklamira prostituciju,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana izvršeno prema maloljetnom licu, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

Prikazivanje pornografskog materijala

Clan 211

(1) Ko djetetu proda, prikaze ili javnim izlaganjem ili na drugi način učini dostupnim tekstove, slike, audio-vizuelne ili druge predmete pornografske sadržine ili mu prikaze porno-grafsku predstavu,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

(2) Ko iskoristi dijete za proizvodnju slika, audio-vizuelnih ili drugih predmeta porno-grafske sadržine ili za pornografsku predstavu,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko prodaje, prikazuje, javno izlaze ili elektronski ili na drugi način čini dostupnim slike, audio-vizuelne ili druge predmete pornografske sadržine nastale izvršenjem djela iz stava 2 ovog člana,

kaznice se zatvorom do dvije godine.

(4) Predmeti iz st. 1 do 3 ovog člana oduzeće se.

Gonjenje za krivična djela protiv polne slobode

Član 212

Gonjenje za krivična djela iz čl. 204 i 205 ovog zakonika učinjena prema bračnom drugu preduzima se po privatnoj tužbi.

GLAVA DEVETNAESTA KRIVICNA DJELA PROTIV BRAKA I PORODICE

Dvobračnost

Član 213

(1) Ko zaključi novi brak iako se već nalazi u braku,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se i ko zaključi brak sa licem za koje zna da se nalazi u braku.

Zaključenje nistavog braka

Član 214

(1) Ko pri zaključenju braka prikrije od druge strane neku činjenicu zbog koje je brak nistav ili drugu stranu dovede u zabludu ili održava u zabludi o toj činjenici,
kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Gonjenje se može preduzeti samo ako je tako zaključen brak poništen iz razloga navedenih u stavu 1 ovog člana.

Omogućavanje zaključenja nedozvoljenog braka

Clan 215

Sluzbeno lice ovlascono za zakljucenje braka koje u vršenju svoje sluzbene duznosti svjesno dozvoli da se zakljuci brak koji je po zakonu zabranjen ili nistav, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Vanbracna zajednica sa maloljetnikom

Clan 216

- (1) Punoljetno lice koje zivi u vanbracnoj zajednici sa maloljetnikom, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i roditelj, usvojilac ili staralac koji malo-ljetniku omoguci da zivi u vanbracnoj zajednici sa drugim licem ili ga na to navede.
- (3) Ako je djelo iz stava 2 ovog clana ucinjeno iz koristoljublja, uciniac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.
- (4) Ako se brak zakljuci, gonjenje se nece preduzeti, a ako je preduzeto, obustavice se.

Oduzimanje maloljetnog lica

Clan 217

- (1) Ko maloljetno lice protivpravno zadrzi ili oduzme od roditelja, usvojioca, staraoca ili drugog lica, odnosno ustanove, kojima je ono povjereno ili onemogucava izvršenje odluke kojom je maloljetno lice povjereno odredjenom licu, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.
- (2) Ko onemogucava izvršenje odluke nadležnog organa kojom je odredjen nacin održavanja licnih odnosa maloljetnog lica sa roditeljem ili drugim srodnikom, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz koristoljublja ili drugih niskih pobuda ili je usljed djela teze ugrozeno zdravlje, vaspitanje ili skolovanja maloljetnog lica, uciniac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (4) Uciniooca djela iz st. 1 i 3 ovog clana koji dobrovoljno preda maloljetno lice licu ili ustanovi kojoj je ono povjereno ili omoguci izvršenje odluke o povjeravanju maloljetnog lica, sud moze osloboditi od kazne.
- (5) Ako izrekne uslovnu osudu za djelo iz st. 1 do 3 ovog clana, sud moze odrediti obavezu uciniocu da u odredjenom roku preda maloljetno lice licu ili ustanovi kojoj je maloljetno lice povjereno ili omoguci izvršenje odluke kojom je maloljetno lice povjereno odredjenom licu ili ustanovi, odnosno odluke kojom je odredjen nacin održavanja licnih odnosa maloljetnog lica sa roditeljem ili drugim srodnikom.

Promjena porodicnog stanja

Clan 218

- (1) Ko podmetanjem, zamjenom ili na drugi nacin promijeni porodico stanje djeteta, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ko zamjenom ili na drugi nacin iz nehata promijeni porodico stanje djeteta, kaznice se zatvorom do jedne godine.
- (3) Za pokusaj djela iz stava 1 ovog clana kaznice se.

Zapustanje i zlostavljanje maloljetnog lica

Clan 219

- (1) Roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje grubim zanemarivanjem svoje duznosti zbrinjavanja i vaspitavanja zapusti maloljetno lice o kojem je dužno da se stara, kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje zlostavlja maloljetno lice ili ga prinudjava na pretjeran rad ili rad koji ne odgovara uzrastu maloljetnog lica ili na prosjacenje ili ga iz koristoljublja navodi na vršenje drugih radnji koje su stetne za njegov razvoj, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Nasilje u porodici ili u porodicioj zajednici

Clan 220

- (1) Ko primjenom nasilja, drskim ili bezobzirnim ponasanjem ugrozava spokojstvo, tjelesni integritet ili dusevno stanje clana svoje porodice ili porodicioje zajednice, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog clana korisceno oruzje, opasno orudje ili drugo sredstvo podobno da tijelo tesko povrijedi ili zdravlje tesko narusi, ucini lac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda ili tesko narušavanje zdravlja ili su ucinjena prema maloljetnom licu, ucini lac ce se kazniti zatvorom od jedne do pet godina.
- (4) Ako je usljed djela iz st. 1, 2 i 3 ovog clana nastupila smrt clana porodice ili porodicioje zajednice, ucini lac ce se kazniti zatvorom od tri do dvanaest godina.

Nedavanje izdržavanja

Clan 221

- (1) Ko ne daje izdržavanje za lice koje je po zakonu duzan da izdržava, a ta dužnost je utvrđena izvrsnom sudskom odlukom ili izvrsnim poravnanjem pred sudom ili drugim nadležnim organom, u iznosu i na nacin kako je to odlukom odnosno poravnanjem utvrđeno, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Neće se kazniti učinilac djela iz stava 1 ovog člana, ako iz opravdanih razloga nije davao izdržavanje.

(3) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupile teske posljedice za izdržavano lice, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(4) Ako izrekne uslovnu osudu, sud može odrediti obavezu uciniocu da izmiri dospjele obaveze i da uredno daje izdržavanje.

Krsenje porodicnih obaveza

Clan 222

(1) Ko krsenjem zakonom utvrdjenih porodicnih obaveza ostavi u teskom pološanu člana porodice koji nije u stanju da se sam o sebi stara, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupilo tesko narušavanje zdravlja člana porodice, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt člana porodice, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako izrekne uslovnu osudu za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, sud može odrediti obavezu uciniocu da izvršava svoje zakonom utvrdjene porodicne obaveze.

Rodoskrvnjenje

Clan 223

Punoljetno lice koje izvrši obljubu ili sa njom izjednačen polni čin sa maloljetnim srođnikom po krvi u pravoj liniji ili sa maloljetnim bratom, odnosno sestrom, kaznice se zatvorom do tri godine.

GLAVA DVADESETA KRIVICNA DJELA PROTIV PRAVA IZ RADA

Povreda prava iz rada

Clan 224

Ko se svjesno ne pridržava zakona ili drugih propisa, kolektivnih ugovora i drugih opstih akata o pravima iz rada i o posebnoj zaštiti na radu omladine, žena i invalida i time drugom uskrati ili ograniči pravo koje mu pripada,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Povreda ravnopravnosti u zapošljavanju

Clan 225

Ko svjesnim kršenjem propisa ili na drugi protivpravan način uskrati ili ograniči pravo građana na slobodno zapošljavanje na teritoriji Crne Gore pod jednakim uslovima, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Povreda prava na upravljanje

Clan 226

(1) Ko silom, prijetnjom, svjesnim kršenjem propisa ili na drugi protivpravan način spriječi ili ometa odlučivanje organa upravljanja ili člana organa upravljanja da učestvuje u radu i odlučivanju u tom organu,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinilo službeno ili odgovorno lice zolupotrebom položaja ili ovlaštenja,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Povreda prava na strajk

Clan 227

(1) Ko silom, prijetnjom ili na drugi protivpravan način spriječi ili ometa zaposlene da, u skladu sa zakonom, organizuju strajk, učestvuju u njemu ili na drugi način ostvaruju pravo na strajk,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se poslodavac ili odgovorno lice koji otpusti jednog ili više zaposlenih sa posla zbog njihovog ucesca u strajku koji je organizovan u skladu sa zakonom ili prema njima primijeni druge mjere kojima se povredjuju njihova prava iz rada.

Zloupotreba prava na strajk

Clan 228

Ko organizuje ili vodi strajk suprotno zakonu ili drugim propisima i time dovede u opasnost zivot ili zdravlje ljudi ili imovinu veceg obima ili ako su usljed toga nastupile druge teske posljedice, ukoliko time nijesu ostvorena obiljezja nekog drugog krivcnog djela,

kaznice se zatvorom do tri godine.

Povreda prava iz socijalnog osiguranja

Clan 229

Ko se svjesno ne pridržava zakona ili drugih propisa ili opstih akata o socijalnom osiguranju i time uskrati ili ograniči nekom licu pravo koje mu pripada,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Zloupotreba prava iz socijalnog osiguranja

Clan 230

Ko simuliranjem ili prouzrokoivanjem bolesti ili nesposobnosti za rad ili na drugi protiv-pravan način postigne da mu se prizna neko pravo iz socijalnog osiguranja koje mu po zakonu ili drugim propisima ili opstim aktima ne pripada,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Povreda prava za vrijeme privremene nezaposlenosti

Clan 231

Ko se svjesno ne pridržava zakona ili drugih propisa ili opstih akata o pravima građana za vrijeme privremene nezaposlenosti i time drugim uskrati ili ograniči pravo koje mu pripada,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Nepreduzimanje mjera zaštite na radu

Clan 232

(1) Lice odgovorno za preduzimanje mjera zaštite na radu koje se svjesno ne pridržava zakona ili drugih propisa ili opstih akata o mjerama zaštite na radu usljed cega može nastupiti opasnost za život ili zdravlje zaposlenih,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako izrekne uslovnu osudu, sud može odrediti obavezu učinocu da u određenom roku postupi po propisima o mjerama zaštite na radu.

GLAVA DVADESET PRVA KRIVICNA DJELA PROTIV AUTORSKIH, PRONALAZACKIH I SRODNIH PRAVA

Povreda prava autora i izvodjaca

Clan 233

(1) Ko pod svojim imenom ili imenom drugog u cjelini ili djelimično objavi, izvede, predstavi, prenese izvodjenje ili predstavljanje ili emituje tuđe autorsko djelo ili snimi, umnoži, prenese ili emituje tuđe izvodjenje,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ko bez dozvole autora ili drugog nosioca autorskog prava izmijeni ili preradi tuđe autorsko djelo ili izmijeni tuđe snimljeno izvodjenje,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ko iskoriscava tuđe autorsko djelo ili tuđe izvodjenje na način kojim se vrijedja autorova ili izvodjacka cast ili ugled,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

Neovlasceno iskoriscavanje autorskog djela ili predmeta srodnog prava

Clan 234

(1) Ko bez dozvole autora ili drugog nosioca autorskog, odnosno srodnog prava u cjelini ili djelimicno objavi, izvede, predstavi, prenese izvodjenje ili predstavljanje, snimi, umnozi, stavi u promet, emituje, da u zakup ili drzi neovlasceno umnozene ili neovlasceno stavljene u promet primjerke autorskog djela ili na drugi nacin iskoristi autorsko djelo ili predmet srodnog prava,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ucinilac djela iz stava 1 ovog clana koji u namjeri pribavljanja protivpravne imovinske koristi za sebe ili drugog stavi u promet ili da u zakup primjerke autorskog djela, snimke izvodjenja ili emisije ili primjerke fonograma, videograma, odnosno racunarskog programa ili baze podataka do kojih je dosao djelom iz stava 1 ovog clana,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ko u namjeri pribavljanja protivpravne imovinske koristi za sebe ili drugog stavi u promet ili da u zakup primjerke autorskog djela, snimke izvodjenja ili emisije ili primjerke fonograma, videograma, odnosno racunarskog programa ili baze podataka, za koje zna da su neovlasceno objavljeni, snimljeni ili umnozeni,

kaznice se zatvorom do tri godine.

Povreda pronalazackog prava

Clan 235

(1) Ko u proizvodnji ili privrednom prometu neovlasceno upotrijebi tudji prijavljeni pro-nalazak ili pronalazak zasticen patentom,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ko neovlasceno objavi sustinu tudjeg pronalaska prije nego sto je ovaj pronalazak na nacin utvrdjen zakonom objavljen,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Neovlasceno koriscenje tudjeg modela ili uzorka

Clan 236

(1) Ko na svom proizvodu u prometu neovlasceno upotrijebi tudji prijavljeni ili modelom, odnosno uzorkom zasticeni spoljni oblik, sliku ili crtez,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ko neovlasceno objavi predmet prijave tudjeg modela odnosno uzorka,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Neistinito registrovanje autorskog, pronalazackog i drugog srodnog prava

Clan 237

Nosilac autorskog, pronalazackog ili njima srodnog prava koji prilikom unosenja u evidenciju i deponovanje u javni registar nadležnog organa svog autorskog djela, pronalaska ili predmeta zaštite srodnog prava da neistinite ili prikrije prave podatke o svom autorskom djelu, pronalasku ili predmetu njima srodnog prava,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Gonjenje za krivična djela protiv autorskih, pronalazackih i drugih srodnih prava

Clan 238

Gonjenje za krivična djela iz cl. 233 do 237 ovog zakonika preduzima se po privatnoj tužbi.

GLAVA DVADESET DRUGA KRIVICNA DJELA PROTIV IMOVINE

Kradja

Clan 239

(1) Ko tuđu pokretnu stvar oduzme drugom u namjeri da njenim prisvajanjem sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Za pokušaj djela iz stava 1 ovog clana kaznice se.

Teska kradja

Clan 240

(1) Ucinilac djela kradje (clan 239) kaznice se zatvorom od jedne do osam godina, ako je kradja izvršena:

1) obijanjem ili provaljivanjem zatvorenih zgrada, soba, kasa, ormana ili drugih zatvorenih prostora ili drugim savladjivanjem vecih prepreka;

2) od strane vise lica;

3) na narocito opasan ili narocito drzak nacin;

4) od strane lica koje je pri sebi imalo kakvo oruzje ili opasno orudje radi napada ili odbrane;

5) za vrijeme pozara, poplave, zemljotresa ili drugog udesa;

6) iskoriscavanjem bespomocnosti ili drugog teskog stanja nekog lica;

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ucinilac djela kradje ako vrijednost ukradenih stvari prelazi iznos od tri hiljade eura ili ukradena stvar predstavlja kulturno ili prirodno dobro.

(3) Ako vrijednost ukradenih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Razbojnicka kradja

Clan 241

(1) Ko je na djelu kradje zatecen, pa u namjeri da ukradenu stvar zadrzi, upotrijebi silu protiv nekog lica ili prijetnju da ce neposredno napasti na zivot ili tijelo, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ako vrijednost ukradenih stvari prelazi iznos od tri hiljade eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako vrijednost ukradenih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog clana ucinjeno od strane vise lica ili je nekom licu sa umisljajem nanescena teska tjelesna povreda, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina,

(5) Ako je pri izvršenju djela iz st. 1 do 3 ovog clana neko lice sa umisljajem lisen o zivota, ucinilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

(6) Ako vrijednost ukradenih stvari iz stava 1 ovog clana ne prelazi iznos od stopedeset eura, a ucinilac je isao za tim da pribavi malu imovinsku korist, ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(7) Za pokusaj djela iz stava 6 ovog clana kaznice se.

Razbojnistvo

Clan 242

(1) Ko upotrebom sile protiv nekog lica ili prijetnjom da ce neposredno napasti na zivot ili tijelo oduzme tudju pokretnu stvar u namjeri da njenim prisvajanjem sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ako vrijednost oduzetih stvari prelazi iznos od tri hiljade eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako vrijednost oduzetih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog clana ucinjeno od strane vise lica ili je nekom licu sa umisljajem nanescena teska tjelesna povreda, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(5) Ako je pri izvršenju djela iz st. 1 do 3 ovog člana neko lice sa umisljajem lišeno života, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

(6) Ako vrijednost ukradenih stvari iz stava 1 ovog člana ne prelazi iznos od sto pedeset eura, a učinilac je isao za tim da pribavi malu imovinsku korist, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

(7) Za pokušaj djela iz stava 6 ovog člana kaznice se.

Utaja

Član 243

(1) Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, prisvoji tuđu pokretnu stvar koja mu je povjerena,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ako vrijednost utajenih stvari prelazi iznos od tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do šest godina.

(3) Ako vrijednost utajenih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura ili utajena stvar predstavlja kulturno dobro,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ko tuđu pokretnu stvar koju je našao ili do koje je slučajno došao protivpravno prisvoji u namjeri da sebi ili drugom pribavi imovinsku korist,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(5) Za djela iz st. 1 do 3 ovog člana, ako su utajene stvari u svojini građana, gonjenje se preduzima po privatnoj tužbi.

Prevara

Član 244

(1) Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da ovaj na štetu svoje ili tuđe imovine nešto učini ili ne učini,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini samo u namjeri da drugog ošteti, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

(3) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta u iznosu koji prelazi tri hiljade eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Neosnovano dobijanje i koriscenje kredita i druge pogodnosti

Clan 245

- (1) Ko laznim prikazivanjem cinjenica ili njihovim prikrivanjem dobije za sebe ili drugog kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iako za to ne ispunjava propisane uslove, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.
- (2) Ko dobijeni kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iskoristi za drugu namjenu od one za koju mu je kredit, subvencija ili druga pogodnost odobrena, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.
- (3) Za djelo iz st. 1 i 2 ovog clana, kaznice se propisanom kaznom i odgovorno lice u privrednom drustvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja ako su kredit, subvencija ili druga pogodnost pribavljeni za privredno drustvo ili drugi subjekt privrednog poslovanja ili ako su nenamjenski korisceni od strane tih subjekata.

Sitna kradja, utaja i prevara

Clan 246

- (1) Ko ucini sitnu kradju, utaju ili prevaru, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.
- (2) Kradja, utaja i prevara smatraju se sitnom, ako vrijednost ukradene ili utajene stvari, odnosno steta prouzrokovana prevarom ne prelazi iznos od sto pedeset eura, a ucinilac je isao za tim da pribavi malu imovinsku korist, odnosno da prouzrokuje malu stetu.
- (3) Za djelo iz stava 1 ovog clana, ako je izvrшено na stetu imovine gradjana, gonjenje se preduzima po privatnoj tuzbi.

Oduzimanje tudje stvari

Clan 247

- (1) Ko bez namjere pribavljanja imovinske koristi protivpravno oduzme tudju pokretnu stvar, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.
- (2) Ako vrijednost oduzete ili prisvojene stvari prelazi iznos od tri hiljade eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom do dvije godine.
- (3) Ako vrijednost oduzete ili prisvojene stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura ili stvar predstavlja kulturno dobro, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (4) Za djelo iz st. 1 do 3 ovog clana, ako je oduzeta stvar u privatnoj svojini, gonjenje se preduzima po privatnoj tuzbi.

Oduzimanje vozila

Clan 248

- (1) Ko protivpravno oduzme tudje motorno vozilo u namjeri da ga upotrijebi za voznju, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

- (2) Ako je učinilac djela iz stava 1 ovog člana na oduzetom vozilu iz nehata prouzrokovao štetu koja prelazi iznos od hiljadu eura ili omogućiti da to drugi učini, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.
- (3) Za pokušaj djela iz stava 1 ovog člana kaznice se.

Zloupotreba povjerenja

Član 249

- (1) Ko zastupajući imovinske interese nekog lica ili starajući se o njegovoj imovini zloupotrijebi data mu ovlaštenja u namjeri da time sebi ili drugom pribavi imovinsku korist ili da ošteti lice čije imovinske interese zastupa ili o čijoj se imovini stara, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.
- (2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta u iznosu koji prelazi tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do šest godina.
- (3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Ako djelo iz st. 1 do 3 ovog člana učini staralac ili advokat, kaznice se za djelo iz stava 1 zatvorom od šest mjeseci do pet godina, za djelo iz stava 2 zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz stava 3 zatvorom od dvije do deset godina.

Iznuda

Član 250

- (1) Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, silom ili prijetnjom prinudi drugog da nešto učini ili ne učini na štetu svoje ili tuđe imovine, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.
- (2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura, učinilac će se kazniti od dvije do deset godina.
- (3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.
- (4) Ko se bavi vršenjem djela iz st. 1 do 3 ovog člana ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan način, kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

Ucjena

Član 251

- (1) Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist zaprijeti drugom

da ce protiv njega ili njemu bliskog lica otkriti nesto sto bi njihovoj casti ili ugledu skodilo i time ga prinudi da nesto ucini ili ne ucini na stetnu svoju ili tudju imovine,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(4) Ko se bavi vršenjem djela iz st. 1 do 3 ovog clana ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan način,

kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

Zelenastvo

Clan 252

(1) Ko za davanje novca ili drugih potrosnih stvari na zajam nekom licu primi ili ugovori za sebe ili drugog nesrazmjernu imovinsku korist, iskoriscavajući tesko imovinsko stanje, teske prilike, nuzdu, lakomislenost ili nedovoljnu sposobnost za rasudjivanje ostecenog,

kaznice se zatvorom do tri godine i novcanom kaznom.

(2) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupile teske posljedice za ostecenog ili je ucinilac pribavio imovinsku korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina i novcanom kaznom.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novcanom kaznom.

Unistenje i ostecenje tudje stvari

Clan 253

(1) Ko unisti, osteti ili ucini neupotrebljivom tudju stvar,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana prouzrokovana steta u iznosu koji prelazi tri hiljade eura,

ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana prouzrokovana steta u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura ili je djelo ucinjeno prema kulturnom dobru,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(4) Za djelo iz st. 1 do 3 ovog clana, ako je ostecena stvar u svojini gradjana, gonjenje se preduzima po privatnoj tuzbi.

Protivpravno zauzimanje zemljišta

Clan 254

- (1) Ko protivpravno zauzme tuđe zemljište,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je zauzeto zemljište dio zaštitne sume, nacionalnog parka ili drugog zemljišta sa posebnom namjenom,
uciniac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Ostecenje tuđih prava

Clan 255

- (1) Ko u namjeri da osujeti ostvarenje prava na stvari otudji, unisti, osteti ili oduzme svoju stvar na kojoj drugi ima zalozno pravo ili pravo uzivanja i time ga osteti,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko u namjeri da osujeti izmirenje povje-rioca u toku prinudnog izvršenja otudji, unisti, osteti ili sakrije djelove svoje imovine i time osteti povjerioca.
- (3) Za djela iz st. 1 i 2 ovog clana, ako su osteceni gradjani, gonjenje se preduzima po privatnoj tuzbi.

Prikrivanje

Clan 256

- (1) Ko stvar za koju zna da je pribavljena krivicnim djelom ili ono sto je za nju dobijeno prodajom ili zamjenom prikriva, protura, kupuje, prima u zalogu ili na drugi nacin pribavlja,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine, s tim da kazna ne može biti veća od kazne propisane za djelo kojim je stvar pribavljena.
- (2) Ko djelo iz stava 1 ovog clana ucini, a mogao je i bio duzan da zna da je stvar pribavljena krivicnim djelom,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (3) Ako se uciniac bavi vršenjem krivicnog djela iz stava 1 ovog clana ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan nacin ili vrijednost prikrivanih stvari prelazi iznos od trideset hiljada eura,
kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Gonjenje u slucaju kada je uciniac u bliskom odnosu sa ostecenim

Clan 257

Za krivicna djela iz cl. 239, 240, 244, 248, 249 st. 1 do 3 i 256 ovog zakonika, ako su ucinjena prema bracnom drugu, licu sa kojim osteceni zivi u trajnoj vanbracnoj zajednici, srodniku po krvi u pravoj liniji, bratu ili sestri, usvojiocu ili usvojeniku ili drugim licima sa kojima uciniac zivi u zajednickom domacinstvu, gonjenje se preduzima po privatnoj tuzbi.

**GLAVA DVADESET TRECA
KRIVICNA DJELA PROTIV PLATNOG PROMETA
I PRIVREDNOG POSLOVANJA**

Falsifikovanje novca

Clan 258

- (1) Ko napravi lazan novac u namjeri da ga stavi u opticaj kao pravi ili ko u istoj namjeri preinaci pravi novac,
kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.
- (2) Ko pribavlja lazan novac u namjeri da ga stavi u opticaj kao pravi ili ko lazan novac stavlja u opticaj,
kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.
- (3) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog clana napravljen, preinacen, stavljen u promet ili pribavljen lazan novac u iznosu koji prelazi petnaest hiljada eura, odnosno odgovarajuci iznos u stranom novcu,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.
- (4) Ko lazan novac koji je primio kao pravi, pa saznanski da je lazan, stavi u opticaj ili ko zna da je nacinjen lazan novac ili da je lazan novac stavljen u opticaj, pa to ne prijavi,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (5) Lazan novac oduzece se.

Falsifikovanje hartija od vrijednosti

Clan 259

- (1) Ko napravi lazne hartije od vrijednosti ili preinaci prave hartije od vrijednosti u namjeri da ih upotrijebi kao prave ili da ih drugom da na upotrebu ili ko takve lazne hartije upotrijebi kao prave ili ih u toj namjeri pribavi,
kaznice se zatvorom od jedne do pet godina.
- (2) Ako ukupan iznos na koji glase falsifikovane hartije od vrijednosti iz stava 1 ovog clana prelazi tri hiljade eura,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (3) Ako ukupan iznos na koji glase falsifikovane hartije od vrijednosti iz stava 1 ovog clana prelazi trideset hiljada eura,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.
- (4) Ko lazne hartije od vrijednosti koje je primio kao prave, pa saznanski da su lazne, stavi u promet,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (5) Lazne hartije od vrijednosti oduzece se.

Falsifikovanje i zloupotreba kreditnih kartica i kartica za bezgotovinsko placanje

Clan 260

- (1) Ko napravi laznu kreditnu karticu ili karticu za bezgotovinsko placanje ili ko preinaci takvu pravu karticu u namjeri da je upotrijebi kao pravu ili ko takvu laznu karticu upotrijebi kao pravu, kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Ako je ucinilac djela iz stava 1 ovog clana upotrebom kartice pribavio protivpravnu imovinsku korist, kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je ucinilac djela iz stava 1 ovog clana pribavio protivpravnu imovinsku korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Ako je ucinilac djela iz stava 1 ovog clana pribavio protivpravnu imovinsku korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.
- (5) Kaznom iz st. 1 do 4 ovog clana kaznice se i ucinilac koji to djelo ucini neovlascenom upotrebom tudje kartice.

Falsifikovanje znakova za vrijednost

Clan 261

- (1) Ko napravi lazne ili preinaci prave znakove za vrijednost u namjeri da ih upotrijebi kao prave ili da ih drugom da na upotrebu ili ko takve lazne znakove upotrijebi kao prave ili ih u toj namjeri pribavi, kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Ako ukupna vrijednost znakova iz stava 1 ovog clana prelazi iznos od tri hiljade eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako ukupna vrijednost znakova iz stava 1 ovog clana prelazi iznos od trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Ko odstranjivanjem ziga kojim se znaci za vrijednost ponistavaju ili kojim drugim nacinom ide za tim da radi ponovne upotrebe ovim znacima da izgled kao da nijesu upotrijebljeni ili ko upotrijebljene znakove ponovo upotrijebi ili proda kao da vaze, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (5) Lazni znakovi za vrijednost oduzece se.

Pravljenje, nabavljanje i davanje drugom sredstava za falsifikovanje

Clan 262

(1) Ko pravi, nabavlja, prodaje ili daje drugom na upotrebu sredstva za pravljenje laznog novca ili laznih hartija od vrijednosti,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko pravi, nabavlja, prodaje ili daje drugom na upotrebu sredstva za pravljenje laznih znakova za vrijednost,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(3) Sredstva iz st. 1 i 2 ovog clana oduzece se.

Izdavanje cek a i sredstava bezgotovinskog placanja bez pokrica

Clan 263

(1) Ko izda ili stavi u promet cek za koji zna da nema pokrice, pa time sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist u iznosu koji prelazi sto pedeset eura,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist izda, stavi u promet ili koristi akceptni nalog, mjenicu, kakvu garanciju, kreditnu ili platnu karticu ili kakvo drugo sredstvo placanja ili obezbjedjenja placanja, iako zna da za to nema pokrica i time pribavi protivpravnu imovinsku korist u iznosu koji prelazi sto pedeset eura.

(3) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Utaja poreza i doprinosa

Clan 264

(1) Ko, u namjeri da on ili neko drugi izbjegne potpuno ili djelimicno placanje poreza, doprinosa ili drugih propisanih dazbina, daje lazne podatke o zakonito stecenim prihodima, o predmetima ili drugim cinjenicama koje su od uticaja na utvrdjivanje ovakvih obaveza ili ko u istoj namjeri, u slucaju obavezne prijave, ne prijavi zakonito steceni prihod, odnosno predmete ili druge cinjenice koje su od uticaja na utvrdjivanje ovakvih obaveza ili ko u istoj namjeri na drugi nacin prikriva podatke koji se odnose na utvrdjivanje navedenih obaveza, a iznos obaveze cij e se placanje izbjegava prelazi hiljadu eura,

kaznice se zatvorom do tri godine i novčanom kaznom.

(2) Ako iznos obaveze iz stava 1 ovog clana cij e se placanje izbjegava prelazi deset hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do šest godina i novčanom kaznom.

(3) Ako iznos obaveze iz stava 1 ovog clana cij e se placanje izbjegava prelazi sto hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novcanom kaznom.

Krijumcarenje

Clan 265

(1) Ko se bavi prenosjenjem robe preko carinske linije izbjegavajući mjere carinskog nadzora ili ko izbjegavajući mjere carinskog nadzora prenese robu preko carinske linije naoružan, u grupi ili uz upotrebu sile ili prijetnje,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina i novcanom kaznom.

(2) Ko se bavi prodajom, rasturanjem ili prikriivanjem neocarinjene robe ili organizuje mrežu preprodavaca ili posrednika za rasturanje takve robe,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina i novcanom kaznom.

(3) Roba koja je predmet djela iz st. 1 i 2 ovog clana oduzeće se.

(4) Prevozno sredstvo čija su tajna ili skrovića mjesta iskoriscena za prenos robe koja je predmet djela iz stava 1 ovog clana ili koje je namijenjeno za izvršenje tih krivičnih djela može se oduzeti ako je vlasnik ili korisnik vozila to znao ili je mogao i bio dužan da zna i ako vrijednost robe koja je predmet krivičnog djela prelazi jednu trećinu vrijednosti prevoznog sredstva u vrijeme izvršenja krivičnog djela.

Nedozvoljeno bavljenje bankarskom, berzanskom i djelatnoscu osiguranja

Clan 266

(1) Ko se bez odobrenja ili protivno uslovima pod kojima je ono dato bavi bankarskom, berzanskom ili djelatnoscu osiguranja,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Za djelo iz stava 1 ovog clana kaznice se propisanom kaznom i odgovorno lice u pravnom licu, ako se pravno lice nedozvoljeno bavi nekom od navedenih djelatnosti.

Izdavanje hartija od vrijednosti bez pokrica

Clan 267

(1) Odgovorno lice u banci, privrednom drustvu ili drugom subjektu privrednog poslo-vanja koji izdaje hartije od vrijednosti, koje dozvoli izdavanje hartija od vrijednosti, iako je znao ili je moglo i bilo dužno da zna za nemogućnost izvršenja obaveza izdavaoca koje proizlaze iz emisije, pod uslovima, u roku i na način utvrdjen zakonom ili odlukom o emisiji,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Sluzbeno lice koje odobri izdavanje hartija od vrijednosti iako je znao ili je moglo i bilo dužno da zna za nemogućnost izvršenja obaveza koje proizlaze iz emisije pod uslovima, u roku i na način utvrdjen zakonom ili odlukom o emisiji,

kaznice se zatvorom do jedne godine.

(3) Odgovorno lice u banci koje odobri garanciju po određenoj emisiji hartija od vrijednosti iako je znalo ili je moglo i bilo dužno da zna za nemogućnost izvršenja garancijom preuzete obaveze banke, pod uslovima, u roku i na način predviđen zakonom ili garancijom, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

Pranje novca

Član 268

- (1) Ko putem bankarskog, finansijskog ili drugog privrednog poslovanja prikrije način pribavljanja novca ili druge imovine za koje zna da su pribavljeni krivičnim djelom, kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ako je izvršilac djela iz stava 1 ovog člana istovremeno i izvršilac ili saučesnik u krivičnom djelu kojim je pribavljen novac ili imovinska korist iz stava 1 ovog člana, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.
- (3) Ako je novac ili imovina iz st. 1 i 2 ovog člana velike vrijednosti, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.
- (4) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana izvrši više lica koja su se udružila za vršenje takvih djela, kaznice se zatvorom od tri do dvanaest godina.
- (5) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.
- (6) Novac i imovina iz st. 1, 2 i 3 ovog člana oduzeće se.

Povreda ravnopravnosti u vršenju privredne djelatnosti

Član 269

- (1) Ko zloupotrebom svog službenog položaja ili ovlaštenja ograniči slobodno ili samo-stalno povezivanje privrednog društva ili drugog subjekta privrednog poslovanja u obavljanju privredne djelatnosti na privrednom području Crne Gore, uskratiti mu ili organici pravo da na određenom području obavlja privrednu djelatnost, stavi ga u neravnopravan položaj prema drugim subjektima privrednog poslovanja u pogledu uslova privredjivanja ili ograniči slobodno obavljanje privredne djelatnosti, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se ko zloupotrijebi svoj društveni položaj ili uticaj radi izvršenja krivičnog djela iz stava 1 ovog člana.

Zloupotreba monopolističkog položaja

Član 270

Odgovorno lice u privrednom društvu ili u drugom subjektu privrednog poslovanja koje ima svojstvo pravnog lica ili preduzetnik, koji zloupotrebom monopolističkog ili dominantnog položaja na tržištu ili zaključivanjem monopolističkog sporazuma izazove poremećaj na tržištu ili taj subjekat dovede u povlašćen položaj u odnosu na druge, tako da ostvari imovinsku korist za taj subjekt ili za

drugi subjekt ili nanese stetu drugim subjektima privrednog poslovanja, potrosacima ili korisnicima usluga,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Neovlascena upotreba tudje firme

Clan 271

Ko se u namjeri da obmane kupce ili korisnike usluga posluzi tudjom firmom, tudjom geografskom oznakom porijekla, tudjim zigom ili zastitnim znakom ili tudjom posebnom oznakom robe ili unese pojedina obiljezja ovih oznaka u svoju firmu, svoj zig ili zastitni znak ili u svoju posebnu oznaku robe,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Nesavjestan rad u privrednom poslovanju

Clan 272

(1) Odgovorno lice u privrednom drustvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja u kome nema vecinski udio koje svjesno krši zakone, druge propise ili opste akte o poslovanju ili ocigledno nesavjesno posluje i time iz nehata tom privrednom drustvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja prouzrokuje stetu koja prelazi iznos od tri hiljade eura,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila steta koja prelazi iznos od trideset hiljada eura ili je pokrenut postupak prinudnog poravnanja ili stecaja,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Prouzrokovanje stecaja

Clan 273

(1) Odgovorno lice u privrednom drustvu ili u drugom subjektu privrednog poslovanja koje ima svojstvo pravnog lica, koje neracionalnim trosenjem sredstava ili njihovim otudjenjem u bescijenje, prekomjernim zaduzivanjem, preuzimanjem nesrazmjernih obaveza, lakomislenim zakljucivanjem ugovora sa licima nesposobnim za placanje, propustanjem blagovremenog ostvarivanja potrazivanja, unistenjem ili prikrivanjem imovine ili drugim radnjama koje nijesu u skladu sa savjesnim poslovanjem prouzrokuje stecaj i time drugog osteti,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Prouzrokovanje laznog stecaja

Clan 274

(1) Odgovorno lice u privrednom drustvu ili u drugom subjektu privrednog poslovanja koje ima svojstvo pravnog lica ili preduzetnik, koji u namjeri da taj subjekt izbjegne placanje obaveza prouzrokuje stečaj tog subjekta prividnim ili stvarnim umanjnjem njegove imovine, na nacin sto:

1) cijelu ili dio imovine subjekta privrednog poslovanja prikrije, prividno proda, proda ispod trzisne vrijednosti ili basplatno ustupi;

2) zakljuci fiktivne ugovore o dugu ili prizna nepostojeca potrazivanja;

3) poslovne knjige koje je subjekt privrednog poslovanja obavezan da vodi po zakonu prikrije, unisti ili tako preinaci da se iz njih ne mogu sagledati poslovni rezultati ili stanje sredstava ili obaveza ili ovo stanje sacinjavanjem lazni isprava ili na drugi nacin prikaze takvim da se na osnovu njega moze otvoriti stečaj,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupile teske posljedice za povjerioca, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Ostecenje povjerioca

Clan 275

(1) Odgovorno lice u privrednom drustvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja koje ima svojstvo pravnog lica ili preduzetnik, koji znajuci da je taj subjekt postao nesposoban za placanje, isplatom duga ili na drugi nacin namjerno stavi povjerioca u povoljniji polozej i time znatno osteti drugog povjerioca,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Odgovorno lice iz stava 1 ovog clana ili preduzetnik, koji znajuci da je taj subjekt postao nesposoban za placanje, a u namjeri da izigra ili osteti povjerioca prizna neistinito potrazivanje, sastavi lazni ugovor ili nekom drugom prevarnom radnjom osteti povjerioca,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog clana povjeriocu prouzrokovana steta velikih razmjera ili ako je prema ostecenom zbog toga doslo do pokretanja postupka prinudnog poravnjanja ili stecaja, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Zloupotreba ovlascenja u privredi

Clan 276

(1) Odgovorno lice u privrednom drustvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja koje ima svojstvo pravnog lica ili preduzetnik, koje u namjeri pribavljanja protivpravne imovinske koristi za pravno lice u kojem je zaposleno, za drugo pravno lice ili drugi subjekt privrednog poslovanja koji ima svojstvo pravnog lica:

1) stvara ili drzi nedozvoljene novcane, robne ili druge vrijednosni fondove u zemlji ili inostranstvu;

2) sastavljanjem isprave neistinite sadrzine, laznim bilansima, procjenama ili intervenisanjem odnosno laznim prikazivanjem ili prikriivanjem cinjenica, neistinito prikazuje stanje ili kretanje sredstava ili rezultate poslovanja, pa na taj nacin dovede u zabludu organe upravljanja u

privrednom društvu ili drugom pravnom licu prilikom donošenja odluka o poslovima upravljanja ili privredno društvo ili drugo pravno lice stavi u povoljniji položaj prilikom dobivanja sredstava ili drugih pogodnosti koje im se ne bi priznale prema postojećim propisima;

3) u vezi sa izvršenjem poreskih obaveza ili u vezi sa plaćanjem drugih dazbina uskrati sredstva koja predstavljaju javni prihod;

4) sredstva kojima raspolaže koristi protivno njihovoj namjeni;

5) na drugi način grubo povrijedi ovlaštenja u pogledu upravljanja, raspolaganja i korištenja imovinom,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist velikog obima, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Narusavanje poslovnog ugleda i kreditne sposobnosti

Član 277

(1) Ko u namjeri narušavanja poslovnog ugleda ili kreditne sposobnosti drugog, iznosi o njemu neistinite podatke ili neistinito prikazuje njegovo poslovanje,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupile teske posljedice, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Gonjenje za djela iz st. 1 i 2 ovog člana preuzima se po privatnoj tužbi.

Lazan bilans

Član 278

Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi kakvu korist ili drugom nanese kakvu štetu, sacini u privrednom društvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja lazan bilans kojim se utvrđuje dobit ili gubitak tog subjekta ili kojim se utvrđuje udio svakog člana društva u dobiti ili gubitku,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Zloupotreba procjene

Član 279

(1) Ovlašteni procjenjivac koji prilikom procjene imovine privrednog društva ili drugog subjekta privrednog poslovanja zloupotrijebi svoje ovlaštenje i time sebi ili drugom pribavi kakvu korist ili drugom nanese kakvu štetu,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta koja prelazi iznos od tri hiljade eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

- (3) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana steta koja prelazi iznos od trideset hiljada eura,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Odavanje poslovne tajne

Clan 280

- (1) Ko neovlasceno drugom saopsti, preda ili na drugi nacin ucini dostupnim podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu ili ko pribavlja takve podatke u namjeri da ih preda nepozvanom licu, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz koristoljublja ili u pogledu narocito povjerljivih podataka ili radi objavljivanja ili koriscenja podataka u inostranstvu, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.
- (3) Ko djelo iz stava 1 ovog clana ucini iz nehata, kaznice se zatvorom do tri godine.
- (4) Poslovnom tajnom smatraju se podaci i dokumenti koji su zakonom, drugim pro-pisom ili odlukom nadleznog organa donesenom na osnovu zakona proglašeni poslovnom tajnom cije bi odavanje prouzrokovalo ili bi moglo da prouzrokuje stetne posljedice za privredno drustvo ili drugi subjekt privrednog poslovanja.

Odavanje i koriscenje berzanske tajne

Clan 281

- (1) Ko poslovne podatke iz poslovanja berze ili berzanskog posrednika koji predstavljaju berzansku tajnu saopsti nepozvanom licu ili ko dodje do takvih podataka, pa njihovim kori-scenjem ostvari imovinsku korist, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (2) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od tri hiljade eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (3) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Onemogucavanje vrsenja kontrole

Clan 282

Ko onemoguci organu vrsenja kontrole da izvrši uvid u poslovne knjige ili drugu dokumentaciju ili onemoguci pregled predmeta, prostorija ili drugih objekata, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Nedozvoljena proizvodnja

Clan 283

(1) Ko neovlasceno proizvodi ili preradjuje robu za ciju je proizvodnju ili preradjivanje potrebno odobrenje nadleznog organa,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ko proizvodi ili preradjuje robu cija je proizvodnja ili preradjivanje zabranjeno, kaznice se zatvorom do tri godine.

(3) Roba i sredstva za proizvodnju ili preradjivanje oduzece se.

Nedozvoljena trgovina

Clan 284

(1) Ko nemajuci ovlascenje za trgovinu, nabavi robu ili druge predmete u vecoj vrije-dnosti u svrhu prodaje, ili ko se neovlasceno i u vecem obimu bavi trgovinom ili posre-do-vanjem u trgovini ili zastupanjem organizacija u unutrašnjem ili spoljnotrgovinskom prometu robe i usluga,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ko se bavi prodajom robe ciju je proizvodnju neovlasceno organizovao, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog clana kaznice se i ko neovlasceno prodaje, kupuje ili vrsi razmjenu robe ili predmeta ciji je promet zabranjen ili ogranicen.

(4) Ako je ucinilac djela iz st. 1 do 3 ovog clana organizovao mrezu preprodavaca ili posrednika ili je postigao imovinsku korist koja prelazi iznos od tri hiljade eura,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(5) Ako je ucinilac djela iz st. 1 i 3 ovog clana postigao imovinsku korist koja prelazi iznos od trideset hiljada eura,

kaznice se zatvorom od jedne do sest godina.

(6) Roba i predmeti nedozvljene trgovine oduzece se.

Obmanjivanje kupaca

Clan 285

Ko u namjeri obmanjivanja kupaca stavlja u promet proizvode sa oznakom u koju su unijeti podaci koji ne odgovaraju sadrzini, vrsti, porijeklu ili kvalitetu proizvoda ili stavlja u promet proizvode koji po svojoj kolicini ili kvalitetu ne odgovaraju onome sto se redovno pretpostavlja kod takvih proizvoda ili stavlja u promet proizvode bez oznake o sadrzini, vrsti porijeklu ili kvalitetu proizvoda kad je ovakva oznaka propisana ili se pri stavljanju u promet proizvoda sluzi ocigledno laznom reklamom,

kaznice se zatvorom do tri godine i novcanom kaznom.

Falsifikovanje znakova za obiljezavanje

robe, mjera i tegova

Clan 286

(1) Ko u namjeri da ih upotrijebi kao prave napravi lazne pecate, zigove, marke ili druge znakove za obiljezavanje domace ili strane robe kojima se zigosu zlato ili drugi plemeniti metal,

drvo, stoka ili kakva druga roba ili ko u istoj namjeri takve prave znakove preinaci ili ko takve lazne ili preinacene znakove upotrijebi kao prave,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine

(2) Lazni znakovi, mjere i tegovi oduzece se.

GLAVA DVADESET CETVRTA KRIVICNA DJELA PROTIV ZDRAVLJA LJUDI

Nepostupanje po zdravstvenim propisima za vrijeme epidemije

Clan 287

Ko za vrijeme epidemije kakve opasne zarazne bolesti ne postupa po propisima, odlukama ili naredbama kojima se odredjuju mjere za njeno suzbijanje ili sprjecavanje, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Prenosenje zarazne bolesti

Clan 288

Ko ne postupa po propisima, odlukama ili naredbama za suzbijanje ili sprjecavanje zaraznih bolesti, pa usljed toga dodje do prenosjenja zarazne bolesti, kaznice se zatvorom do tri godine.

Prenosenje infekcije HIV virusom

Clan 289

(1) Ko svjesno drugog dovede u opasnost od infekcije HIV virusom, kaznice se zatvorom do dvije godine.

(2) Ko se svjesno ne pridrzava propisa i mjera koji se odnose na sprjecavanje sirenja HIV infekcije i time iz nehata dovede do prenosjenja infekcije HIV virusom na drugo lice, kaznice se zatvorom od jedne do pet godina.

(3) Ko znajuci da je zarazen HIV virusom svjesno prenese na drugog tu infekciju,

kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(4) Ako je usljed djela iz stav 3 ovog clana nastupila smrt zarazenog lica, ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

(5) Ako je djelo iz st. 3 i 4 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti za djelo iz stava 3 zatvorom do tri godine, a za djelo iz stava 4 zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Nesavjesno pruzanje ljekarske pomoci

Clan 290

(1) Ljekar koji pri pruzanju ljekarske pomoci primijeni ocigledno nepodobno sredstvo ili ocigledno nepodoban nacin lijecenja ili ne primijeni odgovarajuce higijenske mjere ili uopste ocigledno nesavjesno postupi i time prouzrokuje pogorsanje zdravstvenog stanja nekog lica, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i drugi zdravstveni radnik koji pri pruzanju medicinske pomoci ili njege ili pri vršenju druge zdravstvene djelatnosti ocigledno nesavjesno postupi i time prouzrokuje pogorsanje zdravstvenog stanja nekog lica.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Protivpravno vršenje medicinskih eksperimenata i ispitivanje lijeka

Clan 291

(1) Ko protivno propisima na ljudima vrši medicinske ili druge slične eksperimente, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ko protivno propisima vrši klinicko ispitivanje lijeka, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Neukazivanje ljekarske pomoci

Clan 292

(1) Ljekar koji protivno svojoj dužnosti odbije da ukaze ljekarsku pomoc licu kojem je takva pomoc potrebna, a koje se nalazi u neposrednoj opasnosti za zivot ili opasnosti nastu-panja teske tjelesne povrede ili teskog narusavanja zdravlja, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ako usljed djela iz stava 1 ovog clana lice kojem nije ukazana ljekarska pomoc bude tesko tjelesno povrijedjeno ili mu zdravlje bude tesko naruseno, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do cetiri godine.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt lica kome nije ukazana ljekarska pomoc, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Nadriljekarstvo

Clan 293

Ko se bez odgovarajuće stručne spreme bavi liječenjem ili pružanjem drugih medicinskih usluga,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Nedozvoljeno presađivanje djelova tijela

Clan 294

(1) Ljekar koji prije presađivanja dijela tijela ne pribavi u pisanom obliku, pristanak primaoca, odnosno njegovog roditelja, usvojioca ili staraoca, ako je primalac maloljetno ili neuracunjivo lice, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i odgovorno lice u zdravstvenoj ustanovi, ako uzima ili presađuje djelove ljudskog tijela ili ispituje podudarnost za presađivanje, a ustanova ne ispunjava za to propisane uslove.

Nedozvoljeno uzimanje djelova tijela radi presađivanja

Clan 295

(1) Ljekar koji radi presađivanja uzme dio tijela od zivog, punoljetnog, dusevno zdravog i poslovno sposobnog lica bez prethodno pribavljenog pisanog pristanka tog lica ili ako uzme dio tijela zivog lica koje nije punoljetno, koje je neuracunjivo ili je poslovno nesposobno bez prethodno pribavljenog pisanog pristanka roditelja, usvojioca ili staraoca, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do cetiri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ljekar koji radi presađivanja uzme dio tijela umrlog lica cija smrt nije utvrdjena na nacin i u postupku prema propisima o presađivanju djelova ljudskog tijela.

(3) Ljekar koji radi presađivanja uzme dio tijela umrlog lica koje se za zivota izricito, u pisanom obliku, protivilo uzimanju dijela tijela ili ako uzme dio tijela umrlog maloljetnog ili neuracunjivog lica bez prethodne pisane saglasnosti roditelja, usvojioca ili staraoca, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Nesavjesno postupanje pri spravljanju i izdavanju lijekova

Clan 296

(1) Lice ovlascono za izdavanje lijekova za upotrebu u medicini koje izda drugi lijek umjesto propisanog ili zahtijevanog lijeka, ako zamjena nije dozvoljena ili koje ne napravi lijek u propisanoj razmjeri ili kolicini ili koje ocigledno nesavjesno postupaju pri izdavanju lijekova i time prouzrokuje pogorsanje zdravstvenog stanja nekog lica,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Proizvodnja i stavljanje u promet skodljivih proizvoda

Clan 297

(1) Ko proizvodi radi prodaje, prodaje ili stavlja u promet skodljive zivotne namirnice, jelo ili pice ili druge skodljive proizvode,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko proizvode iz stava 1 ovog clana stavlja u promet bez izvršenog pregleda od strane ovlascenog lica, kad je taj pregled propisima predvidjen, kaznice se zatvorom do tri godine.

(3) Ako je djelo iz st.1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(4) Predmeti iz st. 1 i 2 ovog clana oduzece se.

Nesavjesno vršenje pregleda zivotnih namirnica

Clan 298

(1) Ovlasceno lice koje nesavjesno izvrši pregled stoke za klanje, mesa namijenjenog za ishranu i drugih zivotnih namirnica ili protivno propisima ne izvrši pregled i time omoguci da se stavi u promet meso ili druga zivotna namirnica skodljiva za zdravlje ljudi,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Zagadjivanje vode za pice i zivotnih namirnica

Clan 299

(1) Ko kakvom skodljivom materijom zagadi vodu koja ljudima sluzi za pice ili zivotne namirnice,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Neovlascena proizvodnja, drzanje i stavljanje u promet opojnih droga

Clan 300

(1) Ko neovlasceno proizvodi, preradjuje, prodaje ili nudi na prodaju ili ko radi prodaje kupuje, drzi ili prenosi ili ko posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi nacin neovlasceno stavlja u promet supstance ili preparate koji su proglašeni za opojne droge,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ko neovlasceno unese u Crnu Goru supstance ili preparate koji su proglašeni za opojne droge,

kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je djelo iz st.1 i 2 ovog clana izvršeno od strane više lica, ili je učinilac ovog djela organizovao mrežu preprodavaca ili posrednika,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(4) Učinilac djela iz stava 1 do 3 ovog clana koji otkrije od koga nabavlja drogu može se osloboditi od kazne.

(5) Ko neovlasceno pravi, nabavlja, posjeduje ili daje na upotrebu opremu, materijal ili supstance za koje zna da su namijenjene za proizvodnju opojnih droga,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(6) Opojne droge i sredstva za njihovo pravljenje oduzeće se.

Omogućavanje uzivanja opojnih droga

Clan 301

(1) Ko navodi drugog na uzivanje opojne droge ili mu daje opojnu drogu da je uziva on ili drugo lice ili stavi na raspolaganje prostorije radi uzivanja opojne droge ili na drugi način omogućuje drugom da uziva opojnu drogu,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana učinjeno prema maloljetnom licu ili prema više lica ili je izazvalo naročito teške posljedice,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Opojne droge oduzeće se.

Teska djela protiv zdravlja ljudi

Clan 302

(1) Ako usljed djela iz cl. 288 i 290 st. 1 i 2, 291, 293, 296 stav 1, 297 st. 1 i 2, 298 stav 1 i 299 stav 1 ovog zakonika, neko lice bude teško tjelesno povrijeđeno ili mu zdravlje bude teško narušeno,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ako je usljed djela iz cl. 288 i 290. st. 1 i 2, 291, 293, 296 stav 1, 297 st. 1 i 2, 298 stav 1 i 299 stav 1 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili više lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako usljed djela iz cl. 290 stav 3, 296 stav 2, 297 stav 3, 298 stav 2 i 299 stav 2 ovog zakonika neko lice bude teško tjelesno povrijeđeno ili mu zdravlje bude teško narušeno,

učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

(4) Ako je usljed djela iz cl. 290 stav 3, 296 stav 2, 297 stav 3, 298 stav 2 i 299 stav 2 ovog zakonika nastupila smrt,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godine.

GLAVA DVADESET PETA KRIVICNA DJELA PROTIV ZIVOTNE SREDINE

Zagadjenje zivotne sredine

Clan 303

(1) Ko krseci propise o zastiti, ocuvanju i unapredjenju zivotne sredine zagadjuje vazduh, vodu ili zemljiste u vecoj mjeri ili na sirem prostoru,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do unistenja ili ostecenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je usljed djela iz stava 2 ovog clana doslo do unistenja ili ostecenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(5) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 i 4 ovog clana, sud moze odrediti obavezu uciniocu da u odredjenom roku preduzme odredjene propisane mjere zastite, ocuvanja i unapredjenja zivotne sredine.

Nepreduzimanje mjera zastite zivotne sredine

Clan 304

(1) Lice odgovorno za preduzimanje mjera zastite, ocuvanja i unapredjenja zivotne sredine koje ne preduzme propisane mjere zastite zivotne sredine,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do zagadjenja vazduha, vode ili zemljista u vecoj mjeri ili na sirem prostoru,

ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(4) Ako je usljed djela iz stava 2 ovog clana doslo do zagadjenja vazduha, vode ili zemljista u vecoj mjeri ili na sirem prostoru,

ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(5) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog clana doslo do unistenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(6) Ako je usljed djela iz st. 2 i 4 ovog clana doslo do unistenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(7) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 do 6 ovog clana, sud moze odrediti obavezu uciniocu da u odredjenom roku preduzme odredjene propisane mjere zastite, ocuvanja i unapredjenja zivotne sredine.

Protivpravna izgradnja i stavljanje u pogon objekata i postrojenja koja zagadjuju zivotnu sredinu

Clan 305

(1) Sluzbeno ili odgovorno lice koje protivno propisima o zastiti, ocuvanju i unapredjenju zivotne sredine dozvoli izgradnju, stavljanje u pogon ili upotrebu objekata ili postrojenja ili primjenu tehnologije kojima se u vecoj mjeri ili na sirem prostoru zagadjuje zivotna sredina,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do unistenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 i 2 ovog clana, sud moze odrediti obavezu uciniocu da u odredjenom roku preduzme odredjene propisane mjere zastite, ocuvanja i unapredjenja zivotne sredine.

Ostecenje objekata i uredjaja za zastitu zivotne sredine

Clan 306

(1) Ko osteti, unisti, ukloni ili na drugi nacin ucini neupotrebljivim objekte ili uredjaje za zastitu zivotne sredine,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do zagadjenja vazduha, vode ili zemljista u vecoj mjeri ili na sirem prostoru,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je usljed djela iz stava 2 ovog clana doslo do zagadjenja vazduha, vode ili zemljista u vecoj mjeri ili na sirem prostoru,

ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(5) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog clana doslo do unistenja ili ostecenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(6) Ako je usljed djela iz st. 2 i 4 ovog clana doslo do unistenja ili ostecenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(7) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 do 6 ovog clana, sud moze odrediti obavezu uciniocu da u odredjenom roku preduzme odredjene propisane mjere zastite, ocuvanja i unapredjenja zivotne sredine.

Ostecenje zivotne sredine

Clan 307

(1) Ko krseci propise, koriscenjem prirodnih bogatstava, izgradnjom objekata, izvodje-njem kakvih radova ili na drugi nacin izazove ostecenje zivotne sredine u vecoj mjeri ili na sirem prostoru, kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do unistenja ili ostecenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je usljed djela iz stava 2 ovog clana doslo do unistenja ili ostecenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(5) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 do 4 ovog clana, sud moze odrediti obavezu uciniocu da u odredjenom roku preduzme odredjene propisane mjere zastite, ocuvanja i unapredjenja zivotne sredine.

Unistenje biljaka

Clan 308

(1) Ko krseci propise unistava ili ostecuje biljke u vecoj mjeri ili na sirem prostoru, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno prema posebno zasticenim biljnim vrstama, ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

(4) Ako je djelo iz stava 2 ovog clana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

Ubijanje i mucenje zivotinja

Clan 309

(1) Ko krseci propise ubije, ozledjuje ili mucu zivotinje ili ostecuje ili razara njihova stanista u vecoj mjeri ili na sirem prostoru,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do ubijanja ili ozledjivanja zivotinja koje pripadaju posebno zasticenim zivotinjskim vrstama,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

Unistenje i ostecenje zasticenog prirodnog dobra

Clan 310

(1) Ko unisti ili osteti zasticeno prirodno dobro,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

Kradja zasticenog prirodnog dobra

Clan 311

(1) Ko izvrsni kradju (clan 239) zasticenog prirodnog dobra,

kaznice se zatvorom od jedne do sest godina.

(2) Ako je zasticeno prirodno dobro oduzeto putem razbojnicke kradje ili razbojnistva ili ako vrijednost ukradenog zasticenog prirodnog dobra prelazi iznos od trideset hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

(3) Ko prilikom izvodjenja gradjevinskih, rudarskih, vodoprivrednih, poljoprivrednih ili drugih radova prisvoji prirodno dobro koje ima svojstva zbog kojih moze biti proglaseno za zasticeno prirodno dobro,

kaznice se prema odredbama st. 1 i 2 ovog clana.

Iznosenje u inostranstvo zasticenog prirodnog dobra i posebno zasticene biljke i zivotinje

Clan 312

(1) Ko protivno propisima izveze ili iznese u inostranstvo zasticeno prirodno dobro ili posebno zasticenu biljku ili zivotinju,

- kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
 (2) Za pokusaj ce se kazniti.

Unosenje opasnih materija u Crnu Goru

Clan 313

- (1) Ko protivno propisima unese u Crnu Goru radioaktivne ili druge opasne materije ili opasne otpatke, ili ko vrši prevoz takvih materija preko teritorije Crne Gore, kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Ko zloupotrebom svog položaja ili ovlaštenja dozvoli ili omogući da se u Crnu Goru unesu materije ili otpaci iz stava 1 ovog člana ili vrši prevoz istih preko teritorije Crne Gore, kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ko organizuje vršenje djela iz stava 1 ovog člana, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Za pokusaj djela iz stava 1 ovog člana kaznice se.

Nedozvoljeno preradjivanje, odlaganje i skladistenje opasnih materija

Clan 314

- (1) Ko protivno propisima preradjuje, odlaze, sakuplja, skladisti ili prevozi radioaktivne ili druge opasne materije ili opasne otpatke, kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Ko zloupotrebom svog službenog položaja ili ovlaštenja dozvoli ili omogući preradu, odlaganje, sakupljanje, skladistenje ili prevoz materija ili otpadaka iz stava 1 ovog člana, kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana doslo do unistenja zivotinjskog ili biljnog svijeta velikih razmjera ili do zagadjenja zivotne sredine u toj mjeri da su za njegovo otklanjanje potrebni duze vrijeme ili veliki troskovi, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Za pokusaj djela iz stava 1 ovog člana kaznice se.
- (5) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 do 4 ovog člana, sud moze odrediti obavezu uciniocu da u odredjenom roku preduzme odredjene propisane mjere zastite od jonizujucih zracenja ili druge propisane mjere zastite.

Nedozvoljena izgradnja nukelarnih postrojenja

Clan 315

Ko protivno propisima odobri ili pristupi izgradnji nuklearne elektrane, postojenja za proizvodnju nuklearnog goriva ili postrojenja za preradu isluženog nuklearnog otpada, kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Neizvršenje odluke o mjerama zaštite životne sredine

Član 316

(1) Službeno ili odgovorno lice koje ne postupi po odluci nadležnog organa o predu-zimanju mjera zaštite životne sredine,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako izrekne uslovnu osudu za djelo iz stava 1 ovog člana, sud može odrediti obavezu ucinioocu da u odredjenom roku preduzme mjere koje je nadležni organ odredio.

Povreda prava na informisanje o stanju životne sredine

Član 317

(1) Ko protivno propisima uskrati podatke ili da neistinite podatke o stanju životne sredine i pojavama koji su neophodni za procjenu opasnosti po životnu sredinu i preduzimanje mjera zaštite života i zdravlja ljudi,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se i ko iznese u javnost neistinite podatke o stanju životne sredine i time izazove paniku ili značajnije uznemirenje građana.

Prenosenje zaraznih bolesti kod životinja i biljaka

Član 318

(1) Ko za vrijeme epidemije neke bolesti životinja koja može ugroziti stocarstvo ne postupa po propisima, odlukama ili naredbama kojima se određuju mjere za suzbijanje ili sprječavanje bolesti, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kaznice se i ko za vrijeme postojanja opasnosti od bolesti i stetocina koje mogu ugroziti životinjski i biljni svijet ne postupa po propisima, odlukama ili naredbama kojima se određuju mjere za suzbijanje ili sprječavanje bolesti odnosno stetocina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupilo uginuce životinja, unistenje biljaka ili druga znatna steta,

ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog člana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(5) Ko protivno propisima prikriva postojanje zarazne bolesti kod životinja ili ne prijavi javnoj veterinarskoj službi, veterinaru koji obavlja privatnu praksu ili organu nadležnom za poslove

veterinarstva, da postoje znaci koji ukazuju na to da takva bolest postoji, pa usljed toga nastupi sirenje zarazne bolesti ili uginuce zivotinja ili druga znatna steta,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Nesavjesno pruzanje veterinarske pomoci

Clan 319

- (1) Veterinar ili ovlasцени veterinarski radnik koji pri pruzanju veterinarske pomoci prepise ili primijeni ocigledno nepodobno sredstvo ili ocigledno nepodoban nacin liječenja ili uopste nesavjesno postupaju pri liječenju zivotinja i time prouzrokuju uginuce zivotinja ili drugu znatnu stetu,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata,
ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

Nadriveterinarstvo

Clan 320

Ko se bez odgovarajuće stručne spreme uz naknadu bavi liječenjem zivotinja ili pružanjem drugih veterinarskih usluga,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

Proizvodnja stetnih sredstava za liječenje zivotinja

Clan 321

- (1) Ko proizvodi radi prodaje ili stavlja u promet sredstva za liječenje ili za sprječavanje zaraze kod zivotinja koja su opasna za njihov zivot ili zdravlje,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana prouzrokovano uginuce zivotinja ili druga znatna steta,
ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.
- (3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata,
ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

Zagadjivanje hrane i vode za ishranu odnosno napajanje zivotinja

Clan 322

- (1) Ko kakvom skodljivom materijom zagadi hranu ili vodu koje služe za ishranu ili napajanje zivotinja i time dovede u opasnost njihov zivot ili zdravlje,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko kakvom skodljivom materijom zagadi vodu u ribnjaku, jezeru, rijeci, kanalu ili moru ili poribljavanjem iz zarazenih voda prouzrokuju opasnost za opstanak riba ili drugih vodenih zivotinja.

(3) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog clana prouzrokovano uginuce zivotinja ili druga znatna steta,

ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

Pustosenje suma

Clan 323

(1) Ko protivno propisima ili naredbama nadleznih organa vrsi sjecu ili krcenje sume, ili ko ostecuje stabla ili na drugi nacin pustosi sume ili obori jedno ili vise stabala u parku, drvoredu ili na drugom mjestu gdje sjeca nije dozvoljena,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ko djelo iz stava 1 ovog clana izvrši u zastitnoj sumi, nacionalnom parku ili u drugoj sumi sa posebnom namjenom,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Sumska kradja

Clan 324

(1) Ko radi kradje obori u sumi, parku ili drvoredu jedno ili vise stabala, a kolicina obo-renog drveta je veca od jednog kubnog metra,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno u namjeri da se oboreno drvo proda, ili ako je kolicina oborenog drveta veca od pet kubnih metara ili ako je djelo izvršeno u zastitnoj sumi, nacionalnom parku ili drugoj sumi sa posebnom namjenom,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Za pokusaj djela iz st. 1 i 2 ovog clana kaznice se.

Nezakonit lov

Clan 325

(1) Ko lovi divljac za vrijeme lovostaja ili na podrucju gdje je lov zabranjen, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

(2) Ko neovlasceno lovi na tudjem lovistu i ubije ili rani divljac ili je uhvati zivu, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ako je djelo iz stava 2 ovog clana ucinjeno u odnosu na krupnu divljac, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(4) Ko lovi divljac ciji je lov zabranjen ili ko lovi bez posebne dozvole odredjenu vrstu divljaci za ciji je lov potrebna takva dozvola ili ko lovi na nacin ili sredstvima kojima se divljac masovno unistava,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(5) Ulovljena divljac i sredstva za lov oduzece se.

Nezakonit ribolov

Clan 326

(1) Ko lovi ribu ili druge vodene zivotinje za vrijeme lovostaja ili u vodama u kojima je lov zabranjen,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

(2) Ko lovi ribu ili druge vodene zivotinje eksplozivom, elektricnom strujom, otrovom, sredstvima za omamljivanje ili na nacin stetan za razmnozavanje tih zivotinja ili kojim se te zivotinje masovno unistavaju,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog clana kaznice se i ko lovi ribu ili druge vodene zivotinje vece biosloske vrijednosti ili u vecoj kolicini ili pri lovu unisti vecu kolicinu riba ili drugih vodenih zivotinja.

(4) Ulov i sredstva za ribolov oduzece se.

GLAVA DVADESET SESTA KRIVICNA DJELA PROTIV OPSTE SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE

Izazivanje opste opasnosti

Clan 327

(1) Ko pozarom, poplavom, eksplozijom, otrovom ili otrovnim gasom, radioaktivnim ili drugim jonizujucim zracenjem, elektricnom energijom, motornom silom ili kakvom drugom opsteopasnom radnjom ili opsteopasnim sredstvom izazove opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili za imovinu veceg obima,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se sluzbeno ili odgovorno lice koje ne postavi propisane uredjaje za zastitu od pozara, poplave, eksplozije, otrova ili otrovnog gasa, radio-aktivnih ili drugih jonizujucih zracenja, elektricne energije ili drugih opasnih sredstava ili ove uredjaje ne odrzava u ispravnom stanju ili ih u slucaju potrebe ne stavi u dejstvo ili uopste ne postupa po propisima ili tehnickim pravilima o mjerama zastite i time izazove opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili za imovinu veceg obima.

(3) Ako su djela iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjena na mjestu gdje je okupljen veci broj ljudi, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do sest godina.

(4) Ako je djelo iz st. 1 i 3 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

Unistenje i ostecenje javnih uredjaja

Clan 328

- (1) Ko unisti, osteti, izmijeni, ucini neupotrebljivim ili ukloni javni uredjaj za vodu, toplotu, gas, elektricnu ili drugu energiju ili uredjaje sistema veza ili drugi javni uredjaj ili ometa njihovu upotrebu, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.
- (2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastao znatan poremećaj u koriscenju ovih uredjaja, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.
- (4) Ako je djelo iz stava 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Izazivanje opasnosti neobezbjedjenjem mjera zastite na radu

Clan 329

- (1) Ko u rudnicima, fabrikama, radionicama, na gradilistima ili na drugom mjestu rada osteti ili ukloni zastitne uredjaje i time izazove opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili za imovinu veceg obima, kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i odgovorno lice u rudniku, fabrici, radionici, na gradilistu ili na drugom mjestu rada koje ne postavi zastitne uredjaje ili ih ne odrzava u ispravnom stanju ili ih u slucaju potrebe ne stavi u dejstvo ili uopste ne postupa po propisima ili tehnickim pravilima o mjerama zastite na radu i time izazove opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili za imovinu veceg obima.
- (3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.
- (4) Ako izrekne uslovnu osudu za djelo iz stava 2 ovog clana, sud moze odrediti obavezu uciniocu da u odredjenom roku obezbijedi postavljanje, odrzavanje ili koriscenje zastitnih uredjaja.

Nepropisno i nepravilno izvodjenje gradjeviskih radova

Clan 330

- (1) Lice odgovorno za projektovanje, rukovodjenje ili izvodjenje gradnje ili gradjeviskih radova, koje pri izvodjenju tih radova ne postupi po propisima ili opstepriznatim tehnickim pravilima i time izazove opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili za imovinu veceg obima, kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Ostecenje brana i vodoprivrednih objekata

Clan 331

- (1) Ko osteti, unisti li ucini neupotrebljivim branu ili drugi vodoprivredni objekat ili uređaj za zastitu od prirodnih nepogoda,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno prema objektu ili uređaju veceg znacaja, ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je djelo iz stava 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Unistenje, ostecenje i uklanjanje znakova kojima se upozorava na opasnost

Clan 332

- (1) Ko unisti, osteti ili ukloni znak kojim se upozorava na kakvu opasnost, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko unisti, osteti ili ukloni saobracajni uređaj, sredstvo, znak ili uređaj za signalizaciju ili zastitnu i odbojnu ogradu koji sluze bezbjednosti saobracaja.

Zloupotreba telekomunikacionih znakova

Clan 333

- (1) Ko zloupotrijebi ili bez potrebe otpravi medjunarodno ugovoreni znak za pozivanje u pomoc ili znak da prijete opasnost ili ko telekomunikacionim znakom obmane da postoji sigurnost ili ko zloupotrijebi medjunarodno ugovoreni komunikacioni znak,
kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila opasnost za zivot ljudi ili imovinu veceg obima,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Neotklanjanje opasnosti

Clan 334

- (1) Ko ne prijavi nadleznom organu, odnosno drugom nadleznom subjektu da postoji pozar, poplava, eksplozija, saobracajna nezgoda ili neka druga opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili imovinu veceg obima ili ne preduzme mjere da se ta opasnost otkloni, iako je to mogao da ucini bez opasnosti za sebe ili drugog,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ko sprijeci drugog u preduzimanju mjera za otklanjanje pozara, poplave, eksplozije, saobraćajne nezgode ili druge opasnosti za zivot ili tijelo ljudi ili za imovinu veceg obima, kaznice se zatvorom do tri godine.

Nedozvoljeno postupanje sa eksplozivnim i zapaljivim materijalom

Clan 335

(1) Ko protivno propisima skladisti, drzi, prevozi ili preda na prevoz javnim saobraćajnim sredstvom eksplozivni ili lako zapaljivi materijal ili takav materijal sam prenosi koristeći se javnim saobraćajnim sredstvom,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko nedozvoljeno u prostoriju ili drugi objekat gdje se okuplja veci broj ljudi unese eksplozivni ili lako zapaljivi materijal ili ko takav materijal donese na mjesto gdje je okupljen veci broj ljudi ili gdje takvo okupljanje predstoji.

(3) Ko u jamu sa metanom ili drugim zapaljivim gasom ili opasnom ugljenom prasinom ili u objekat na naftnom ili gasnom polju unese ili pokusa da unese lako zapaljivu materiju ili druge stvari cije je unosenje u takvu jamu, odnosno objekat zabranjeno,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(4) Kaznom iz stava 3 ovog clana kaznice se i ko se pri ulasku u magacin, skladiste ili spremiste eksplozivnih sredstava ne pridrzava propisanih mjera zastite.

(5) Ako je djelo iz st. 3 i 4 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Neovlasceno pribavljanje i raspolaganje nuklearnim materijama

Clan 336

Ko neovlasceno pribavlja, posjeduje, koristi, prevozi, daje drugom nuklearne materije ili omogucava drugom da do njih dodje,

kaznice se zatvorom do tri godine.

Ugrozavanje sigurnosti nuklearnim materijama

Clan 337

(1) Ko prijetnjom da ce upotrijebiti nuklearnu materiju ugrozi sigurnost ljudi, kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno u namjeri da se neko prinudi da nesto ucini ili ne ucini,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je ucinilac djela iz st. 1 i 2 ovog clana ostvario prijetnju usljed cega je nastupila teska tjelesna povreda ili imovinska steta velikih razmjera,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(4) Ako je ucinilac djela iz st. 1 i 2 ovog clana ostvario prijetnju usljed cega je nastupila smrt jednog ili vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

Teska djela protiv opste sigurnosti

Clan 338

(1) Ako je usljed djela iz cl. 327 st. 1 do 3, 328 st. 1 i 2, 329 st. 1 i 2, 330 stav 1 i 333 ovog zakonika, nastupila teska tjelesna povreda nekog lica ili imovinska steta velikih razmjera, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ako je usljed djela iz cl. 327 st. 1 do 3, 328 st. 1 i 2, 329 st. 1 i 2, 330 stav 1 i 333 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz cl. 327 stav 4, 328 st. 3 i 4, 329 stav 3 i 330 stav 2 ovog zakonika nastupila teska tjelesna povreda nekog lica ili imovinska steta velikih razmjera,

ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(4) Ako je usljed djela iz cl. 327 stav 4, 328 st. 3 i 4, 329 stav 3 i 330 stav 2 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

GLAVA DVADESET SEDMA KRIVICNA DJELA PROTIV BEZBJEDNOSTI JAVNOG SAOBRACAJA

Ugrozavanje javnog saobracaja

Clan 339

(1) Ucesnik u saobracaju na putevima koji se ne pridzava saobracajnih propisa i time tako ugrozi javni saobracaj da dovede u opasnost zivot ili tijelo ljudi ili imovinu veceg obima, pa time iz nehata drugog lako tjelesno povrijedi ili drugom prouzrokuje imovinsku stetu koja prelazi iznos od hiljadu eura,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ko se ne pridzava saobracajnih propisa i time ugrozi zeljeznicki, brodski, autobuski saobracaj ili saobracaj zicarom tako da dovede u opasnost zivot ili tijelo ljudi ili imovinu veceg obima,

- kaznice se zatvorom od šest mjeseci do šest godina.
- (3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Ugrozavanje saobracaja opasnom radnjom i opasnim sredstvom

Clan 340

- (1) Ko unistenjem, uklanjanjem ili tezim ostecenjem saobracajnih uredjaja, sredstava, znakova ili uredjaja za signalizaciju ili zastitnih i odbojnih ograda koji sluze bezbjednosti javnog saobracaja na putevima, davanjem pogresnih znakova ili signala, postavljanjem prepreka na saobracajnicama ili drugi slican nacin tako ugrozi javni saobračaj da time dovede u opasnost zivot ili tijelo ljudi ili imovinu veceg obima,
kaznice se zatvorom do tri godine.

- (2) Ko na nacin iz stava 1 ovog clana ugrozi zeljeznicki, brodski, autobuski ili saobračaj zicarom i time izazove opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili imovinu veceg obima,
kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Ugrozavanje bezbjednosti vazdusnog saobracaja

Clan 341

- (1) Ko nepropisnim ili nepravilnim upravljanjem letom vazduhoplova, propustanjem duznosti ili nadzora u vezi sa bezbjednoscu vazdusnog saobracaja, davanjem netacnih oba-vjestenja od znacaja za bezbjedan let vazduhoplova ili na drugi nacin dovede u opasnost bezbjednost vazdusnog saobracaja,
kaznice se zatvorom od jedne do šest godina.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata ili nehatnim unistenjem ili ostecenjem uredjaja za navigaciju ili nehatnim nanosenjem druge stete na vazduhoplovu, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Ugrozavanje bezbjednosti vazdusnog saobracaja nasiljem

Clan 342

- (1) Ko nasiljem prema licu u vazduhoplovu, postavljanjem ili unosenjem u vazduhoplov eksplozivne ili druge opasne naprave ili supstance ili unistenjem ili ostecenjem uredjaja za navigaciju ili prouzrokovanjem druge stete vazduhoplovu dovede u opasnost bezbjednost vazdusnog saobracaja,
kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda nekog lica ili prouzrokovana steta velikih razmjera,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt jednog ili vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Otmica vazduhoplova, broda i drugog prevoznog sredstva

Clan 343

(1) Ko silom ili prijetnjom da ce upotrijebiti silu preuzme kontrolu nad vazduhoplovom koji se nalazi u letu ili nad brodom u toku plovidbe ili nad drugim javnim prevoznim sredstvom u toku voznje,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda nekog lica ili prouzrokovana steta velikih razmjera,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt jednog ili vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Nepruzanje pomoci brodu ili drugom plovnom objektu i licima u opasnosti na moru i unutrašnjim vodama

Clan 344

(1) Zapovjednik broda, camca ili drugog plovnog objekta koji ucestvuje u plovidbi, lice koje ga zamjenjuje ili lice koje samo upravlja nekim od navedenih plovnih objekata, koji protivno propisima ne preduzme spasavanje na moru ili unutrašnjim vodama broda, camca ili drugog plovnog objekta, lica ili stvari koji su u opasnosti, ako je bez opasnosti za svoj brod, camac ili drugi plovni objekat mogao da preduzme spasavanje,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Lice iz stava 1 ovog clana koje protivno propisima ne ukloni sa plovnog puta na unutrašnjim vodama plovni objekat sa kojim se sudario plovni objekat kojim ono zapovijeda ili upravlja, a moglo je to da ucini bez opasnosti za taj plovni objekat,

kaznice se zatvorom do tri godine.

Piratstvo

Clan 345

(1) Clan posade ili putnik privatnog broda ili privatnog vazduhoplova koji na otvorenom moru ili na mjestu koje ne potpada pod vlast nijedne drzave ucini nasilje ili razbojnistvo prema licima na drugom brodu ili vazduhoplovu ili zadrzi, oduzme, osteti ili unisti drugi brod ili vazduhoplov ili dobra koja se nalaze na njima ili prouzrokuje stetu velikih razmjera,

kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt jednog ili vise lica, uciniac ce se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

(3) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucini clan posade ili putnik ratnog ili drugog drzavnog broda ili ratnog ili drugog drzavnog vazduhoplova cija se posada pobunila i preuzela kontrolu nad brodom ili vazduhoplovom, kaznice se kaznom predvidjenom za to djelo.

Nesavjesno vršenje nadzora nad javnim saobraćajem

Clan 346

(1) Sluzbeno ili odgovorno lice kojem je povjeren nadzor nad stanjem i odrzavanjem saobraćajnica i objekata na njima, prevoznim sredstvima ili javnim saobraćajem ili nad ispunjavanjem propisanih uslova rada vozaca, ili kojem je povjereno rukovodjenje voznjom, koje nesavjesnim vršenjem svoje duznosti izazove opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili za imovinu veceg obima,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i odgovorno lice koje izda nalog za voznju ili dopusti voznju, iako zna da vazac zbog umora, uticaja alkohola ili drugih razloga nije u stanju

da bezbjedno upravlja vozilom ili da vozilo nije ispravno i time izazove opasnost za zivot ili tijelo ljudi ili za imovinu veceg obima.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, uciniac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

Nepruzanje pomoci licu povrijedjenom u saobraćajnoj nezgodi

Clan 347

(1) Vozac motornog vozila ili drugog prevoznog sredstva koji ostavi bez pomoci lice koje je tim prevoznim sredstvom povrijedjeno ili ciju je povredu tim sredstvom prouzrokovao,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ako je usljed nepruzanja pomoci nastupila teska tjelesna povreda povrijedjenog lica, uciniac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(3) Ako je usljed nepruzanja pomoci nastupila smrt povrijedjenog lica, uciniac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do cetiri godine.

Teska djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja

Clan 348

(1) Ako je usljed djela iz cl. 339 st. 1 i 2, 340 st. 1 i 2, 341 stav 1, 344 i 346 st. 1 i 2 ovog zakonika nastupila teska tjelesna povreda nekog lica ili imovinska steta velikih razmjera, uciniac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ako je usljed djela iz cl. 339 st. 1 i 2, 340 st. 1 i 2, 341 stav 1, 344 i 346 st. 1 i 2 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili vise lica, uciniac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz cl. 339 stav 3, 340 stav 3, 341 stav 2 i 346 stav 3 ovog zakonika nastupila teska tjelesna povreda nekog lica ili imovinska steta velikih razmjera, ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(4) Ako je usljed djela iz cl. 339 stav 3, 340 stav 3, 341 stav 2 i 346 stav 3 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili vise lica, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

GLAVA DVADESET OSMA KRIVICNA DJELA PROTIV BEZBJEDNOSTI RACUNARSKIH PODATAKA

Ostecenje racunarskih podataka i programa

Clan 349

(1) Ko neovlasceno izbrise, izmijeni, osteti, prikrije ili na drugi nacin ucini neupotrebljivim racunarski podatak ili program, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana prouzrokovana steta u iznosu koji prelazi tri hiljade eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana prouzrokovana steta u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(4) Uredjaji i sredstva kojima je ucinjeno krivicno djelo iz st. 1 i 2 ovog clana, ako su u svojini ucinioca, oduzece se.

Racunarska sabotaza

Clan 350

Ko unese, unisti, izbrise, izmijeni, osteti, prikrije ili na drugi nacin ucini neupotrebljivim racunarski podatak ili program ili unisti ili osteti racunar ili drugi uredjaj za elektronsku obradu i prenos podataka sa namjerom da onemoguci ili znatno omete postupak elektronske obrade i prenosa podataka koji su od znacaja za drzavne organe, javne sluzbe, ustanove, privredna drustva ili druge subjekte,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

Pravljenje i unosenje racunarskih virusa

Clan 351

(1) Ko napravi racunarski virus u namjeri njegovog unosenja u tudj racunar ili racunarsku mrezu,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je učinilac unio racunarski virus u tuđj racunar ili racunarsku mrežu i time prouzrokovao štetu,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(3) Uredjaj i sredstva kojima je učinjeno krivično djelo iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.

Racunarska prevara

Član 352

(1) Ko unese netacan podatak, propusti unosenje tacnog podatka ili na drugi način prikrije ili lažno prikazuje podatak i time utice na rezultat elektronske obrade i prenosa podataka u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist i time drugom prouzrokuje imovinsku štetu,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od tri hiljade eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od trideset hiljade eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(4) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini samo u namjeri da drugog ošteti,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Neovlasceno koriscenje racunara ili racunarske mreze

Član 353

Ko neovlasceno koristi racunarske usluge ili racunarsku mrežu u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do tri mjeseca.

Ometanje funkcionisanja elektronske obrade i prenosa podataka i racunarske mreze

Član 354

(1) Ko neovlasceno pristupi elektronskoj obradi podataka ili racunarskoj mreži ili izazove zastoj ili poremeti funkcionisanje elektronske obrade i prenosa podataka ili mreže,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupile teske posljedice,

učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Neovlasceni pristup zasticenom racunaru i racunarskoj mrezi

Clan 355

- (1) Ko se, krseci mjere zastite, neovlasceno ukljuci u racunar ili racunarsku mrezu, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ko upotrijebi podatak dobijen na nacin predvidjen u stavu 1 ovog clana, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.
- (3) Ako su usljed djela iz stava 2 ovog clana nastupile teske posljedice za drugog, ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Sprjecavanje i organizovanje pristupa javnoj racunarskoj mrezi**Clan 356**

- (1) Ko neovlasceno sprjecava ili ometa pristup javnoj racunarskoj mrezi, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako djelo iz stava 1 ovog clana ucini sluzbeno lice u vrsenju sluzbe, kaznice se zatvorom do tri godine.

**GLAVA DVADESET DEVETA
KRIVICNA DJELA PROTIV USTAVNOG UREDJENJA I BEZBJEDNOSTI
REPUBLIKE CRNE GORE I SCG**

Ugrozavanje nezavisnosti**Clan 357**

Ko na protivustavan nacin pokusa da dovede Crnu Goru ili SCG u polozaj potcinjenosti ili zavisnosti prema nekoj drugoj drzavi,
kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

Priznavanje kapitulacije ili okupacije**Clan 358**

Gradjanin Crne Gore koji potpise ili prizna kapitulaciju ili prihvati ili prizna okupaciju Crne Gore, SCG ili pojedinog njenog dijela,
kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Ugrozavanje teritorijalne cjeline**Clan 359**

(1) Ko silom ili na drugi protivustavan način pokuša da otcijepi neki dio teritorije Crne Gore ili SCG ili da dio te teritorije pripoji drugoj državi,

kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

(2) Ko silom ili na drugi protivustavan način pokuša da izmijeni granice između država članica SCG,

kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

Napad na ustavno uređenje

Član 360

Ko silom ili prijetnjom upotrebe sile pokuša da promijeni ustavno uređenje Crne Gore ili SCG, kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

Svrgavanje najvisih državnih organa

Član 361

Ko silom ili prijetnjom upotrebe sile pokuša da svrgne neki od najvisih državnih organa Crne Gore ili SCG ili predstavnika tih organa,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

Pozivanje na nasilnu promjenu ustavnog uređenja

Član 362

(1) Ko u namjeri ugrožavanja ustavnog uređenja ili bezbjednosti Crne Gore ili SCG poziva ili podstiče da se silom promijeni njihovo ustavno uređenje, svrgnu najvisi državni organi ili predstavnici tih organa,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini uz pomoć iz inostranstva, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ko u namjeri rasturanja izradjuje ili umnozava materijal koji je po svom sadržaju takav da poziva ili podstiče na vršenje djela iz stava 1 ovog člana ili ko upućuje ili prebacuje na teritoriju SCG takav materijal ili drži veću količinu tog materijala u namjeri da ga on ili neko drugi rastura,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Ubistvo najvisih predstavnika državne zajednice i država članica

Član 363

Ko u namjeri ugrožavanja ustavnog uređenja ili bezbjednosti Crne Gore ili SCG liši života predsjednika SCG, predsjednika države članice, predsjednika Skupštine SCG, predsjednika skupštine države članice, predsjednika vlade države članice, predsjednika Suda SCG, predsjednika ustavnog suda države članice, predsjednika vrhovnog suda države članice ili najviseg tužioca države članice,

kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Oruzana pobuna

Clan 364

- (1) Ko ucestvuje u oruzanoj pobuni koja je upravljena na ugrozavanje ustavnog uredje-nja, bezbjednosti ili teritorijalne cjeline Crne Gore ili SCG,
kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.
- (2) Organizator ili kolvodja pobune,
kaznice se zatvorom od pet do petnaest godina.

Terorizam

Clan 365

Ko u namjeri ugrozavanja ustavnog uredjenja ili bezbjednosti Crne Gore ili SCG izazove eksploziju ili pozar ili preduzme druge opsteopasne radnje ili izvrši otmicu nekog lica ili drugi akt nasilja ili prijeti preduzimanjem kakve opsteopasne radnje ili upotrebom nuklearnog, hemijskog, bakterioloskog ili drugog opsteopasnog sredstva cime moze da izazove osjecanje straha ili nesigurnosti kod gradjana,
kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

Diverzija

Clan 366

Ko u namjeri ugrozavanja ustavnog uredjenja ili bezbjednosti Crne Gore ili SCG rusenjem, paljenjem ili na drugi nacin unisti ili osteti industrijski, poljoprivredni ili drugi privredni objekat, saobracajno sredstvo, uredjaj ili postrojenje, uredjaj sistema veze, uredjaj javne upotrebe za vodu, toplotu, gas ili energiju, branu, skladiste, zgradu ili kakav drugi objekat koji ima veci znacaj za bezbjednost ili snabdijevanje gradjana ili za privredu ili za funkcionisanje javnih sluzbi,
kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

Sabotaza

Clan 367

Ko u namjeri ugrozavanja ustavnog uredjenja ili bezbjednosti Crne Gore ili SCG na prikriven, podmukao ili drugi slican nacin u vrsenju svoje sluzbene duznosti ili radne obaveze prouzrokuje stetu koja prelazi iznos od petnaest hiljada eura za drzavni organ ili organizaciju u kojoj radi ili za drugi drzavni organ ili drugu organizaciju,
kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

Spijunaza

Clan 368

- (1) Ko tajne vojne, ekonomske ili sluzbene podatke ili dokumente saopsti, preda ili ucini dostupnim stranoj drzavi, stranoj organizaciji ili licu koje im sluzi, kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.
- (2) Ko za stranu drzavu ili organizaciju stvara obavjestajnu sluzbu u Crnoj Gori ili njom rukovodi, kaznice se zatvorom od pet do petnaest godina.
- (3) Ko stupi u stranu obavjestajnu sluzbu, prikuplja za nju podatke ili na drugi nacin pomaze njen rad, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.
- (4) Ko pribavlja tajne podatke ili dokumente u namjeri da ih saopsti ili preda stranoj drzavi, stranoj organizaciji ili licu koje im sluzi, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.
- (5) Ako su usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupile teske posljedice za bezbjednost, ekonomsku ili vojnu moc zemlje, ucinicilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.
- (6) Tajnim se smatraju oni vojni, ekonomski ili sluzbeni podaci ili dokumenti koji su zakonom, drugim propisom ili odlukom nadleznog organa donesenim na osnovu zakona proglašeni tajnim, kao i podaci i dokumenti koji su dostupni samo odredjenom krugu lica, a cije bi odavanje prouzrokovalo ili bi moglo da prouzrokuje stetne posljedice za bezbjednost, odbranu ili za politicke, vojne ili ekonomske interese zemlje.

Odavanje drzavne tajne

Clan 369

- (1) Ko neovlasceno nepozvanom licu saopsti, preda ili ucini dostupnim podatke ili dokumente koji su mu povjereni ili do kojih je na drugi nacin dosao, a koji predstavljaju drzavnu tajnu, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana izvršeno za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oruzanog sukoba ili vanrednog stanja ili je dovelo do ugrozavanja bezbjednosti, ekonomske ili vojne snage Crne Gore ili SCG, ucinicilac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.
- (3) Ako je djelo iz stava 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinicilac ce se kazniti zatvorom od jedne do šest godina.
- (4) Drzavnom tajnom smatraju se podaci ili dokumenti koji su zakonom, drugim propisom ili odlukom nadleznog organa doneseni na osnovu zakona proglašeni drzavnom tajnom i cije bi odavanje prouzrokovalo ili bi moglo da prouzrokuje stetne posljedice za bezbjednost, odbranu ili za politicke, vojne ili ekonomske interese Crne Gore ili SCG.
- (5) Drzavnom tajnom, u smislu stava 4 ovog clana, ne smatraju se podaci ili dokumenti koji su upravljani na ugrozavanje ustavnog uredjenja i bezbjednosti Crne Gore ili SCG.

Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mrznje, razdora i netrpeljivosti

Clan 370

(1) Ko izaziva i raspiruje nacionalnu, rasnu ili vjersku mrznju, razdor ili netrpeljivost medju narodima ili etnickim zajednicama koje zive u Crnoj Gori,
kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno prinudom, zlostavljanjem, ugrozavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi nacionalnih, etnickih ili vjerskih simbola, ostecenjem tudjih stvari, skrnavljenjem spomenika, spomen-obiljezja ili grobova,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ko djelo iz st. 1 i 2 ovog clana vrsi zloupotrebom polozaia ili ovlascenja ili ako je usljed tih djela doslo do nereda, nasilja ili drugih teskih posljedica za zajednicki zivot naroda, nacionalnih manjina ili etnickih grupa koje zive u Crnoj Gori,
kaznice se za djelo iz stava 1 ovog clana zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz stava 2 zatvorom od dvije do deset godina.

Povreda teritorijalnog suvereniteta

Clan 371

Ko krseci pravila medjunarodnog prava prodre na teritoriju Crne Gore ili teritoriju SCG,
kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

Udruzivanje radi protivustavne djelatnosti

Clan 372

(1) Ko stvara grupu ili drugo udruzenje lica radi vrsenja krivicnih djela iz cl. 357 do 362 cl. 364 do 367 i clana 373 stav 3 ovog zakonika,

kaznice se kaznom propisanom za djelo za cijje vrsenje je udruzenje organizovano.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko se sa drugim dogovori da izvrsi neko od djela navedenih u stavu 1 ovog clana, a moze se i blaze kazniti.

(3) Ko postane pripadnik nekog udruzenja iz stava 1 ovog clana,
kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(4) Ucinilac djela iz stava 1 ovog clana koji otkrivanjem udruzenja ili na drugi nacin sprijezi izvršenje krivicnih djela predvidjenih u stavu 1 ovog clana,
kaznice se zatvorom do tri godine, a moze se i osloboditi od kazne.

(5) Pripadnik udruzenja iz stava 3 ovog clana koji otkrije udruzenje prije nego sto je u njegovom sastavu ili za njega ucinio neko krivicno djelo predvidjeno u stavu 1 ovog clana,
kaznice se zatvorom do jedne godine, a moze se i osloboditi od kazne.

Pripremanje djela protiv ustavnog uredjenja i bezbjednosti Crne Gore ili SCG

Clan 373

(1) Ko priprema izvršenje krivicnog djela iz cl. 357 do 367 i clana 368 st. 1 i 2 ovog zakonika,

kaznice se zatvorom od jedne do pet godina.

(2) Ko upucuje ili prebacuje na teritoriju Crne Gore ili teritoriju SCG lica ili oruzje, eksploziv, otrove, opremu, municiju ili drugi materijal radi izvršenja jednog ili vise krivicnih djela iz ove glave, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Pripremanje iz stava 1 ovog clana sastoji se u nabavljanju ili osposobljavanju sredstava za izvršenje krivicnog djela, u otklanjanju prepreka za izvršenje krivicnog djela, u dogovaranju, planiranju ili organizovanju sa drugim izvršenje krivicnog djela ili u drugim radnjama kojima se stvaraju uslovi za neposredno izvršenje krivicnog djela.

Teska djela protiv ustavnog uredjenja i bezbjednosti Republike Crne Gore i SCG

Clan 374

(1) Za krivicno djelo iz cl. 359 do 361 i cl. 364 do 367 ovog zakonika koje je imalo za posljedicu smrt jednog ili vise lica ili je izazvalo opasnost za zivot ljudi ili je praceno teskim nasiljima ili velikim razaranjima ili je dovelo do ugrozavanja bezbjednosti ekonomske ili vojne snage zemlje, uciniac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

(2) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog clana uciniac sa umisljajem lisio zivota jedno ili vise lica,

kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili zatvorom od trideset godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog clana kaznice se i ko ucini krivicno djelo iz clana 357, cl. 359 do 362, cl. 364 do 368, cl. 372 i 373 stav 2 ovog zakonika za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oruzanog sukoba ili vanrednog stanja.

GLAVA TRIDESETA KRIVICNA DJELA PROTIV DRZAVNIH ORGANA

Sprjecavanje sluzbenog lica u vršenju sluzbene radnje

Clan 375

(1) Ko silom ili prijetnjom da ce neposredno upotrijebiti silu sprijeci sluzbeno lice u vršenju sluzbene radnje koju preduzima u okviru svojih ovlasčenja ili ga na isti nacin prinudi na vršenje sluzbene radnje,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako prilikom izvršenja djela iz stava 1 ovog clana uciniac uvrijedi ili zlostavi sluzbeno lice ili mu nanese laku tjelesnu povredu ili prijeti upotrebom oruzja,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ko djelo iz st.1 i 2 ovog clana ucini prema sudiji ili drzavnom tuziocu pri vršenju njihove sudijske, odnosno tuzilacke duznosti ili sluzbenom licu u vršenju poslova javne ili drzavne

bezbjednosti ili duznosti cuvanja javnog reda i mira, sprjecavanja ili otkrivanja krivicnog djela, hvatanja ucinioca krivicnog djela ili cuvanja lica lisenog slobode,
kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(4) Za pokusaj djela iz st. 1 i 2 ovog clana kaznice se.

(5) Ako je ucinilac djela iz st. 1 do 3 ovog clana bio izazvan nezakonitim ili grubim postupanjem sluzbenog lica, moze se osloboditi od kazne.

Napad na sluzbeno lice u vršenju sluzbene duznosti

Clan 376

(1) Ko napadne ili prijeti da ce napasti sluzbeno lice u vršenju sluzbene duznosti,
kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog clana sluzbenom licu nanesena laka tjelesna povreda ili je prijeceno upotrebom oruzja,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno prema sudiji ili drzavnom tuziocu u vezi sa vršenjem njihove sudijske, odnosno tuzilacke duznosti ili sluzbenom licu u vršenju poslova javne ili drzavne bezbjednosti,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(4) Za pokusaj djela iz st. 1 i 2 ovog clana kaznice se.

(5) Ucinilac djela iz st. 1 do 3 ovog clana koji je bio izazvan nezakonitim ili grubim postupanjem sluzbenog lica moze se osloboditi od kazne.

Ucestvovanje u grupi koja sprijeti sluzbeno lice u vršenju sluzbene radnje

Clan 377

(1) Ko ucestvuje u grupi ljudi koja zajednickim djelovanjem sprijeti sluzbeno lice u vršenju sluzbene radnje ili ga na isti nacin prinudi na vršenje sluzbene radnje,
kaznice se za samo ucestvovanje zatvorom do dvije godine.

(2) Za pokusaj ce se kazniti.

(3) Kolovodja grupe koja izvrši djelo iz stava 1 ovog clana,
kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Pozivanje na otpor

Clan 378

(1) Ko druge poziva na otpor ili na neposlusnost prema zakonitim odlukama ili mjerama drzavnih organa ili prema sluzbenom licu u vršenju sluzbene radnje,
kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do nesprovođenja ili znatnog otezavanja sprovođenja zakonite odluke ili mjere drzavnih organa,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Nepostupanje po naredbi za udaljavanje

Clan 379

- (1) Ko se ne udalji iz grupe ljudi koju je ovlascono sluzbeno ili ovlascono vojno lice pozvalo da se razidje u prilikama kad je javni red ugrozen,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri mjeseca.
- (2) Kolovodja grupe koji izvrši djelo iz stava 1 ovog clana,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Neucestvovanje u otklanjanju opste opasnosti

Clan 380

Ko protivno naredjenju nadleznog organa, odnosno drugog nadleznog subjekta, bez opravdanog razloga, odbije da ucestvuje u otklanjanju opasnosti nastale usljed pozara, poplave, zemljotresa ili drugog udesa,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri mjeseca.

Skidanje i povreda sluzbenog pecata i znaka

Clan 381

- (1) Ko skine ili povrijedi sluzbeni pecat ili znak koji je ovlascono sluzbeno lice stavilo radi osiguranja predmeta ili prostorije ili ko, bez skidanja ili povrede pecata ili znaka, udje u takvu prostoriju ili otvori predmet na koji je bio stavljen sluzbeni pecat ili znak,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Za pokusaj ce se kazniti.

Oduzimanje i unistenje sluzbenog pecata i sluzbenog spisa

Clan 382

- (1) Ko protivpravno oduzme, sakrije, unisti, osteti ili na drugi nacin ucini neupotrebljivim sluzbeni pecat, knjigu, spis ili ispravu koja pripadaju drzavnom organu, privrednom drustvu, ustanovi ili drugom subjektu koji_vrsi javna ovlasčenja ili se kod njih nalazi,
kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Za pokusaj ce se kazniti.

Lazno predstavljanje

Clan 383

(1) Ko se u namjeri da sebi ili drugom pribavi kakvu korist ili da drugom nanese kakvu stetu, lazno predstavlja kao sluzbeno ili vojno lice ili neovlasceno nosi kakve znake sluzbenog ili vojnog lica,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko izvrši kakvu radnju koju je ovlasceno da izvrši samo odredjeno sluzbeno ili vojno lice.

Samovlasce

Clan 384

(1) Ko samovlasno pribavlja neko svoje pravo ili pravo za koje smatra da mu pripada, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do sest mjeseci.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno upotrebom sile ili prijetnje, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno prijetnjom ubistvom ili teskom tjelesnom povredom,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(4) Ko djelo iz st. 1 do 3 ovog clana ucini za drugog, kaznice se kaznom propisanom za to djelo.

(5) Ako je djelo iz stava 1 i stava 4 u vezi sa stavom 1 ovog clana ucinjeno na stetu gradjana, gonjenje se preduzima po privatnoj tuzbi.

GLAVA TRIDESET PRVA KRIVICNA DJELA PROTIV PRAVOSUDJA

Neprijavlivanje pripremanja krivicnog djela

Clan 385

(1) Ko zna da se priprema izvršenje krivicnog djela za koje se po zakonu moze izreci pet godina zatvora ili teza kazna, pa u vremenu kad je jos bilo moguće spriječiti njegovo izvršenje to ne prijavi, a djelo bude pokusano ili izvršeno,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako nije prijavljeno pripremanje krivicnog djela za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora od trideset godina,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Za djelo iz stava 1 ovog clana neće se kazniti lice kojem je ucinilac bracni drug, lice sa kojim ucinilac zivi u trajnoj vanbracnoj zajednici, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojilac ili usvojenik, kao i bracni drug nekog od navedenih lica, odnosno lice koje sa nekim od njih zivi u trajnoj vanbracnoj zajednici.

Neprijavlivanje krivicnog djela i ucinioca

Clan 386

(1) Ko zna da je neko lice ucinilo krivicno djelo za koje se po zakonu moze izreci kazna zatvora od trideset godina ili zna samo da je takvo djelo ucinjeno pa to ne prijavi prije nego sto su djelo, odnosno ucinilac otkriveni,

kaznice se zatvorom do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i sluzbeno ili odgovorno lice koje svjesno propusti da prijavi krivicno djelo za koje je saznalo u vršenju svoje duznosti, ako se za to djelo po zakonu moze izreci pet godina zatvora ili teza kazna.

(3) Za neprijavlivanje krivicnog djela ili ucinioca iz st. 1 i 2 ovog clana nece se kazniti lice kojem je ucinilac bracni drug ili sa kojim zivi u trajnoj vanbracnoj zajednici, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojilac ili usvojenik, kao i bracni drug nekog od navedenih lica, odnosno lice koje sa nekim od njih zivi u trajnoj vanbracnoj zajednici, kao i branilac, ljekar ili vjerski ispovjednik ucinioca.

Pomoc uciniocu poslije izvršenog krivicnog djela

Clan 387

(1) Ko krije ucinoca krivicnog djela ili mu prikrivanjem sredstava kojima je djelo ucinjeno, tragova ili na drugi nacin pomaze da ne bude otkriven ili ko krije osudjeno lice ili preduzima druge radnje kojima se ide za tim da se ne izvrši izrecena kazna, mjera bezbjednosti ili da se ne primijene vaspitne mjere upucivanja u vaspitnu ustanovu ili vaspitno-popravni dom,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ko pruži pomoc uciniocu krivicnog djela za koje je propisana kazna zatvora preko pet godina,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ko pruži pomoc uciniocu krivicnog djela za koje je propisana kazna zatvora od trideset godina,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Kazna za djelo iz stava 1 ovog clana ne moze biti teza ni po vrsti ni po visini od kazne propisane za krivicno djelo koje je izvršilo lice kojem je pružena pomoc.

(5) Za djelo iz st. 1 do 3 ovog clana nece se kazniti lice kojem je ucinilac bracni drug, lice sa kojim ucinilac zivi u trajnoj vanbracnoj zajednici, srodnik po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, usvojilac ili usvojenik, kao i bracni drug nekog od navedenih lica, odnosno lice koje sa nekim od njih zivi u trajnoj vanbracnoj zajednici.

Lazno prijavljivanje

Clan 388

(1) Ko prijavi odredjeno lice da je ucinilo krivicno djelo za koje se goni po sluzbenoj duznosti, a zna da to lice nije ucinilac tog djela,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko podmetanjem tragova krivicnog djela ili na drugi nacin izazove pokretanje krivicnog postupka zbog krivicnog djela za koje se goni po sluzbenoj duznosti protiv lica za koje zna da nije uciniac tog djela.

(3) Ko sam sebe prijavi da je ucinio krivicno djelo za koje se goni po sluzbenoj duznosti, iako zna da ga nije ucinio,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(4) Kaznom iz stava 3 ovog clana kaznice se i ko prijavi da je ucinjeno krivicno djelo za koje se goni po sluzbenoj duznosti, iako zna da to djelo nije ucinjeno.

Davanje laznog iskaza

Clan 389

(1) Svjedok, vjestak, prevodilac ili tumač, koji da lazan iskaz pred sudom, u disciplinarnom, prekršajnom ili upravnom postupku ili u drugom zakonom propisanom postupku, kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i stranka koja prilikom izvodjenja dokaza saslušanjem stranaka u sudskom ili upravnom postupku da lazan iskaz, a na ovom iskazu bude zasnovana odluka donesena u tom postupku.

(3) Ako je lazan iskaz dat u krivicnom postupku, uciniac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(4) Ako su usljed djela iz stava 3 ovog clana nastupile narocito teske posljedice za okrivljenog, uciniac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(5) Ako uciniac dobrovoljno opozove lazan iskaz prije nego sto se donese konacna odluka, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri mjeseca, a moze se i osloboditi od kazne.

Sprjecavanje dokazivanja

Clan 390

(1) Ko u namjeri da spriječi ili oteža dokazivanje sakrije, unisti, osteti ili djelimicno ili potpuno ucini neupotrebljivom tudju ispravu ili druge predmete koji služe za dokazivanje, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko ukloni, unisti, pokvari, pomjeri ili pre-mjesti kakav granicni kamen, zemljomjerski znak ili uopste kakav znak o svojini na nepokretnosti ili o pravu na upotrebu vode ili ko u istoj namjeri ovakav znak lazno postavi.

Povreda tajnosti postupka

Clan 391

(1) Ko neovlasceno otkrije ono sto je saznao u sudskom, prekrasajnom, upravnom ili drugom zakonom propisanom postupku, a sto se po zakonu ne moze objaviti ili je odlukom suda ili drugog nadleznog organa proglaseno kao tajna,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko bez dozvole suda objavi tok krivicnog postupka koji se vodi protiv maloljetnika ili odluku koja je u tom postupku donesena ili ko objavi ime maloljetnika protiv kojeg je postupak vodjen ili podatke iz kojih se moze saznati o kom se maloljetniku radi.

Pobuna lica lisenih slobde

Clan 392

(1) Lica koja su na osnovu zakona liseni slobode koja se skupe u namjeri da se nasilno oslobode ili da zajednicki napadnu lica cijem su nadzoru povjerena ili da ih silom ili prijetnjom da ce neposredno upotrijebiti silu prinude da ucine ili propuste nesto sto je protivno njihovoj duznosti,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ucinilac djela iz stava 1 ovog clana koji upotrijebi silu ili prijetnju,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Bjekstvo lica lisenog slobode

Clan 393

Lice liseni slobode na osnovu zakona koje upotrebom sile protiv nekog lica ili prijetnjom da ce neposredno napasti na zivot ili tijelo pobjegne,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Omogucavanje bjekstva licu lisenom slobode

Clan 394

(1) Ko silom, prijetnjom, obmanom ili na drugi nacin omoguci bjekstvo licu koje je na osnovu zakona liseni slobode,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako djelo iz stava 1 ovog clana ucine vise lica udruzeno ili je omoguceno bjekstvo vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Neizvršenje sudske odluke

Clan 395

Sluzbeno ili odgovorno lice koje odbije da izvrši pravosnaznu sudsku odluku ili je ne izvrši u zakonskom ili odlukom odredjenom roku,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Protivzakonito omogucavanje vršenja odredjenih poziva,

funkcija, dužnosti, poslova i djelatnosti

Clan 396

Ko omogući nekom licu vršenje određenih poziva, funkcija, dužnosti, poslova ili djelatnosti iako je znao da je vršenje istih tom licu zabranjeno pravosudnom odlukom kojom mu je izrečena odgovarajuća mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera ili je takva zabrana nastupila kao pravna posljedica osude,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

Nadriparstvo

Clan 397

Ko se bez odgovarajuće stručne spreme uz naknadu bavi pružanjem pravne pomoći, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

GLAVA TRIDESET DRUGA KRIVICNA DJELA PROTIV JAVNOG REDA I MIRA

Izazivanje panike i nereda

Clan 398

(1) Ko iznošenjem ili pronosjenjem lažnih vijesti ili tvrdjenja izazove paniku, ili teže narušavanje javnog reda ili mira ili osujeti ili značajnije omete sprovođenje odluka i mjera državnih organa ili organizacija koje vrše javna ovlaštenja,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno putem medija ili drugih sredstava javnog obavještanja ili sličnih sredstava ili na javnom skupu, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

Nasilničko ponašanje

Clan 399

(1) Ko grubim vrijeđanjem ili zlostavljanjem drugog, vršenjem nasilja prema drugom, izazivanjem tuče ili drskim ili bezobzirnim ponašanjem značajnije ugrožava spokojstvo građana ili teže remeti javni red i mir,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana izvršeno u grupi ili je pri izvršenju djela nekom licu nanesena laka tjelesna povreda ili je došlo do teškog ponizavanja građana, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Dogovor za izvršenje krivičnog djela

Clan 400

Ko se sa drugim dogovori da izvrši određeno krivično djelo za koje se može izreći pet godina zatvora ili teža kazna,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Zlocinacko udruzivanje

Clan 401

(1) Ko organizuje grupu ili drugo udruženje koja ima za cilj vršenje krivičnih djela za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna,
kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako se djelo iz stava 1 ovog clana odnosi na udruženje koje ima za cilj vršenje krivičnih djela za koja se može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna,
organizator udruženja će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina, a pripadnik udruženja zatvorom do dvije godine.

(3) Ako se djelo iz stava 1 ovog clana odnosi na udruženje koje ima za cilj vršenje krivičnih djela za koja se može izreći kazna zatvora od petnaest godina,
organizator udruženja će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina, a pripadnik udruženja zatvorom do tri godine.

(4) Ako se djelo iz stava 1 ovog clana odnosi na udruženje koje ima za cilj vršenje krivičnih djela za koja se može izreći kazna zatvora od dvadeset godina ili kazna zatvora od trideset godina,
organizator udruženja će se kazniti zatvorom najmanje deset ili kaznom zatvora od trideset godina, a pripadnik udruženja zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(5) Organizator udruženja iz st. 1 do 4 ovog clana koji otkrivanjem udruženja ili na drugi način spriječi izvršenje krivičnih djela radi kojeg vršenja je udruženje organizovano,
kaznice se zatvorom do tri godine, a može se i osloboditi.

(6) Pripadnik udruženja iz st. 2 do 4 ovog clana koji otkrije udruženje prije nego što je u njegovom sastavu ili za njega učinio neko krivično djelo predviđeno u st. 2 do 4 ovog clana radi kojeg vršenja je udruženje organizovano,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine, a može se i osloboditi od kazne.

Izradjivanje i nabavljanje oruzja i sredstava namijenjenih za izvršenje krivicnog djela

Clan 402

(1) Ko oružje, eksplozivne materije, sredstva potrebna za njihovo pravljenje ili otrov za koje zna da su namijenjeni za izvršenje krivičnog djela izradjuje, nabavlja ili drugom omogucava da do njih dodje,
kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

- (2) Ko napravi ili drugom ustupi sredstvo za obijanje ili provaljivanje, iako zna da je namijenjeno za izvršenje krivičnog djela,
kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Nedozvoljeno držanje oruzja i eksplozivnih materija

Clan 403

- (1) Ko neovlasceno izradjuje, prodaje, nabavlja, vrsi razmjenu, nosi ili drzi vatreno oruzje, municiju ili eksplozivne materije,
kaznice se zatvorom do tri godine.
- (2) Ako je predmet djela iz stava 1 ovog clana vatreno oruzje, municija, eksplozivne materije, rasprskavajuće ili gasno oruzje cija izrada, prodaja, nabavka, razmjena, nosenje ili držanje nije dozvoljeno gradjanima,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je predmet djela iz st. 1 i 2 ovog clana veca kolicina oruzja ili sredstava ili je u pitanju oruzje ili druga sredstva velike razorne moci,
ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Ucestvovanje u grupi koja izvrsi krivicno djelo

Clan 404

- (1) Ko ucestvuje u grupi ljudi koja zajednickim djelovanjem lisi zivota neko lice ili mu nanese tesku tjelesnu povredu, izvrsi paljevinu, osteti imovinu u vecem obimu ili ucini drugo krivicno djelo za koje se moze izreci pet godina zatvora ili teza kazna ili koja pokusa da izvrsi neko od tih djela,
kaznice se za samo ucestvovanje zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (2) Kolovodja grupe koja izvrsi djelo iz stava 1 ovog clana,
kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

Nedozvoljen prelaz drzavne granice

Clan 405

- (1) Ko bez propisane dozvole predje ili pokusa da predje granicu SCG, naoruzan ili upotrebom nasilja,
kaznice se zatvorom do jedne godina.
- (2) Ko se bavi nedozvoljenim prebacivanjem drugih lica preko granice SCG ili ko iz koristoljublja omogucava drugom nedozvoljeni prelaz granice,
kaznice se zatvorom od sest mjeseci do jedne godine.

Zloupotreba znaka za pomoc i znaka za opasnost

Clan 406

Ko zloupotrijebi znak za pomoc ili znak za opasnost ili neosnovano pozove u pomoc i time izazove preduzimanje nepotrebnih mjera drzavnih organa, protivpozarne ili druge nadle-zne organizacije ili izazove poremećaj u saobraćaju,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

Neovlasceno organizovanje igara na sreću

Clan 407

(1) Ko bez odobrenja nadleznog organa priredjuje igre na sreću,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ko se neovlasceno bavi prodajom srecaka ili prijemom uplata za igre na sreću organizovane u inostranstvu,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine

(3) Organizator igre na sreću ili ucesnik u igri iz stava 1 ovog clana koji se posluži obmanom,
kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(4) Sredstva namijenjena ili upotrijebljena za izvršenje djela iz st. 1 do 3 ovog clana, kao i novac i drugi predmeti koji služe u igri na sreću, oduzeće se.

Neovlasceno bavljenje odredjenim zanimanjem

Clan 408

Ko se neovlasceno i za nagradu bavi odredjenim zanimanjem za cije obavljanje je po zakonu ili drugim propisima donijetim na osnovu zakona potrebna dozvola nadleznog organa, odnosno nadleznog subjekta,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Neovlasceno posjedovanje i koriscenje radio i televizijske stanice

Clan 409

Ko protivno propisima o sistemu veza posjeduje ili koristi radio ili televizijsku stanicu,
kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Povreda lesa

Clan 410

Ko neovlasceno iskopa, odnese, sakrije ili unisti les, dio lesa ili pepeo ili druge posmrtno ostatke mrtvog,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Povreda groba

Clan 411

(1) Ko neovlasceno prekopa, razrusi, osteti ili grubo povrijedi grob ili drugo mjesto u kojem se umrli sahranjuje,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko neovlasceno unisti, osteti ili ukloni ili grubo povrijedi spomenik ili drugo spomen-obiljezje umrlom licu.

(3) Ako su djelom iz st. 1 i 2 ovog clana ostvarena obiljezja nekog tezeg krivicnog djela, uciniac ce se kazniti za to djelo.

GLAVA TRIDESET TRECA KRIVICNA DJELA PROTIV PRAVNOG SAOBRACAJA

Falsifikovanje isprave

Clan 412

(1) Ko napravi laznu ili izda neistinitu ispravu ili preinaci pravu ispravu u namjeri da se takva isprava upotrijebi kao prava ili ko takvu laznu ili neistinitu ispravu upotrijebi kao pravu ili je nabavi radi upotrebe,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno u pogledu javne isprave, testamenta, mjenice, cekca, javne ili sluzbene knjige ili druge knjige koja se mora voditi na osnovu zakona,

uciniac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Za pokusaj djela iz stava 1 ovog clana kaznice se.

Posebni slucajevi falsifikovanja isprave

Clan 413

Smatrace se da cini djelo falsifikovanja isprave i kaznice se po clanu 412 ovog zakonika:

1) ko hartiju, blanket ili drugi predmet na kojem je neko lice stavilo svoj potpis neovlasceno popuni izjavom koja ima vrijednost za pravne odnose;

2) ko drugog obmane o sadrzaju isprave i ovaj stavi svoj potpis na tu ispravu, smatrajuci da se potpisuje pod drugu ispravu ili pod drugi sadrzaj;

3) ko ispravu izda u ime drugog lica bez njegovog ovlascenja ili u ime lica koje ne postoji;

4) ko kao izdavalac isprave uz svoj potpis stavi da ima polozej ili cin ili zvanje iako nema takav polozej, cin ili zvanje, a ovo ima bitni uticaj na dokaznu snagu isprave;

5) ko ispravu nacini na taj nacin sto neovlasceno upotrijebi pravi pecat ili znak.

Falsifikovanje sluzbene isprave

Clan 414

(1) Sluzbeno lice koje u sluzbenu ispravu, knjigu ili spis unese neistinite podatke ili ne unese vazan podatak ili svojim potpisom, odnosno sluzbenim pecatom ovjeri sluzbenu ispravu, knjigu ili spis sa neistinitom sadrzinom ili koje svojim potpisom, odnosno sluzbenim pecatom omoguci pravljenje sluzbene isprave, knjige ili spisa sa neistinitom sadrzinom,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i sluzbeno lice koje neistinitu sluzbenu ispravu, knjigu ili spis upotrijebi u sluzbi kao da su istiniti, ili koje sluzbenu ispravu, knjigu ili spis unisti, prikrije, u vecoj mjeri osteti ili na drugi nacin ucini neupotrebljivom.

(3) Odgovorno lice u privrednom drustvu, ustanovi ili drugom subjektu koje ucini djelo iz st. 1 i 2 ovog clana kaznice se kaznom propisanom za to djelo.

Navodjenje na ovjeravanje neistinitog sadrzaja

Clan 415

(1) Ko dovodjenjem u zabludu navede nadlezni organ da u javnoj ispravi, zapisniku ili knjizi ovjeri stogod neistinito sto moze da sluzi kao dokaz u pravnom saobracaju,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko ovakvu ispravu, zapisnik ili knjigu upotrijebi iako zna da su neistini.

GLAVA TRIDESET CETVRTA KRIVICNA DJELA PROTIV SLUZBENE DUZNOSTI

Zloupotreba sluzbenog polozaia

Clan 416

(1) Sluzbeno lice koje u namjeri da sebi ili drugom pribavi korist ili drugom nanese stetnu, iskoristi svoj sluzbeni polozej ili ovlasćenje, prekorači granice svog sluzbenog ovlasćenja ili ne izvrši sluzbenu duznost,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do teze povrede prava drugog ili je pribavljena protivpravna imovinska korist ili je nastupila znatna steta,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(3) Ako vrijednost pribavljene imovinske koristi prelazi iznos od tri hiljade eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako vrijednost pribavljene imovinske koristi prelazi iznos od trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(5) Odgovorno lice u privrednom drustvu, ustanovi ili drugom subjektu koje ucini djelo iz st. 1 do 4 ovog clana kaznice se kaznom propisanom za to djelo.

Nesavjestan rad u sluzbi

Clan 417

(1) Sluzbeno lice koje kršenjem zakona ili drugih propisa ili opstih akata, propustanjem duznosti nadzora ili na drugi nacin ocigledno nesavjesno postupuje u vršenju sluzbe, iako je bilo svjesno ili je bilo dužno i moralo biti svjesno da usljed toga može nastupiti teza povreda prava drugog ili imovinska steta, pa takva povreda, odnosno steta u iznosu koji prelazi tri hiljade eura i nastupi,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do teske povrede prava drugog ili je nastupila imovinska steta u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(3) Odgovorno lice u ustanovi ili drugom subjektu, osim onih koje se bave privrednom djelatnoscu, koje ucini djelo iz st. 1 i 2 ovog clana, kaznice se kaznom propisanom za to djelo.

Protivzakonita naplata i isplata

Clan 418

Sluzbeno lice koje od nekog naplati nesto sto ovaj nije duzan da plati ili naplati vise nego sto je duzan da plati ili koje pri isplati ili predaji kakvih stvari manje isplati, odnosno preda, kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Prevara u sluzbi

Clan 419

(1) Sluzbeno lice koje u vršenju sluzbe u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist podnošenjem laznih obracuna ili na drugi nacin dovede u zabludu ovlasceno lice da izvrši nezakonitu isplatu,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(4) Odgovorno lice u privrednom drustvu, ustanovi ili drugom subjektu koje ucini djelo iz st. 1 do 3 ovog clana kaznice se kaznom propisanom za to djelo.

Pronevjera

Clan 420

(1) Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist prisvoji novac, hartije od vrijednosti ili druge pokretne stvari koje su mu povjerene u sluzbi ili na radu u drzavnom organu, privrednom drustvu, ustanovi ili drugom subjektu ili radnji,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog clana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Posluga

Clan 421

Ko se naovlascono posluzi novcem, hartijom od vrijednosti ili drugim pokretnim stvarima koje su mu povjerene u sluzbi ili na radu u drzavnom organu, privrednom drustvu, ustanovi ili drugom subjektu ili radnji ili ove stvari drugom neovlascono da na poslugu,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Protivzakonito posredovanje

Clan 422

(1) Ko primi nagradu ili kakvu drugu korist da koriscenjem svog sluzbenog ili drustvenog polozaia ili uticaja posreduje da se izvrsi ili ne izvrsi neka sluzbena radnja,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko koristeci svoj sluzbeni ili drustveni polozaia ili uticaj posreduje da se izvrsi sluzbena radnja koja se ne bi smjela izvrstiti ili da se izvrsi sluzbena radnja koja bi se morala izvrstiti,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je za posredovanje iz stava 2 ovog clana primljena nagrada ili kakva druga korist, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Nagrada i imovinska korist oduzece se.

Primanje mita

Clan 423

(1) Sluzbeno lice koje zahtijeva ili primi poklon ili drugu korist ili koje primi obećanje poklona ili druge koristi za sebe ili drugog da u okviru svog sluzbenog ovlasćenja izvrsi sluzbenu radnju koju ne bi smjelo izvrstiti ili da ne izvrsi sluzbenu radnju koju bi moralo izvrstiti,

kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(2) Sluzbeno lice koje zahtijeva ili primi poklon ili drugu korist ili koje primi obećanje poklona ili druge koristi za sebe ili drugog da u okviru svog sluzbenog ovlasćenja izvrši sluzbenu radnju koju bi moralo izvršiti ili da ne izvrši sluzbenu radnju koju ne bi smjelo izvršiti,

kaznice se zatvorom od dvije do osam godina.

(3) Sluzbeno lice koje izvrši djelo iz st. 1 ili 2 ovog člana u vezi sa otkrivanjem krivičnog djela, pokretanjem ili vođenjem krivičnog postupka, izricanjem ili izvršenjem krivične sankcije,

kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

(4) Sluzbeno lice koje poslije izvršenja, odnosno neizvršenja sluzbene radnje, navedene u st. 1, 2 i 3 ovog člana, a u vezi s njom, zahtijeva ili primi poklon ili drugu korist,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(5) Strano sluzbeno lice koje učini djelo iz st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana, kaznice se kaznom propisanom za to djelo.

(6) Odgovorno lice u privrednom društvu, ustanovi ili drugom subjektu koje učini djelo iz st. 1, 2 i 4 ovog člana, kaznice se kaznom propisanom za to djelo.

(7) Primljeni poklon i imovinska korist oduzeće se.

Davanje mita

Član 424

(1) Ko sluzbenom licu učini ili obeća poklon ili drugu korist da u okviru svog sluzbenog ovlasćenja izvrši sluzbenu radnju koju ne bi smjelo izvršiti ili da ne izvrši sluzbenu radnju koju bi moralo izvršiti ili ko posreduje pri ovakvom podmicivanju sluzbenog lica,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko sluzbenom licu učini ili obeća poklon ili drugu korist da u okviru svog sluzbenog ovlasćenja izvrši sluzbenu radnju koju bi moralo izvršiti ili da ne izvrši sluzbenu radnju koju ne bi smjelo izvršiti ili ko posreduje pri ovakvom podmicivanju sluzbenog lica,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuje se i kada je mito dato ili obećano stranom sluzbenom licu.

(4) Učinilac djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana koji je prijavio djelo prije nego što je saznao da je ono otkriveno može se osloboditi od kazne.

(5) Odredbe st. 1, 2 i 4 ovog člana primjenjuju se i kad je mito dato ili obećano odgovornom licu u privrednom društvu, ustanovi ili drugom subjektu.

(6) Poklon, odnosno druga korist koji budu oduzeti od lica koje je primilo mito mogu se u slučaju iz stava 4 ovog člana vratiti licu koje je dalo mito.

Odavanje sluzbene tajne

Član 425

(1) Sluzbeno lice koje neovlasceno drugom saopsti, preda ili na drugi nacin ucini dostupnim podatke koji predstavljaju sluzbenu tajnu ili koje pribavlja takve podatke u namjeri da ih preda nepozvanom licu,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz koristoljublja ili u pogledu narocito povjerljivih podataka ili radi objavljivanje ili koriscenja podataka u inostranstvu,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(4) Sluzbenom tajnom smatraju se podaci ili dokumenti koji su zakonom, drugim propisom ili odlukom nadleznog organa donesenim na osnovu zakona proglašeni sluzbenom tajnom i cije bi odavanje prouzrokovalo ili bi moglo da prouzrokuje stetne posljedice za sluzbu.

(5) Odredbe st. 1 do 4 ovog clana primijenice se i prema licu koje je odalo sluzbenu tajnu posto mu je prestalo svojstvo sluzbenog lica.

GLAVA TRIDESET PETA KRIVICNA DJELA PROTIV COVJECNOSTI I DRUGIH DOBARA ZASTICENIH MEDJUNARODNIM PRAVOM

Genocid

Clan 426

Ko u namjeri da potpuno ili djelimicno unisti neku nacionalnu, etnicku, rasnu ili vjersku grupu naredi da se vrse ubistva ili teske povrede tijela ili tesko narusavanje fizickog ili dusevnog zdravlja clanova grupe ili prinudno raseljavanje stanovnistva ili da se grupa stavi u takve zivotne uslove koji dovode do potpunog ili djelimicnog istrebljenja grupe ili da se primijene mjere kojima se sprjecava radjanje izmedju pripadnika grupe ili da se vrsi prinudno preseljavanje djece u drugu grupu ili ko u istoj namjeri izvrši neko do navedenih djela,

kaznice se zatvorom najmanje pet godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Zlocin protiv covjecnosti

Clan 427

Ko krseci pravila medjunarodnog prava, u okviru sireg ili sistematskog napada uperenog protiv civilnog stanovnistva, naredi: vrsenje ubistava; stavljanje stanovnistva ili jednog njegovog dijela u takve zivotne uslove koji vode njihovom potpunom ili djelimicnom istrebljenju; poro-bljavanje; prisilno preseljavanje; mucenje; silovanje; prinudjavanje na prostituciju; prisiljavanje na trudnocu ili sterilisanje radi promjene etnickog sastava stanovnistva; proganjanje ili protjerivanje na politickoj, vjerskoj, rasnoj, nacionalnoj, etnickoj, kulturnoj, polnoj ili kakvoj drugoj osnovi; zatvaranje ili otmicu lica bez davanja informacija o tome kako bi im se uskratila pravna zastita; ugnjetavanje rasne grupe ili uspostavljanje dominacije jedne takve grupe nad drugom; ili druge slicne nehumane postupke

kojima se namjerno prouzrokuju teske patnje ili ozbiljno ugrozava zdravlje ili ko izvrši neko od navedenih djela,

kaznice se zatvorom najmanje pet godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Ratni zlocin protiv civilnog stanovnistva

Clan 428

(1) Ko krseci pravila medjunarodnog prava za vrijeme rata, oruzanog sukoba ili okupa-cije naredi da se izvrši napad na civilno stanovnistvo, naselje, pojedina civilna lica, lica one-sposobljena za borbu ili na pripadnike ili objekte humanitarnih organizacija ili mirovnih misija; napad bez izbora cilja kojima se pogadja civilno stanovnistvo ili civilni objekti koji su pod posebnom zastitom medjunarodnog prava; napad na vojne ciljeve za koji se znalo da ce prouzrokovati stradanje civilnog stanovnistva ili nanosenje stete civilnim objektima koje je u ociglednoj nesrazmjeri sa ocekivanim vojnim ucinkom; da se prema civilnom stanovnistvu vrse tjelesne povrede, mucenja, necovjecna postupanja, bioloski, medicinski ili drugi naucni eksperimenti, uzimanje tkiva ili organa radi transplatacije ili da se vrse druge radnje kojima se narusava zdravlje ili nanose velike patnje ili naredi raseljavanje ili preseljavanje ili prisilno odnarodnjavanje ili prevodjenje u drugu vjeru; prisiljavanje na prostituciju ili silovanje; primje-njivanje mjera zastrasivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kaznjavanje, protivpravna lisavanja slobode i zatvaranja; lisavanje prava na pravilno i nepristrasno sudjenje; proglasenje prava i radnji drzavljana neprijateljske strane zabranjenim, suspendovanim ili nedopustenim u sudskom postupku; prisiljavanje na sluzbu u oruzanim snagama neprijateljske sile ili u njenoj obavjestajnoj sluzbi ili administraciji; prisiljavanje na sluzbu u oruzanim snagama lica mladjeg od sedamnaest godina; prisiljavanje na prinudni rad; izgladnjavanje stanovnistva; protivpravno oduzimanje, prisvajanje ili unistavanje imovine stranovnistva u velikim razmjerama koje nije opravdano vojnim potrebama; uzimanje protivpravne i nesrazmjerno velike kontribucije i rekvizicije; smanjenje vrijednosti domaceg novca ili protivpravno izdavanje novca ili ko izvrši neko od navedenih djela,

kaznice se zatvorom najmanje pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i ko, krseci pravila medjunarodnog prava za vrijeme rata, oruzanog sukoba ili okupacije, naredi: da se izvrši napad na objekte posebno zasticene medjunarodnim pravom i objekte i postrojenja sa opasnom snagom kao sto su brane,

nasipi i nuklearne elektrane; da se gadjaju civilni objekti koji su pod posebnom zastitom medjunarodnog prava, nebranjena mjesta i demilitarizovane zone; dugotrajno i velikih razmjera ostecenje zivotne sredine koje moze da steti zdravlju ili opstanku stanovnistva ili ko izvrši neko od navedenih djela.

(3) Ko za vrijeme rata, oruzanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovnistvu vrse ubistva ili ko takvo djelo izvrši,

kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

(4) Ko, krseci pravila medjunarodnog prava za vrijeme rata, oruzanog sukoba ili okupacije, kao okupator, naredi ili izvrši preseljenje djelova svog civilnog stanovnistva na okupiranu teritoriju,

kaznice se zatvorom najmanje pet godina.

(5) Ko prijeti izvršenjem jednog ili vise djela iz st. 1 i 2 ovog clana,

kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Ratni zlocin protiv ranjenika i bolesnika

Clan 429

(1) Ko, krseci pravila medjunarodnog prava za vrijeme rata ili oruzanog sukoba, naredi da se prema ranjenicima, bolesnicima, brodolomnicima ili sanitetskom ili vjerskom osoblju vrse tjelesne povrede, mucenja, necovjecna postupanja, bioloski, medicinski ili drugi naucni eksperimenti, uzimanje tkiva ili organa radi transplatacije ili druge radnje kojima se narusava zdravlje ili nanose velike patnje ili naredi protivzakonito unistavanje ili prisvajanje u velikim razmjerama materijala, sredstava sanitetskog transporta i zaliha sanitetskih ustanova ili jedinica koje nije opravdano vojnim potrebama ili ko izvrši neko od navedenih djela,

kaznice se zatvorom najmanje pet godina.

(2) Ko za vrijeme rata, oruzanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovnistvu vrse ubistva ili ko takvo djelo izvrši,

kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Ratni zlocin protiv ratnih zarobljenika

Clan 430

(1) Ko, krseci pravila medjunarodnog prava, naredi da se prema ratnim zarobljenicima vrse tjelesne povrede, mucenja, necovjecna postupanja, bioloski, medicinski ili drugi naucni eksperimenti, uzimanje tkiva ili organa radi transplatacije ili da se vrse druge radnje kojima se narusava zdravlje ili nanose velike patnje ili naredi prisiljavanje na vršenje sluzbe u oruzanim snagama neprijatelja ili lisavanje prava na pravilno i nepristrasno sudjenje; ili ko izvrši neko od navedenih djela,

kaznice se zatvorom najmanje pet godina.

(2) Ko za vrijeme rata, oruzanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovnistvu vrse ubistva ili ko takvo djelo izvrši,

kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Organizovanje i podsticanje na izvršenje genocida i ratnih zlocina

Clan 431

(1) Ko se sa drugim dogovori da izvrši neko od krivicnih djela iz cl. 426 do 430 ovog zakonika, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko organizuje grupu radi vršenja krivicnih djela iz stava 1 ovog clana, kaznice se zatvorom od pet do petnaest godina.

(3) Ko postane pripadnik grupe iz stava 1 ovog clana, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ucinilac djela iz st. 1 i 3 ovog clana koji otkrije dogovor ili grupu prije nego sto je u njenom sastavu ili za nju ucinió krivicno djelo, odnosno ucinió djela iz stava 2 ovog clana, koji sprijeó izvršenje djela iz stava 1 ovog clana moze se blaze kazniti.

- (5) Ko poziva ili podstice na izvršenje krivičnih djela iz čl. 426 do 430 ovog zakonika, kaznice se zatvorom od jedne do deset godina.

Upotreba nedozvoljenih sredstava borbe

Član 432

- (1) Ko za vrijeme rata ili oružanog sukoba naredi da se upotrijebe borbena sredstva ili način borbe koji su zabranjeni pravilima međunarodnog prava ili ih sam upotrijebi, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.
- (2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana poginulo više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje pet godina ili kaznom zatvora od trideset godina.
- (3) Ko poziva na upotrebu ili priprema upotrebu oružja iz stava 1 ovog člana, kaznice se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Nedozvoljena proizvodnja oružja čija je upotreba zabranjena

Član 433

- (1) Ko protivno zakonu, drugim propisima ili pravilima međunarodnog prava proizvodi, kupuje, prodaje, uvozi, izvozi ili na drugi način nabavlja ili daje drugom, drži ili prevozi oružje čija je proizvodnja ili upotreba zabranjena ili sredstava za njegovu proizvodnju, kaznice se zatvorom od jedne do pet godina.
- (2) Službeno ili odgovorno lice koje naredi ili omogući da pravno lice vrši djelatnosti predviđene u stavu 1 ovog člana, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

Protivpravno ubijanje i ranjavanje neprijatelja

Član 434

- (1) Ko, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata ili oružanog sukoba, ubije ili rani neprijatelja koji je odložio oružje ili se bezuslovno predao ili nema sredstava za odbranu, kaznice se zatvorom od jedne do petnaest godina.
- (2) Ako je ubistvo iz stava 1 ovog člana izvršeno na podmukao način ili iz niskih pobuda, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.
- (3) Ako je ubistvo iz stava 1 ovog člana izvršeno na svirep način ili iz koristoljublja ili ako je ubijeno više lica, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina

(4) Kaznom iz stava 3 ovog clana kaznice se i ko krseci pravila medjunarodnog prava za vrijeme rata ili oruzanog sukoba naredi da u borbi ne smije biti prezivjelih pripadnika neprijatelja ili vodi borbu protiv neprijatelja na toj osnovi.

Protivpravno oduzimanje stvari od ubijenih

Clan 435

(1) Ko naredi da se protivpravno oduzimaju stvari od ubijenih ili ranjenih na bojistu ili ko vrši takvo oduzimanje,

kaznice se zatvorom od jedne do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno na svirep nacin ili ako vrijednost oduzetih stvari prelazi iznos od tri hiljade eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako vrijednost stvari iz stava 1 ovog clana prelazi iznos od trideset hiljada eura,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Povreda parlamentara

Clan 436

Ko krseci pravila medjunarodnog prava za vrijeme rata ili oruzanog sukoba vrijeđa, zlostavlja ili zadrži parlamentara ili njegovu pratnju ili im spriječi povratak ili na drugi nacin povrijedi njihovu neprikosnovenost ili naredi da se takva djela vrse,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Surovo postupanje s ranjenicima, bolesnicima i ratnim zarobljenicima

Clan 437

Ko, krseci pravila medjunarodnog prava, surovo postupi s ranjenicima, bolesnicima ili ratnim zarobljenicima ili onemogucava ili sprjecava da koriste prava koja im po tim pravilima pripadaju ili naredi da se takva djela vrse,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Neopravdano odlaganje repatrijacije ratnih zarobljenika

Clan 438

Ko, krseci pravila medjunarodnog prava, posle završenog rata ili oruzanog sukoba, neopravdano odlaze repatrijaciju ratnih zarobljenika ili civilnih lica ili naredi takvo odlaganje, kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Unistavanje kulturnih dobara

Clan 439

(1) Ko, krseci pravila medjunarodnog prava za vrijeme rata ili oruzanog sukoba, unistava kulturne ili istorijske spomenike ili druga kulturna dobra ili vjerske objekte ili ustanove ili objekte koji su namijenjeni nauci, umjetnosti, vaspitanju ili humanitarnim ciljevima ili naredi da se takva djela vrse,

kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

(2) Ako je radnjom iz stava 1 ovog clana unisten objekat koji je kao kulturno dobro pod posebnom zastitom medjunarodnog prava,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Nepreduzimanje mjera za sprecavanje vrsenja krivicnih djela protiv covjecnosti i drugih dobara zasticenih medjunarodnim pravom

Clan 440

(1) Vojni zapovjednik ili lice koje fakticki vrsi ovu funkciju, koje znajuci da snage kojima komanduje ili koje kontrolise pripremaju ili su zapocele vrsenje krivicnog djela iz cl. 426 do 430, clana 432, cl. 434 do 437 i clana 439 ovog zakonika ne preduzme neophodne mjere koje je mogao i bio duzan da preduzme za sprjecavanje izvrsenja djela, pa usljed toga dodje do izvrsenja tog djela,

kaznice se kaznom propisanom za to krivicno djelo.

(2) Drugi pretpostavljeni koji, znajuci da lica koja su mu potcinjena, pripremaju ili su zapocela vrsenje krivicnih djela iz cl. 426 do 430, clana 432, cl. 434 do 437 i clana 439 ovog zakonika, u vrsenju poslova u kojima im je on pretpostavljeni, ne preduzme neophodne mjere

koje je mogao i bio duzan da preduzme za sprecavanje izvrsenja djela, pa usljed toga dodje do izvrsenja tog djela,

kaznice se kaznom propisanom za to krivicno djelo.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

Zloupotreba medjunarodnih znakova

Clan 441

(1) Ko zloupotrijebi ili neovlasceno nosi zastavu ili znak Organizacije ujedinjenih nacija ili zastavu ili znak Crvenog krsta ili znake koji njima odgovaraju ili druge medjunarodno priznate znake kojima se obiljezavaju odredjeni objekti radi zastite od vojnih operacija ili naredi da se takva djela vrse,

kaznice se zatvorom do tri godine.

- (2) Ko djelo iz stava 1 ovog clana ucini u zoni ratnih operacija, kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Agresivan rat

Clan 442

- (1) Ko poziva ili podstice na agresivan rat, kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.
- (2) Ko naredi vodjenje agresivnog rata, kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Rasna i druga diskriminacija

Clan 443

(1) Ko na osnovu razlike u rasi, boji koze, nacionalnosti, etnickom porijeklu ili nekom drugom licnom svojstvu krši osnovna ljudska prava i slobode zajamcena opsteprihvacenim pravilima medjunarodnog prava i ratifikovanim medjunarodnim ugovorima od strane SCG,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se ko vrši proganjanje organizacija ili pojedinaca zbog njihovog zalaganja za ravnopravnost ljudi.

(3) Ko siri ideje o superiornosti jedne rase nad drugom ili propagira rasnu mrznju ili podstice na rasnu diskriminaciju,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Trgovina ljudima

Clan 444

(1) Ko silom ili prijetnjom, dovodjenjem u zabludu ili odrzavanjem u zabludi, zloupotrebom ovlasćenja, povjerenja, odnosa zavisnosti, teskih prilika drugog, zadržavanjem licnih isprava ili davanjem ili primanjem novca ili druge koristi, radi dobijanja saglasnosti od lica koje

ima kontrolu nad drugim licem: vrbuje, prevozi, prebacuje, predaje, prodaje, kupuje, posreduje u prodaji, sakriva ili drži drugo lice, a u cilju prinudnog rada, dovodjenja u položaj sluge, vrsenja kriminalne djelatnosti, prostitucije ili prosjacenja, upotrebe u pornografske svrhe, radi oduzimanja dijela tijela za presađivanje ili radi koriscenja u oruzanim sukobima,

kaznice se zatvorom od jedne do deset godina.

(2) Za djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno prema maloljetnom licu ucinicac ce se kazniti kaznom propisanom za to djelo i kad nije upotrijebio silu, prijetnju ili neki drugi od navedenih nacina izvrsenja.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno prema maloljetnom licu, ucinicac ce se kazniti zatvorom najmanje tri godine.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda nekog lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do dvanaest godina.

(5) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog clana nastupila smrt jednog ili vise lica, ucinilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

(6) Ko se bavi vršenjem krivicnog djela iz st. 1 do 3 ovog clana ili je djelo izvršeno na organizovan nacin od strane vise lica, kaznice se zatvorom najmanje pet godina.

Trgovina djecom radi usvojenja

Clan 445

(1) Ko oduzme lice koje nije navrsilo cetnaest godina radi njegovog usvojenja protivno vazecim propisima ili ko usvoji takvo lice ili posreduje u takvom usvojenju ili ko u tom cilju kupi, proda ili preda drugo lice koje nije navrsilo cetnaest godina ili ga prevozi, obezbjedjuje mu smjestaj ili ga prikriva,

kaznice se zatvorom od jedne do pet godina.

(2) Ko se bavi vršenjem djelatnosti iz stava 1 ovog clana ili je djelo izvršeno na organizovan nacin od strane vise lica,

kaznice se zatvorom najmanje tri godine.

Zasnivanje ropskog odnosa i prevoz lica u ropskom odnosu

Clan 446

(1) Ko, krseci pravila medjunarodnog prava, stavi drugog u ropski ili njemu slican odnos ili ga drzi u takvom odnosu, kupi, proda, preda drugom licu ili posreduje u kupovini, prodaji ili predaji ovakvog lica ili podstice drugog da proda svoju slobodu ili slobodu lica koje izdrzava ili o kojem se stara,

kaznice se zatvorom od jedne do deset godina.

(2) Ko prevozi lica koja se nalaze u ropskom ili njemu slicnom odnosu iz jedne zemlje u drugu,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(3) Ko djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucini prema maloljetnom licu, kaznice se zatvorom od pet do petnaest godina.

Medjunarodni terorizam

Clan 447

(1) Ko, u namjeri da naskodi stranoj drzavi ili medjunarodnoj organizaciji, izvrši otmicu nekog lica ili neko drugo nasilje, izazove eksploziju ili pozar ili preduzme druge opsteopasne radnje ili prijeti upotrebom nuklearnog, hemijskog, bakterioloskog ili drugog slicnog sredstva,

- kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.
- (2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt jednog ili vise lica, uciniac ce se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.
- (3) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog clana uciniac neko lice sa umisljajem lisio zivota, kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Uzimanje talaca

Clan 448

- (1) Ko izvrši otmicu nekog lica i prijeti da ce ga ubiti, povrijediti ili zadržati kao taoca u namjeri da prinudi neku drzavu ili medjunarodnu organizaciju da nesto ucini ili ne ucini, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.
- (2) Ucinilac djela iz stava 1 ovog clana koji dobrovoljno pusti na slobodu oteto lice, iako nije ostvaren cilj otmice, moze se blaze kazniti.
- (3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt otetog lica, uciniac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.
- (4) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog clana uciniac oteto lice sa umisljajem lisio zivota, kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

Finansiranje terorizma

Clan 449

- (1) Ko obezbjedjuje ili prikuplja sredstva namijenjena za finansiranje vršenja krivicnog djela iz cl. 447 i 448 ovog zakonika, kaznice se zatvorom od jedne do deset godina.
- (2) Sredstva iz stava 1 ovog clana oduzece se.

GLAVA TRIDESET SESTA KRIVICNA DJELA PROTIV VOJSKE SRBIJE I CRNE GORE

Izbjegavanje vojne obaveze

Clan 450

- (1) Ko se, bez opravdanog razloga, ne odazove pozivu za izvršenje regrutne obaveze, obaveze sluzenja vojnog roka ili obaveze lica u rezervnom sastavu ili izbjegava prijem poziva za izvršenje te obaveze,

kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ko se krije da bi izbjegao obavezu iz stava 1 ovog člana, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ko napusti zemlju ili ostane u inostranstvu da bi izbjegao izvršenje vojne obaveze iz stava 1 ovog člana, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ko poziva ili podstiče više lica na izvršenje djela iz st. 1 do 3 ovog člana, kaznice se za djelo iz stava 1 zatvorom do tri godine, a za djelo iz st. 2 i 3 zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(5) Ucinilac djela iz st. 1 do 3 ovog člana koji se dobrovoljno prijavi nadležnom državnom organu može se osloboditi od kazne.

Izbjegavanje popisa i pregleda

Član 451

(1) Ko se protivno zakonom utvrđenoj obavezi, bez opravdanog razloga, ne odazove pozivu nadležnog organa za popis ili pregled ili se protivi popisu ili pregledu ljudstva ili materijalnih sredstava potrebnih za odbranu zemlje ili ko pri ovakvom popisu ili pregledu da netacne podatke, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Neizvršavanje materijalne obaveze

Član 452

(1) Ko protivno zakonom utvrđenoj obavezi, bez opravdanog razloga, ne dopremi na određeno mjesto, u određeno vrijeme i u stanju koje omogućava njihovu namjensku upotrebu materijalna sredstva ili ne privede stoku, kaznice se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oružanog sukoba ili vanrednog stanja, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Izbjegavanje vojne službe onesposobljenjem i obmanom

Član 453

(1) Ko u namjeri da izbjegne vojnu službu ili da bude raspoređen na lakšu dužnost sebe ozlijedi ili na drugi način privremeno onesposobi za vojnu službu ili dozvoli drugom da ga privremeno onesposobi, kao i onaj ko drugog sa njegovim odobrenjem ili bez odobrenja u istoj namjeri privremeno onesposobi,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je izvršenjem djela iz stava 1 ovog clana nastupila trajna nesposobnost za vojnu sluzbu,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ko u namjeri iz stava 1 ovog clana simulira bolest ili za sebe ili drugog upotrijebi laznu ispravu ili postupi na drugi prevaran nacin,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Protivpravno oslobodjenje od vojne sluzbe

Clan 454

Ko zloupotrebom svog polozaia ili ovlasčenja ucini da se oslobodi od duznosti ili da se rasporedi na laksu duznost vojno lice ili lice koje podlijeze vojnoj obavezi,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

Samovoljno odsustvovanje i bjekstvo iz Vojske Srbije i Crne Gore

Clan 455

(1) Vojno lice koje samovoljno odsustvuje iz svoje jedinice ili sluzbe najmanje pet dana ili krace vrijeme ukoliko odsustvuje vise puta u toku jedne godine ili samovoljno napusti svoju jedinicu ili sluzbu za vrijeme izvršenja vaznog zadatka ili povecanog stepena borbene gotovosti jedinice,

kaznice se novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Vojno lice koje se krije da bi izbjeglo sluzbu u vojsci ili koje samovoljno odsustvuje iz svoje jedinice ili sluzbe duze od trideset dana,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(3) Vojno lice koje napusti zemlju ili ostane u inostranstvu da bi izbjeglo sluzbu u vojsci, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Vojno lice koje priprema bjekstvo u inostranstvu da bi izbjeglo sluzbu u vojsci, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(5) Ko poziva ili podstice vise lica na izvršenje djela iz stava 1 ovog clana, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(6) Ko poziva i podstice vise lica na izvršenje djela iz st. 2 i 3 ovog clana, kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(7) Ucinilac djela iz st. 2 i 3 ovog clana koji se dobrovoljno javi nadležnom drzavnom organu radi vršenja vojne sluzbe moze se blaže kazniti.

Neizvršenje i odbijanje izvršenja naredjenja

Clan 456

- (1) Vojno lice koje ne izvrši ili odbije da izvrši naredjenje pretpostavljenog u vezi sa sluzbom, pa usljed toga nastupe teze stetne posljedice za sluzbu ili je sluzba bila teze ugrozena, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupile teske posljedice za vojnu sluzbu ili se naredjenje odnosi na prijem ili upotrebu oruzja, ucini-lac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucini-lac ce se kazniti za djelo iz stava 1 novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine, a za djelo iz stava 2 zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Protivljenje pretpostavljenom

Clan 457

- (1) Vojno lice koje se zajedno sa drugim vojnim licima usprotivi naredjenju pretpostavljenog u vezi sa sluzbom i nece da ga izvrši ili odbije da vrši svoju duznost, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana izvršeno organizovano, ucini-lac ce se kazniti zatvorom od jedne do pet godina.
- (3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana izvršeno upotrebom oruzja, ucini-lac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Vojno lice koje pri izvršenju djela iz st. 1 do 3 ovog clana lisi zivota drugog iz nehata, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.
- (5) Organizator i kolovodja djela iz stava 2 ovog clana, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.
- (6) Ko vrši pripreme za djelo iz stava 2 ovog clana, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (7) Vojni starjesina koji, u okviru svoje nadležnosti, u slucaju djela iz st. 1 do 4 ovog clana ne preduzme propisane, naredjene ili ocigledno potrebne mjere da se uspostavi red, kaznice se zatvorom od jedne do pet godina.

Protivljenje vojnom licu koje vrši posebnu vojnu sluzbu

Clan 458

Ko se protivi vojnom licu koje vrši strazarsku, patrolnu, dezurnu, cuvarsku ili drugu slicnu sluzbu ili ne poslusa njegov poziv ili ne izvrši ili odbije da izvrši njegovo naredjenje, pa usljed toga nastupe teze stetne posljedice za sluzbu ili je sluzba bila teze ugrozena, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Prinuda prema vojnom licu u vršenju sluzbene duznosti

Clan 459

- (1) Ko silom ili prijetnjom da ce neposredno upotrijebiti silu sprijeci vojno lice u vršenju sluzbene duznosti ili ga na isti nacin prinudi da postupi protivno sluzbenoj duznosti, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ako su usljed izvršenja djela iz stava 1 ovog clana nastupile teske posljedice za sluzbu, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (3) Za pokusaj djela iz stava 1 ovog clana kaznice se.

Napad na vojno lice u vršenju vojne sluzbe

Clan 460

- (1) Ko napadne ili prijeti da ce napasti vojno lice koje vrši sluzbu, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog clana ucinilac nanio vojnom licu laku tjelesnu povredu ili prijeti upotrebom oruzja, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (3) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog clana ucinilac nanio vojnom licu tesku tjelesnu povredu ili je izazvao teske posljedice za sluzbu iz nehata, kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog clana ucinilac lisio zivota vojno lice iz nehata, kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

Oslobodjenje od kazne za djela iz cl. 456 do 460

Clan 461

Ako je ucinilac djela iz cl. 456 i 457 stav 1, 458 i 459 st. 1 i 2 i 460 st. 1 i 2 ovog zakonika bio izazvan nezakonitim i grubim postupanjem vojnog lica moze se osloboditi od kazne.

Zlostavljanje potcinjenog i mladjeg

Clan 462

- (1) Vojni starjesina koji u sluzbi ili u vezi sa sluzbom zlostavlja potcinjenog ili mladjeg ili sa njima postupa na nacin kojim se vrijedja ljudsko dostojanstvo, kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana doslo do teske tjelesne povrede ili teskog narušavanja zdravlja potcinjenog ili mladjeg ili ako je djelo izvršeno prema vise lica, ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do pet godina.

Povredu posebne vojne sluzbe

Clan 463

(1) Vojno lice koje postupi protivno propisima o strazarskoj, patrolnoj, dezurnoj, cuvarskoj ili drugoj slicnoj sluzbi, pa usljed toga nastupe teze stetne posljedice za sluzbu ili je sluzba bila teze ugrozena,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno kod skladista oruzja, municije ili eksplo-zivnog materijala ili kod drugog objekta vaznog znacaja,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda, ili imovinska steta velikih razmjera ili su nastupile druge teske posljedice,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupila smrt jednog ili vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(5) Ako su djela iz st. 1 do 4 ovog clana ucinjena iz nehata,

ucinilac ce se kazniti, za djelo iz stava 1 novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine, za djelo iz stava 2 novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine, za djelo iz stava 3 zatvorom od tri mjeseca do tri godine, a za djelo iz stava 4 zatvorom od jedne do osam godina.

Povreda obezbjedjenja drzavne granice

Clan 464

(1) Vojno lice, odnosno sluzbeno lice koje vrseci sluzbu na granici postupi protivno propisima o cuvanju drzavne granice, pa usljed toga nastupe teze stetne posljedice ili je sluzba bila teze ugrozena,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana izvrшено za vrijeme vršenja dužnosti u narocitim okolnostima ili je usljed djela nastupila teska tjelesna povreda ili imovinska steta velikih razmjera ili su nastupile druge teske posljedice,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila smrt jednog ili vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(5) Ako je usljed djela iz stava 4 ovog clana nastupila posljedica iz stava 2 ovog clana,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine, a ako je nastupila posljedica iz stava 3 ovog clana,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Neistinilo sluzbeno izvjestavanje

Clan 465

(1) Vojno lice koje pretpostavljenom starjesini, usmeno ili pisano, u sluzbenom izvje-staju iznese neistinite podatke od znacaja za sluzbu ili precuti neku vaznu cinjenicu ili proslijedi takav izvjestaj iako zna da su podaci u njemu neistiniti, pa usljed toga nastupe teze stetne posljedice za sluzbu ili je sluzba bila teze ugrozena,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana izvrшено podnošenjem izvjestaja od narocite vaz-nosti ili su nastupile teske posljedice,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti za djelo iz stava 1 novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine,a za djelo iz stava 2 zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Nepreduzimanje mjera za obezbjedjenje vojne jedinice

Clan 466

(1) Vojni starjesina koji u okviru svoje nadleznosti propusti da preduzme propisane, naredjene ili druge ocigledno potrebne mjere za obezbjedjenje jedinice, cuvanje zivota i zdravlja ljudi koji su mu povjereni, za osiguranje i odrzavanje u ispravnom stanju objekata, predmeta i sredstava koji sluze borbenoj gotovosti, za uredno snabdijevanje hranom ili vojnom opremom ili za cuvanje i njegu stoke ili da se na vrijeme i uredno izvrse osiguravajući radovi ili obez-bjedjenje objekata koji su mu povjereni, pa time dovede u opasnost zivot ljudi ili tesko ugrozi zdravlje ljudi ili imovinu velike vrijednosti,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupila teska tjelesna povreda ili imovinska steta velikih razmjera ili su nastupile druge teske posljedice,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog clan nastupila smrt jednog ili vise lica,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(5) Ako je usljed djela iz stava 4 ovog clana nastupila posljedica iz stava 2 ovog clana, ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine, a ako je nastupila posljedica iz stava 3 ovog clana,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Nesavjesna izrada i preduzimanje naoruzanja i druge vojne opreme

Clan 467

(1) Vojno ili drugo lice kojem je u privrednom drustvu ili drugom pravnom licu koje radi za potrebe odbrane, povjereno rukovodjenje proizvodnim ili drugim tehnoloskim procesom ili nadzor nad njima, koje nesavjesno vrši sluzbu ili obavezu koja mu je povjerena, pa usljed toga oruzje, municija ili druga vojna oprema ne bude izradjena na vrijeme ili ne odogovaraju odredjenom kvalitetu,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i vojno ili drugo lice koje nesavjesno vrseci sluzbu primi predmete naoruzanja ili drugu vojnu opremu koji ne odogovaraju uslovima ili ugovoru.

(3) Ako su usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupile teske posljedice, uciniac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako su djela iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjena iz nehata, uciniac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(5) Ako je usljed djela iz stava 4 ovog clana nastupila posljedica iz stava 3 ovog clana, uciniac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Nepropisno staranje o povjerenom oruzju

Clan 468

(1) Ko nepropisno drzi, cuva ili rukuje povjerenim oruzjem, municijom ili eksplozivom koji pripadaju vojnoj jedinici ili vojnoj ustanovi, pa time prouzrokuje njihovo ostecenje u vecoj mjeri, unistenje ili nestanak,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Rukovalac skladista oruzja, municije, eksploziva i drugih borbenih sredstava koji ne preduzme mjere za njihovo obezbjedjenje ili odrzavanje, pa usljed toga nastupi ostecenje u vecoj mjeri, unistenje ili nestanak tih borbenih sredstava,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 2 ovog clana nastupila imovinska steta velikih razmjera, uciniac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana ucinjeno iz nehata, uciniac ce se kazniti novcanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(5) Ako je usljed djela iz stava 4 ovog clana nastupila posljedica iz stava 3 ovog clana, uciniac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Protivpravno raspolaganje povjerenim oruzjem

Clan 469

Ko prisvoji, otudji, zalozi, preda drugom na koriscenje, osteti ili unisti oruzje, municiju ili eksploziv koji su mu dati na upotrebu i sluze potrebama odbrane,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Kradja oruzja i dijela borbenog sredstva

Clan 470

(1) Ko ukrade oruzje, municiju, eksploziv, borbeno sredstvo ili dio borbenog sredstva koji sluze potrebama odbrane,

kaznice se zatvorom od sest mjeseci do pet godina.

(2) Ako vrijednost stvari iz stava 1 ovog clana prelazi iznos od tri hiljade eura ili ako je kradja ucinjena obijanjem ili provaljivanjem zatvorenih zgrada, soba, kasa, ormana ili drugih zatvorenih prostorija ili od strane vise lica koja su se udruzila za vršenje kradje ili na narocito opasan ili drzak nacin ili od strane lica koje je pri sebi imalo kakvo oruzje ili opasno orudje radi napada ili odbrane ili za vrijeme pozara, poplave, zemljotresa ili drugog udesa,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako vrijednost stvari iz stava 1 ovog clana prelazi iznos od trideset hiljada eura, ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

Odavanje vojne tajne

Clan 471

(1) Ko neovlasceno drugom saopsti, preda ili na drugi nacin ucini dostupnim podatke koji predstavljaju vojnu tajnu ili pribavlja takve podatke u namjeri da ih preda nepozvanom licu,

kaznice se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz koristoljublja ili u pogledu narocito povjerljivih podatka ili radi objavljivanja ili koriscenja podataka u inostranstvu,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata, ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(4) Vojnom tajnom smatraju se podaci koji su zakonom, drugim propisom ili odlukom nadleznog organa donesenim na osnovu zakona proglašeni vojnom tajnom i cije bi odavanje prouzrokovalo ili bi moglo da prouzrokuje stetne posljedice za Vojsku Srbije i Crne Gore ili odbranu ili bezbjednost zemlje.

Neovlascen pristup vojnom objektu

Clan 472

Ko neovlasceno udje u vojni objekat ili pravi skice ili crteze vojnih objekata ili borbenih sredstava ili ih fotografise ili na drugi nacin snima, iako zna da je to zabranjeno,

kaznice se zatvorom do tri godine.

Kaznjavanje za krivicna djela koja su izvršena za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oruzanog sukoba i vanrednog stanja

Clan 473

(1) Za krivicno djelo iz cl. 450 stav 1, 455 st. 1 i 4, 456 st. 1 i 3, 457 st. 1 i 7, 458, 459, 460 st. 1 i 2, 462 stav 1, 463 st. 1 i 5, 464 st. 1, 4 i 5, 465, 466 st. 1 i 4, 467 st. 1, 2 i 5, 468 st. 1, 2, 4 i 5,

469, 470 stav 1, 471 st. 1 i 3 i 472 ovog zakonika, ako je izvršeno za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oruzanog sukoba ili vanrednog stanja,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Za krivicno djelo iz cl. 450 st. 2 do 4, 453, 454, 455, st. 2, 3 i 5, 456 stav 2, 460 st. 3 i 4, 462 stav 2, 463 stav 3, 464 stav 2, 466 st. 2 i 5, 467 stav 3, 468 stav 3, 470 st. 2 i 3 i 471 stav 2 ovog zakonika, ako je izvršeno za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oruzanog sukoba ili van-rednog stanja,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(3) Za krivicno djelo iz cl. 463 stav 4, 464 stav 3 i 466 stav 3 ovog zakonika, ako je izvršeno za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oruzanog sukoba ili vanrednog stanja,

ucinilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

Neispunjavanje duznosti pri sprovođenju mobilizacije

Clan 474

(1) Vojno ili sluzbeno lice koje pri sprovođenju mobilizacije za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oruzanog sukoba ili vanrednog stanja, protivno svojoj duznosti, ne obezbijedi prihvata, raspored i smjestaj mobilisanog ljudstva, prevoznih i drugih sredstava i stoke ili ne obezbijedi snabdijevanje mobilisanih ljudi i stoke ili u vezi sa mobilizacijom ne izvrši kakvu drugu duznost, usljed cega su nastupile ili su mogle da nastupe stetne posljedice,

kaznice se zatvorom od jedne do pet godina.

(2) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupile teske posljedice,

ucinilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog clana ucinjeno iz nehata,

ucinilac ce se kazniti zatvorom do tri godine.

(4) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog clana nastupila posljedica iz stava 2 ovog clana,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

Podrivanje vojne i odbrambene moci

Clan 475

(1) Ko unisti, ucini neupotrebljivim ili omoguci da predju u ruke neprijatelja odbrambena postrojenja, odbrambeni objekti, položaj, naoruzanje i druga vojna i odbrambena sredstva, brod

ili vazduhoplov ili preda jedinicu neprijatelju bez borbe ili prije nego sto su iscprijena sva sredstva za odbranu ili na drugi nacin omete ili dovede u opasnost vojne ili odbrambene mjere,

kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

(2) Ko ucini djelo iz stava 1 ovog clana u namjeri da pomogne neprijatelju,

kaznice se zatvorom od pet do petnaest godina.

(3) Ko priprema izvršenje djela iz st. 1 i 2 ovog clana,

kaznice se zatvorom od jedne do šest godina.

(4) Ako su djela iz stava 1 ovog clana ucinjena iz nehata,

ucinilac ce se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(5) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana imalo za posljedicu smrt jednog ili vise lica ili je izazvalo opasnost za zivot ljudi ili je praceno teskim nasiljima ili velikim razaranjima ili je dovelo do ugorzavanja bezbjednosti, ekonomske ili vojne snage zemlje, ucinilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

Sprjecavanje borbe protiv neprijatelja

Clan 476

(1) Ko za vrijeme rata ili oruzanog sukoba sprjecava gradjane SCG ili gradjane njenih saveznika da vode borbu protiv neprijatelja,

kaznice se zatvorom od pet do petnaest godina.

(2) Ko za vrijeme rata ili oruzanog sukoba propagandom ili na drugi nacin odvraca gradjane SCG ili gradjane njenih saveznika da vode borbu protiv neprijatelja,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

Prelazak i predaja neprijatelju

Clan 477

(1) Vojno lice koje za vrijeme rata ili oruzanog sukoba predje u redove neprijateljske vojske, kaznice se zatvorom najmanje deset godina ili kaznom zatvora od trideset godina.

(2) Vojno lice koje se za vrijeme rata ili oruzanog sukoba preda neprijatelju prije nego sto je iscrpljelo sve mogucnosti odbrane,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

Sluzba u neprijateljskoj vojsci

Clan 478

(1) Gradjanin SCG koji za vrijeme rata ili oruzanog sukoba sluzi neprijateljskoj vojsci ili drugim neprijateljskim oruzanim formacijama ili ucestvuje u ratu ili oruzanom sukobu kao borac protiv SCG i njenih saveznika,

kaznice se zatvorom od tri do petnaest godina.

(2) Ko vrbuje gradjane SCG za sluzbu u neprijateljskoj vojsci ili drugim neprijateljskim oruzanim formacijama ili za ucestvovanje u ratu ili oruzanom sukobu protiv SCG ili njenih saveznika, kaznice se zatvorom od pet do petnaest godina.

Pomaganje neprijatelju

Clan 479

(1) Gradjanin SCG koji za vrijeme rata ili oruzanog sukoba pomaze neprijatelju u sprovođenju rekvizicije, oduzimanju hrane ili drugih dobara ili u sprovođenju kakvih prinudnih mjera prema stanovnistvu,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i gradjanin SCG koji za vrijeme rata politicki ili privredno saradjuje sa neprijateljem.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog clana imalo za posljedicu smrt jednog ili vise lica ili je izazvalo opasnost za zivot ljudi ili je praceno teskim nasiljima ili velikim razaranjima ili je dovelo do ugrozavanja bezbjednosti ekonomske ili vojne snage zemlje,

ucinilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

Neispunjenje i napustanje duznosti za vrijeme borbe

Clan 480

(1) Vojno lice koje za vrijeme borbe ili neposredno pred borbu ne izvrši svoju duznost pa usljed toga nastupe stetne posljedice za vojnu jedinicu ili za borbenu situaciju,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog clana kaznice se i vojno lice koje za vrijeme borbe ili neposredno pred borbu samovoljno ili na prevaran nacin napusti svoju duznost.

(3) Ako su usljed djela iz st. 1 i 2 ovog clana nastupile teske posljedice,

ucinilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

Napustanje polozaia protivno naredjenju

Clan 481

(1) Vojni starjesina koji protivno naredjenju napusti polozaia sa jedinicom koja mu je povjerena, prije nego sto je iscrpio sve mogucnosti odbrane,

kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(2) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog clana nastupile teske posljedice,

ucinilac ce se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

Napustanje osetcenog broda i vazduhoplova prije vremena

Clan 482

(1) Komandant ratnog broda koji za vrijeme rata ili oruzanog sukoba napusti osteceni brod prije nego sto je izvršio svoju duznost po propisima o brodskoj sluzbi,

kaznice se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Član posade ratnog broda koji za vrijeme rata ili oružanog sukoba napusti oštećeni brod prije nego što je komandant broda izdao naredjenje za napustanje ili član posade vojnog vazduhoplova koji za vrijeme rata ili oružanog sukoba napusti oštećeni vojni vazduhoplov prije nego što je izvršio svoju dužnost po propisima o letenju i korišćenju vazduhoplova,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako su usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupile teske posljedice, učinilac će se za djelo iz stava 1 ovog člana kazniti zatvorom najmanje deset godina, a za djelo iz stava 2 ovog člana zatvorom od dvije do deset godina.

Slabljenje borbenog morala

Član 483

(1) Ko neposredno pred borbu ili u toku borbe izazivanjem nezadovoljstva među vojnim licima, sirenjem uznemiravajućih vijesti, bjezanjem, bacanjem oružja ili municije, izazivanjem ili sirenjem straha ili na drugi način slabi borbeni moral u jedinici ili nanosi štetu borbenoj situaciji,

kaznice se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(2) Vojni starjesina koji ne preduzme potrebne mjere prema potčinjenom ili mladjem koji za vrijeme borbe ili neposredno pred borbu siri strah među vojnicima ili na drugi način slabi borbeni moral jedinice ili nanosi štetu borbenoj situaciji,

kaznice se zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako su usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupile teske posljedice, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.

Neizvjestavanje vojnih organa

Član 484

(1) Ko za vrijeme neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja, oružanog sukoba ili vanrednog stanja ne izvjesti pretpostavljenog, starijeg ili vojnu komandu o događaju koji očigledno zahtijeva neodložno preduzimanje vojnih mjera,

kaznice se zatvorom do tri godine.

(2) Ako su usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupile teske posljedice, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Krivično djelo izvršeno po naredjenju pretpostavljenog

Član 485

Neće se kazniti potčinjeni ako učini krivično djelo po naredjenju pretpostavljenog koje se tiče službene dužnosti, osim ako se naredjenje odnosilo na izvršenje krivičnog djela za koje se može

izreci pet godina zatvora ili teza kazna, a potcinjeni je znao da izvršenje naredjenja predstavlja krivicno djelo.

GLAVA TRIDESET SEDMA PRELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clan 486

Ako je, do dana stupanja na snagu ovog zakonika, prema maloljetniku izrecena vaspitna mjera pojacanog nadzora u drugoj porodici, sud koji je u prvom stepenu sudio maloljetniku tu ce mjeru zamijeniti drugom za koju postoje zakonski uslovi, ali koja ne smije, ni po vrsti ni po trajanju, biti teza od izrecene mjere.

Clan 487

Danom stupanja na snagu ovog zakonika prestaju da vaze sve krivicno pravne odredbe sadrzane u drugim zakonima koje su u suprotnosti sa ovim zakonikom.

Clan 488

Ovaj zakonik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenom listu Republike Crne Gore", a primjenjivace se nakon tri mjeseca od dana stupanja na snagu.